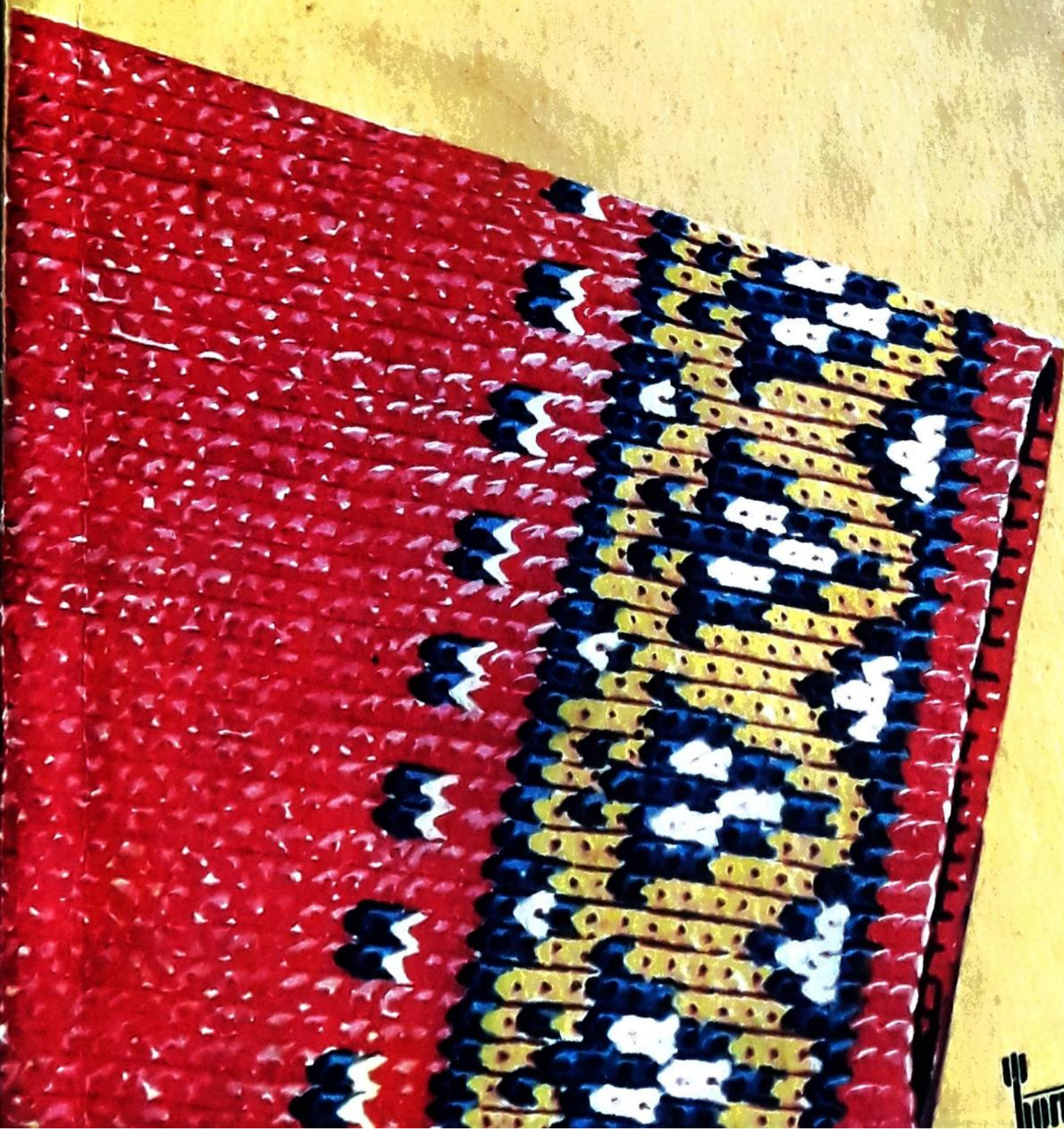

JADWIGA TURSKA

DRUTY I KŁĘBEK

PARKUJ Z KSIĄŻKĄ!

Jestem wolną książką -

zabierz mnie i CZYTAJ!

Exemplarz nie na sprzedaż!

J. TURSKA

DRUTY I KŁĘBEK

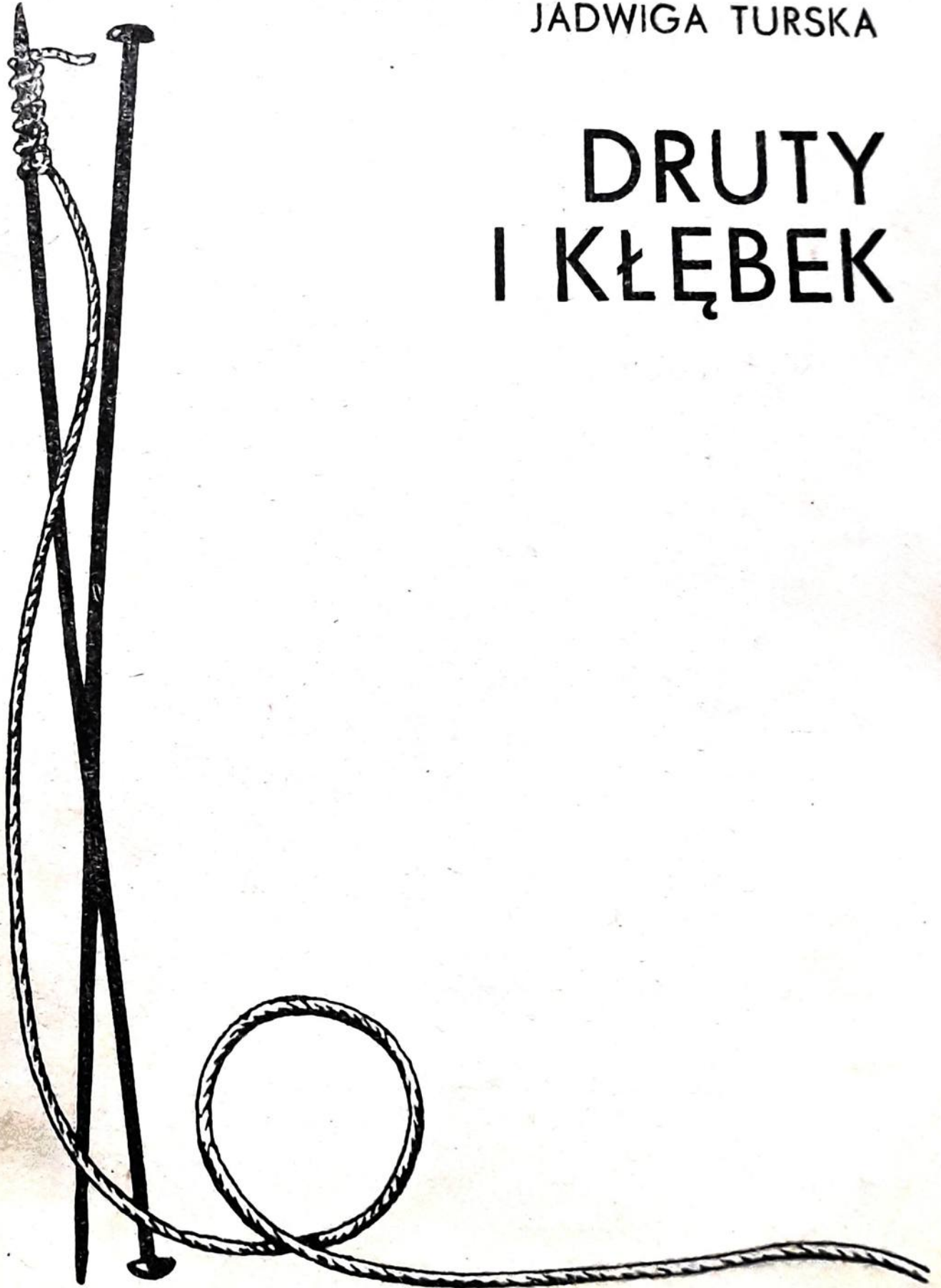
WYKONANIE PRACY
WYKONANIE PRACY
WYKONANIE PRACY
WYKONANIE PRACY

 horizonty

WARSZAWA 1974

JADWIGA TURSKA

DRUTY I KŁĘBEK

Projekt okładki i ilustracji: *Jadwiga Turska*
Redaktor: *Hanna Dąbrowiecka*

Wydawnictwo Harcerskie „Horyzonty”
Warszawa, ul. Konopnickiej 6

Nakład 80 000+251 egz.

Objętość 3,81 ark. wyd., 3 ark. druk.

Papier mat. kl. IV 70 g B1

Oddano do składu w listopadzie 1973 r.

Podpisano do druku w marcu 1974 r.

Białostockie Zakłady Graficzne

Białystok, al. Tysiąclecia 2

Zam. 3623 W-102

Cena zł 10.—

SPIS RZECZY

Od Autorki	7
Najtrudniejszy jest początek	9
Narzędzia * Prawidłowy sposób trzymania drutów * Nabieranie oczek na drut * Tworzenie oczek: oczko prawe, oczko lewe * Oczka brzegowe * Oczko zdjęte bez przero-bienia * Oczka dodane * Oczka narzucone * Oczka dobrane * Oczka zebrane * Zamykanie oczek * Dziurka pozioma * Dziurka pionowa * Łapanie zgubionych oczek	
Wybierz sobie ładny ścieg	29
Ścieg francuski * Ścieg dżersejowy * Ściągacz pojedynczy * Ściągacz podwójny * Ryż pojedynczy * Ryż podwójny * Kostka ryżowa * Ażur * Kwadraciki * Choinki * Prostokąćki * Ścieg fantazyjny * Ścieg ornamentowy * Warkocz pojedynczy * Warkocz podwójny * Snopy * Zyg-zaki	
Dobry wykrój — to bardzo ważne!	47
Prawidłowe zdejmowanie miary * Sposób rysowania formy przodu i tyłu * Sposób tworzenia rękawa * Dokładne obliczenie formy w cm * Zwiększanie formy * Zmniejszanie formy	
Pracujemy nad modelem	56
Miara próbek i rozliczenie oczek * Rozliczenie całkowite oczek i rzędów * Sprawdzanie roboty według formy papierowej * Plisa wykończeniowa * Dopasowanie modelu w tali * Zaszewka pozioma * Tworzenie podkroju	

pachy * Wyrabianie podkroju szyi * Wyrabianie ramienia * Wyrabianie rękawa * Golfy * Kołnierz wykonany z prostej plisy * Kołnierz podwójny zwany angielskim * Kieszon przycinana pozioma * Wykończenie roboty * Sposoby łączenia dzianiny: ścieg płaski, niewidoczny, sposób przyszywania poziomego * Pranie dzianiny

W czym ci będzie najładniej?

74

Sukienka wykonana dwoma ściegami * Sukienka z golfem bez wszywania * Model sukienki przybranej ściegiem warkoczowym * Model sukni-palta * Sukienka zapinana z naszytymi kieszeniami * Ścieg dekoracyjny — hafciarski * Króciutkie wdzianko * Sukienka desenio-wa * Sposób łączenia dwóch kolorów w pionie * Sukienka strojna * Wzór haftu * Haft z pojedynczych oczek * Ścieg dekoracyjny cerowany * Krata cerowana * Gwiazda * Ornament * Serduszka * Sukienka i sweterek ozdobione haftem * Wzór haftu — kwiatki i listki * Umocowanie * Obramowanie

Każda z nas chce mieć od czasu do czasu nowy sweterek czy nową wełnianą sukienkę, prawda? Wszystkie wiemy, że wyroby z dzianiny są praktyczne, ciepłe, ładne i.. bardzo modne. Ale nie musi się tego wszystkiego od razu kupować, wystarczą druty, włóczka i cierpliwość. Roboty na drutach nie są wcale trudne, każda dziewczyna może się tego nauczyć, byle miała trochę dobrych chęci. Pisząc tę książeczkę chciałam przekonać nastolatki, że modny stroik nie jest zależny od pieniędzy. Jeśli zastosujecie się do wskazówek zawartych w kolejnych rozdziałach, to będziecie mogły same wykonać prostą sukienkę, sweterek czy płaszcz — zresztą obejrzyjcie sobie propozycje zawarte w rozdziale „W czym ci będzie najładniej?” A potem... potem wszystko zależy od waszej inwencji, gdyż możliwości dzianiny są właściwie nieograniczone — rozmaite wzory i ścięgi w różnych połączeniach mogą dawać kapitalne efekty. Więc — do roboty! Życzę Wam wielu udanych kreacji

AUTORKA

NAJTRUDNIEJSZY JEST POCZĄTEK

Narzędzia. Przystępując do nauki roboty na drutach należy przede wszystkim zaopatrzyć się w potrzebne narzędzia: druty, szydełko, agrafkę, igłę, centymetr.

Dla należytego wykonania robót niezmiernie ważne jest odpowiednie dobranie drutów. Druty mają swoją numerację w zależności od grubości. Druty muszą być gładkie, o końcach nie- zbyt ostrych, nie powinny być za długie. Ostre druty utrudniają pracę zahaczając poszczególne nitki splotu wełny. Najczęściej używane są druty o numeracji 2,5 i 3. Wykonuje się nimi wszelkie ściągacze i wyroby z cienkich wełen. Druty nr 4 używane są do robót z grubszych wełen, przeważnie przy dzianinach o charakterze sportowym. Przy robotach na drutach szydełko czasem zaczyna robotę, łapie zgubione oczka, służy do wykonywania elementów dekoracyjnych i rozmaitych wykończeń. Agrafka potrzebna jest do wyłączenia oczek chwilowo nie przerabianych. Igła dziewiarska służy do zszywania poszczególnych części gotowej dzianiny. Powinna być dosyć gruba, o szerokim uszku, tępo zakończona. Centymetr służy do prawidłowego zdjęcia miary sylwetki i do dokładnego rozliczenia próbki wykonanej z dzianiny.

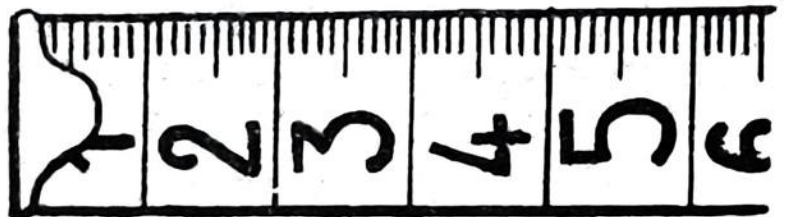
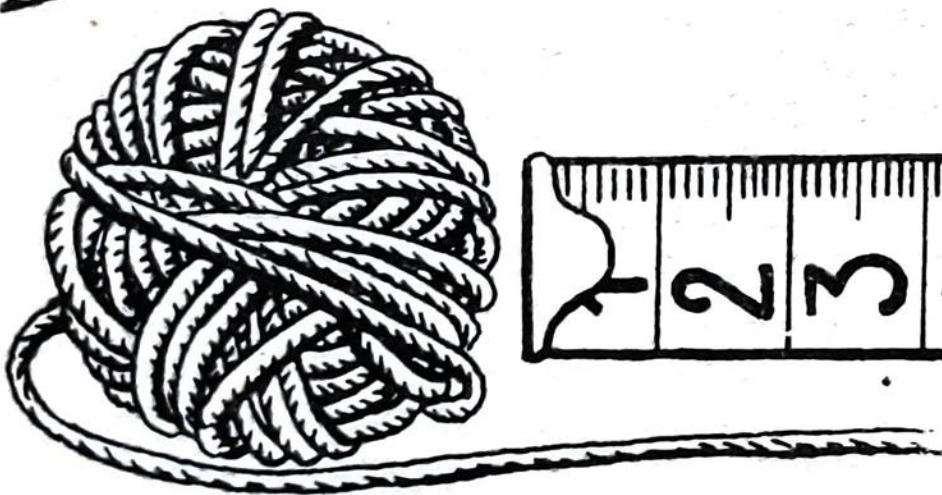
2 1/2

3

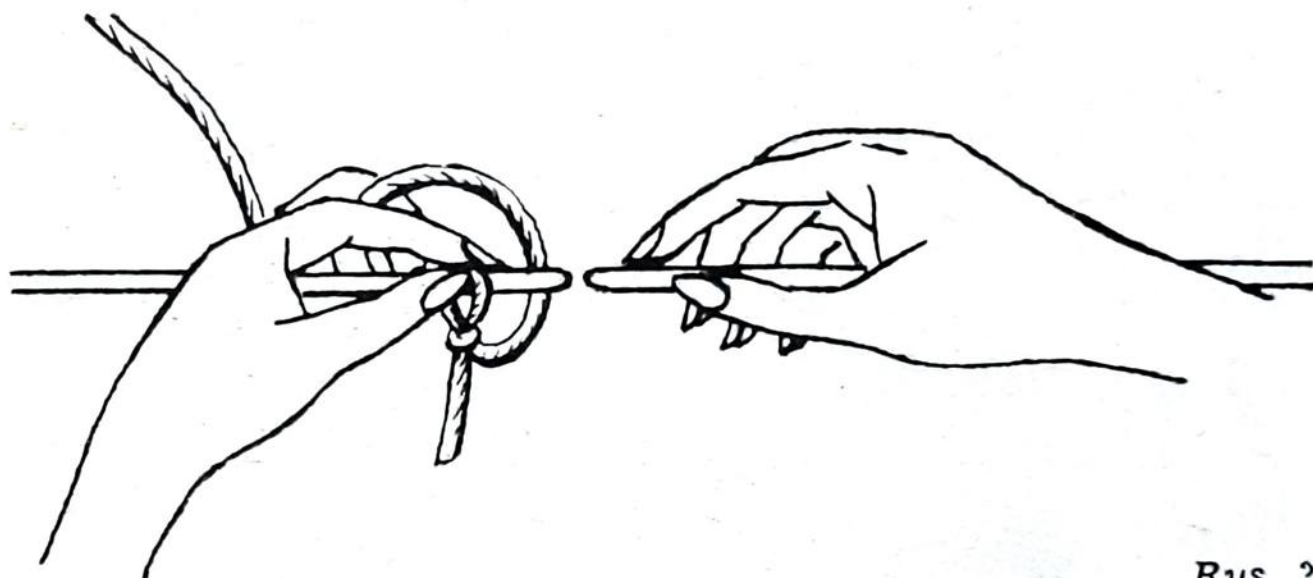

4

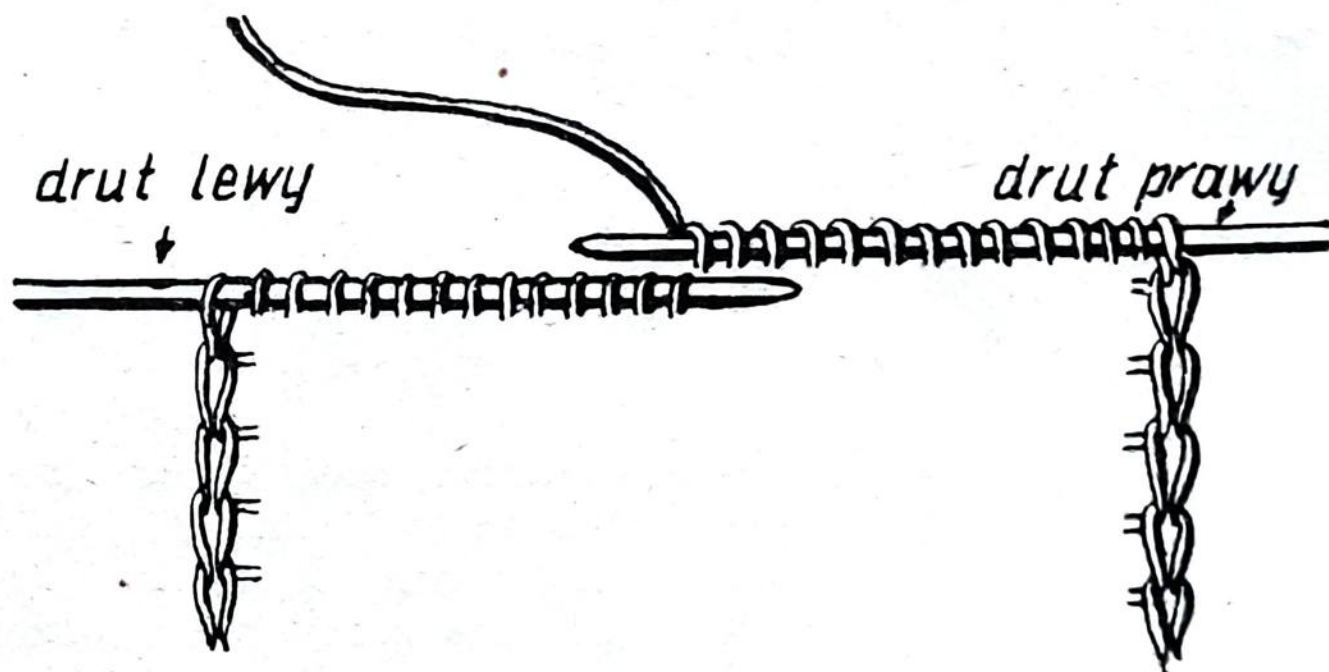

Rys. 1

Roboty dziane wykonuje się zazwyczaj dwoma drutami. **Prawidłowy sposób trzymania drutów** pokazany jest na rys. 2. Drutem lewym nazywamy drut trzymany w lewej ręce, drutem prawym — trzymany w prawej (rys. 3).

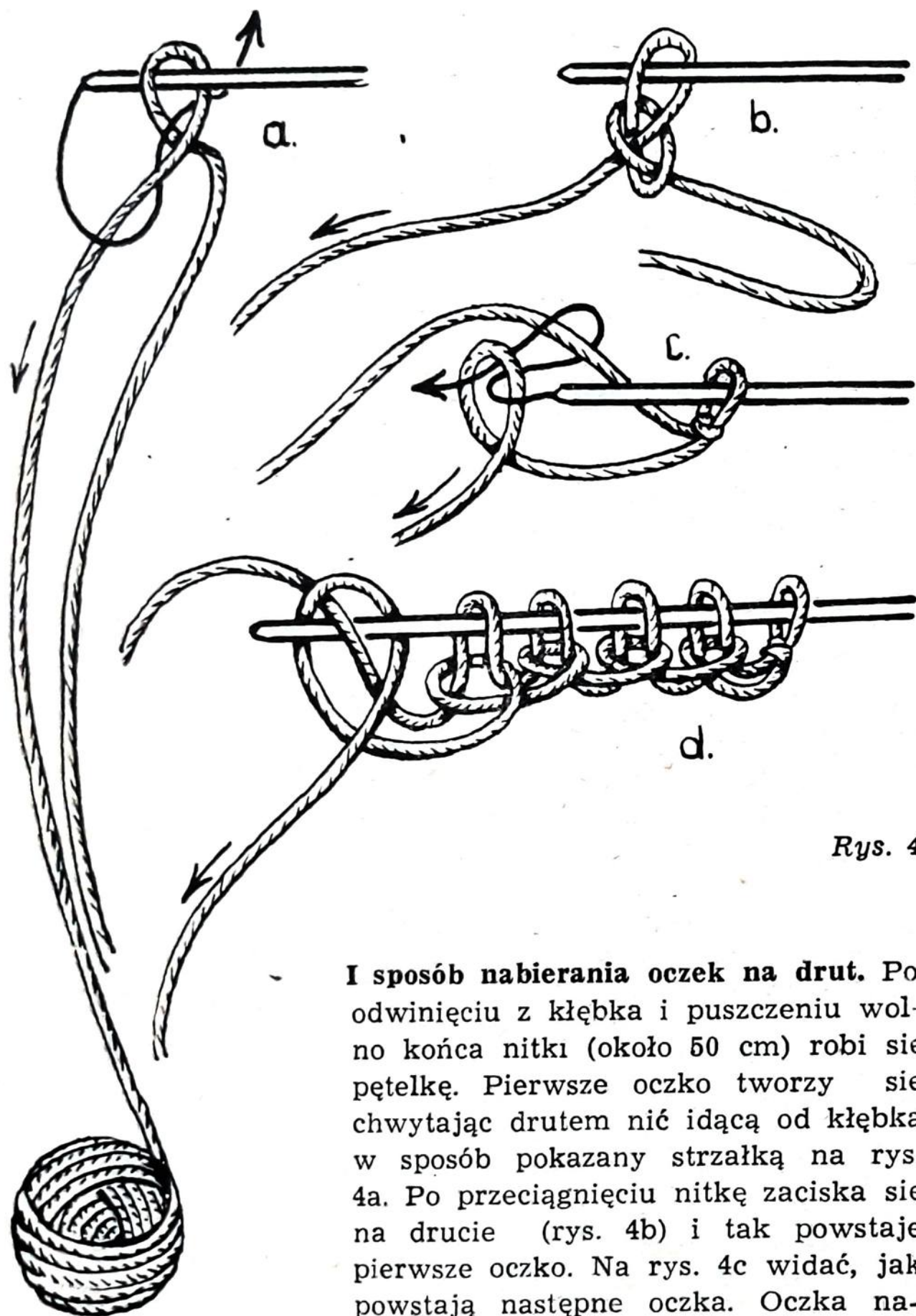

Rys. 2

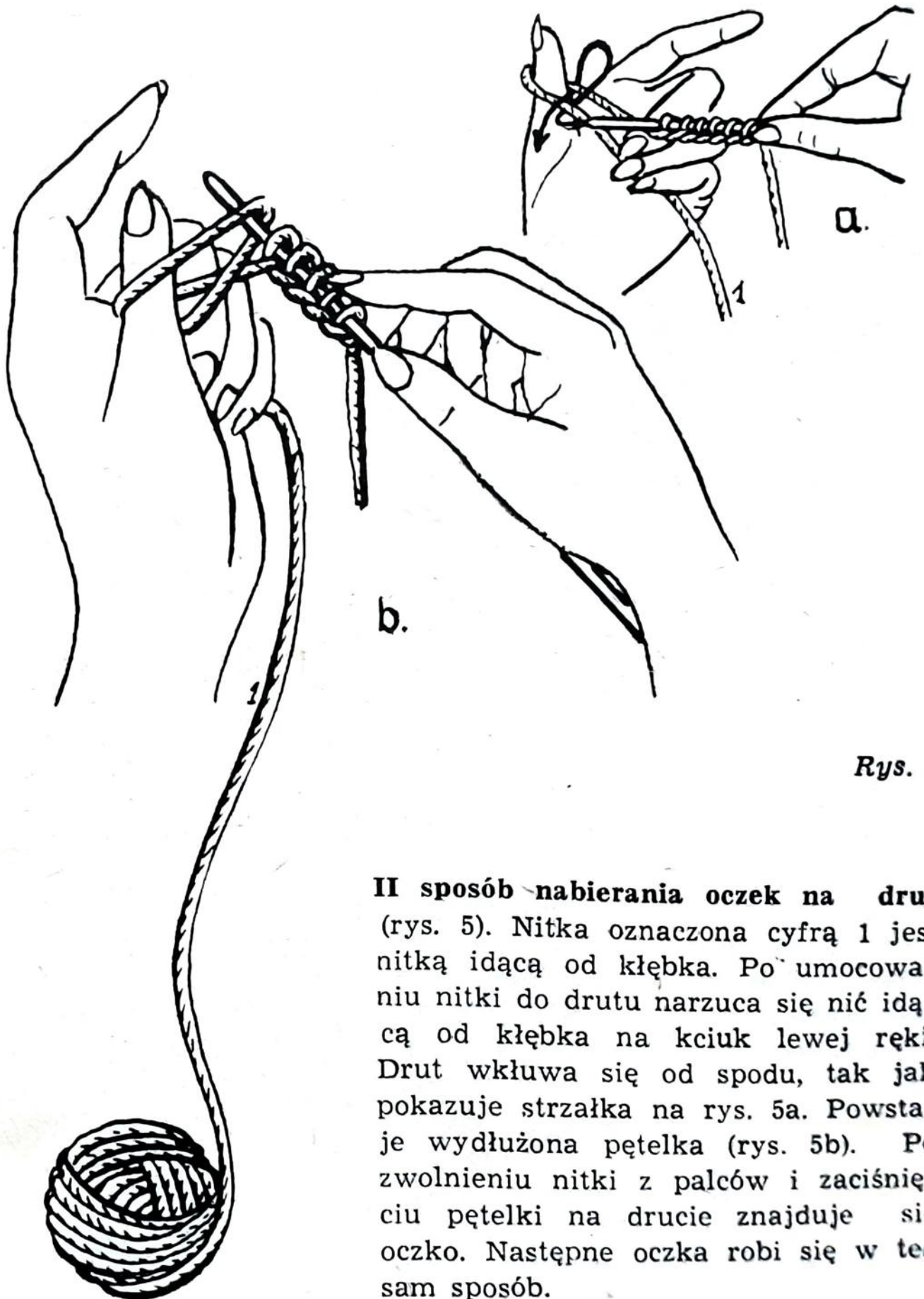
Rys. 3

Pierwszy rząd roboty tworzy się nabierając na drut odpowiednią liczbę oczek. Jest bardzo dużo sposobów nabierania oczek na drut, oto trzy najłatwiejsze:

Rys. 4

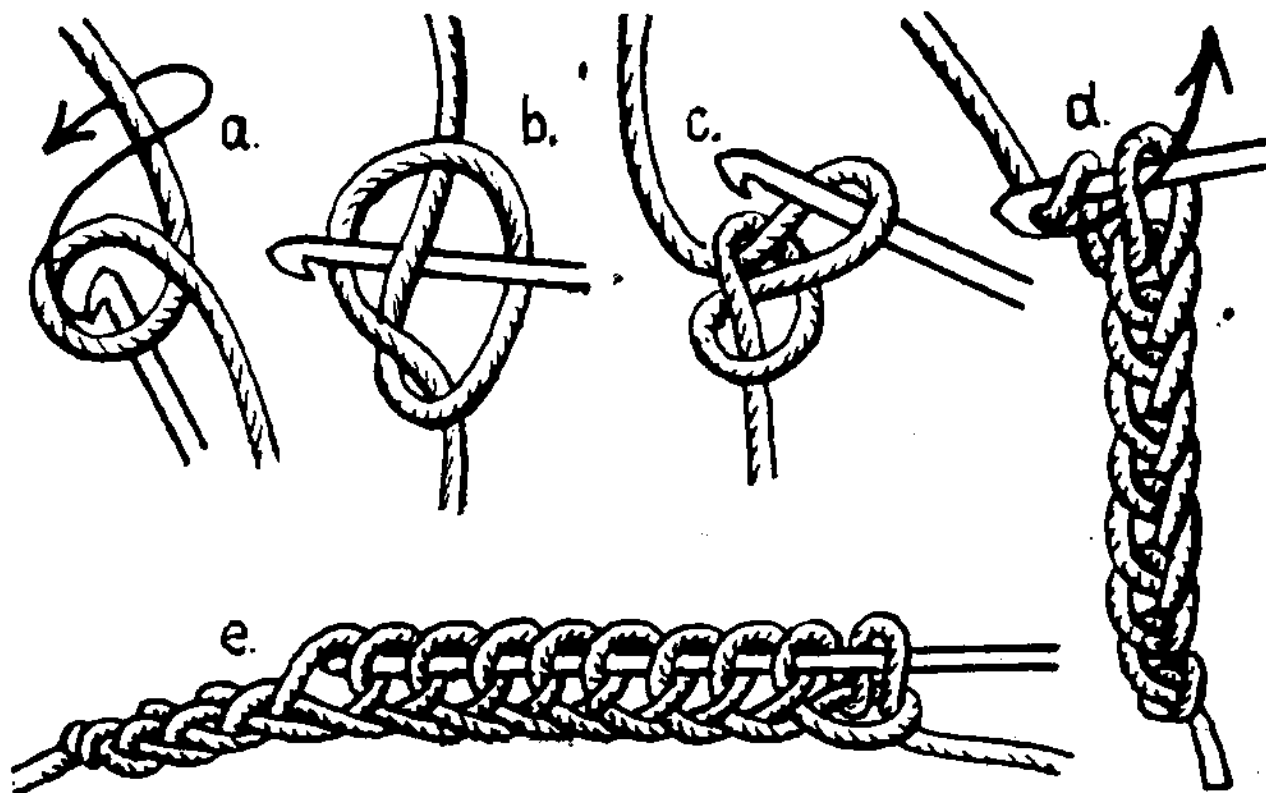
I sposób nabierania oczek na drut. Po odwinięciu z kłębka i puszczeniu wolno końca nitki (około 50 cm) robi się pętelkę. Pierwsze oczko tworzy się chwytając drutem nić idącą od kłębka w sposób pokazany strzałką na rys. 4a. Po przeciągnięciu nitkę zaciska się na drucie (rys. 4b) i tak powstaje pierwsze oczko. Na rys. 4c widać, jak powstają następne oczka. Oczka nabrane na drut pokazuje rys. 4d.

Rys. 5

II sposób nabierania oczek na drut (rys. 5). Nitka oznaczona cyfrą 1 jest nitką idącą od kłębka. Po umocowaniu nitki do drutu narzuca się nić idącą od kłębka na kciuk lewej ręki. Drut wkłada się od spodu, tak jak pokazuje strzałka na rys. 5a. Powstaje wydłużona pętka (rys. 5b). Po zwolnieniu nitki z palców i zaciśnięciu pętki na drucie znajduje się oczko. Następne oczka robi się w ten sam sposób.

III sposób nabierania oczek na drut. Po założeniu nitki na szydełko w sposób pokazany na rys. 6a chwyta się nitkę idącą od kłębka (rys. 6b) i przeciąga ją przez pętelkę (rys. 6c). Po-

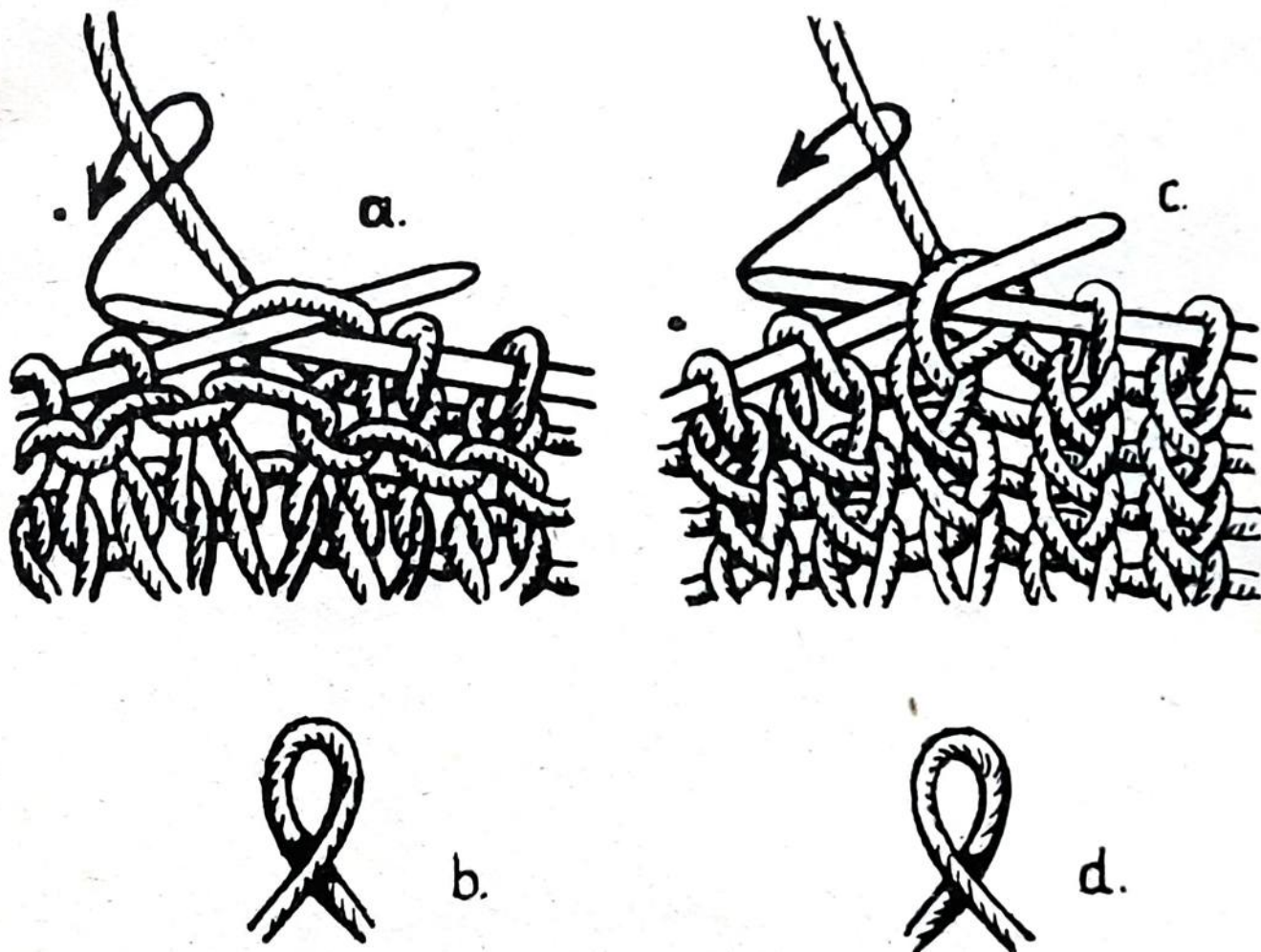
Rys. 6

wstaje pierwsze oczko. Następne oczka powstają przez przeciąganie nitki idącej od kłębka przez oczko, które znajduje się na szydełku (rys. 6d). Dla uzyskania oczek pierwszego rzędu roboty w każde oczko łańcuszka wkluwa się drut w sposób pokazany na rys. 6e. Drut z nałożonymi oczkami przekłada się do lewej ręki, a następnie prawym drutem przeciąga się nitkę idącą od kłębka przez każdą pętelkę znajdującą się na lewym drucie.

Tworzenie oczek. Podstawowym elementem dzianiny są oczka — prawe i lewe.

Oczko prawe tworzy się następująco: trzymając w lewej ręce drut z nabranymi oczkami, prawym drutem przeciąga się nitkę

przez oczko znajdujące się na drucie lewym (patrz rys. 7a). Nitka idąca od kłębka znajduje się po zewnętrznej stronie roboty. Na prawym drucie powstaje w ten sposób oczko, które nazywamy prawym (rys. 7b).

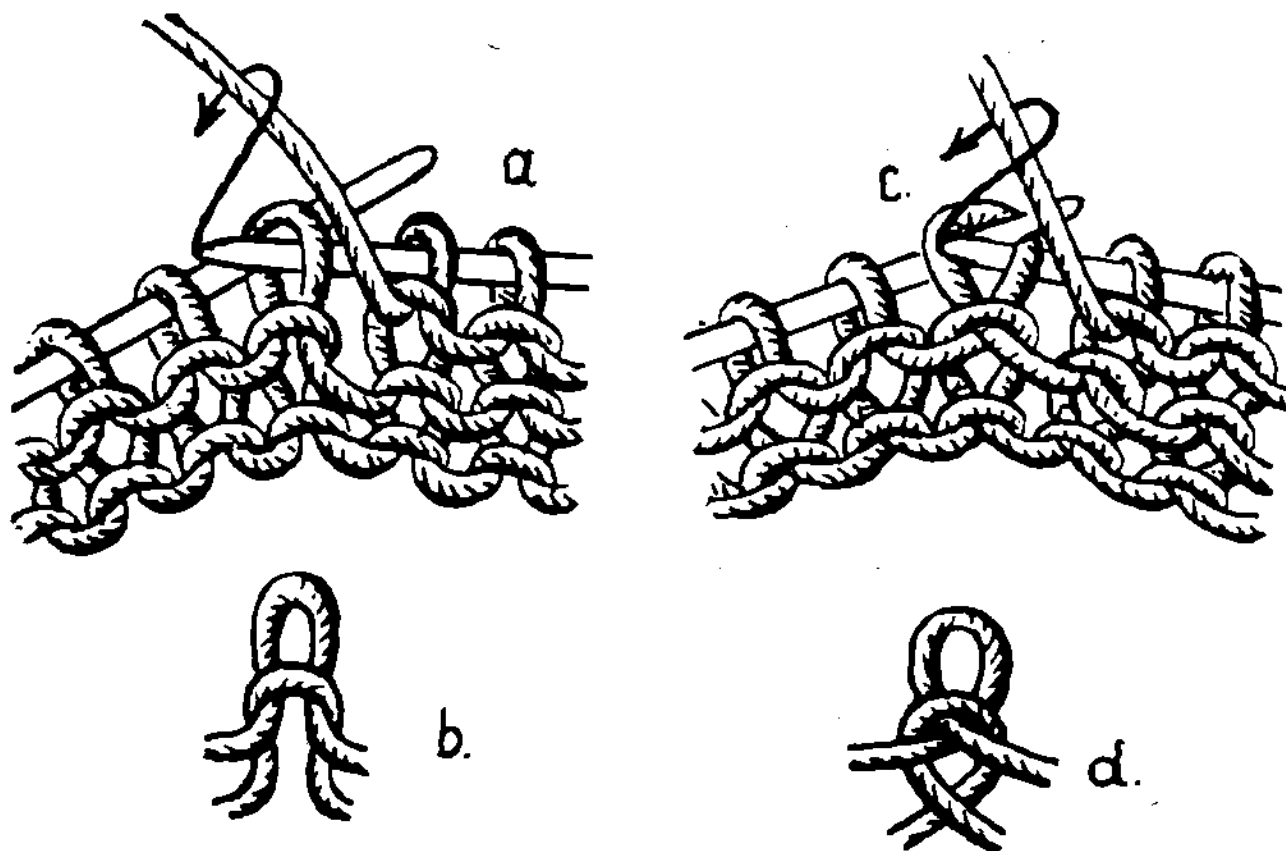

Rys. 7

Oczko prawe przekręcone. Drut prawy przeciąga nić idącą od kłębka w sposób pokazany na rys. 7c, czyli od tyłu oczka znajdującego się na lewym drucie. Powstaje oczko prawe przekręcone (rys. 7d).

Oczko lewe. Trzymając w lewej ręce drut z nabranymi oczkami wkuwa się prawy drut w oczko znajdujące się na lewym dru-

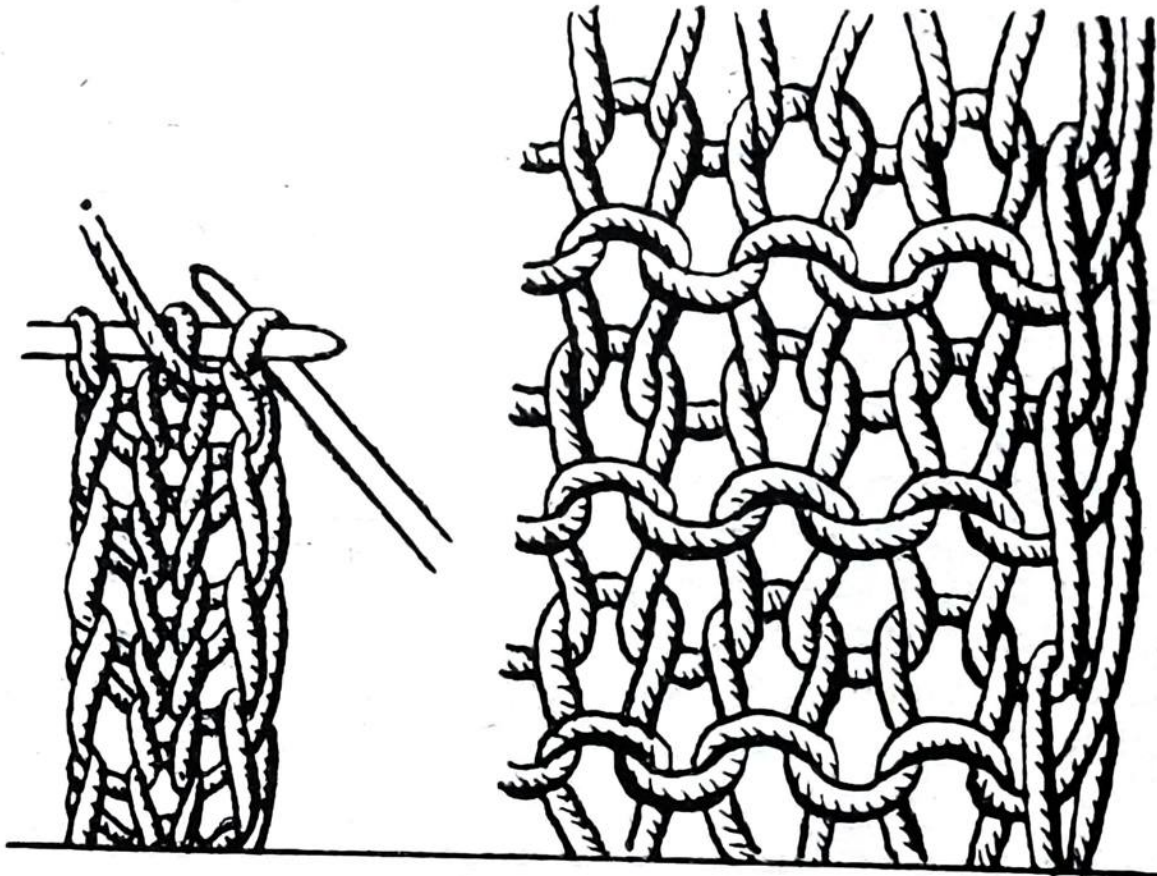
cie i przeciąga się nić idącą od kłębka w sposób pokazany na rys. 8a. Nitka znajduje się po wewnętrznej stronie roboty. Oczko lewe przedstawia rys. 8b.

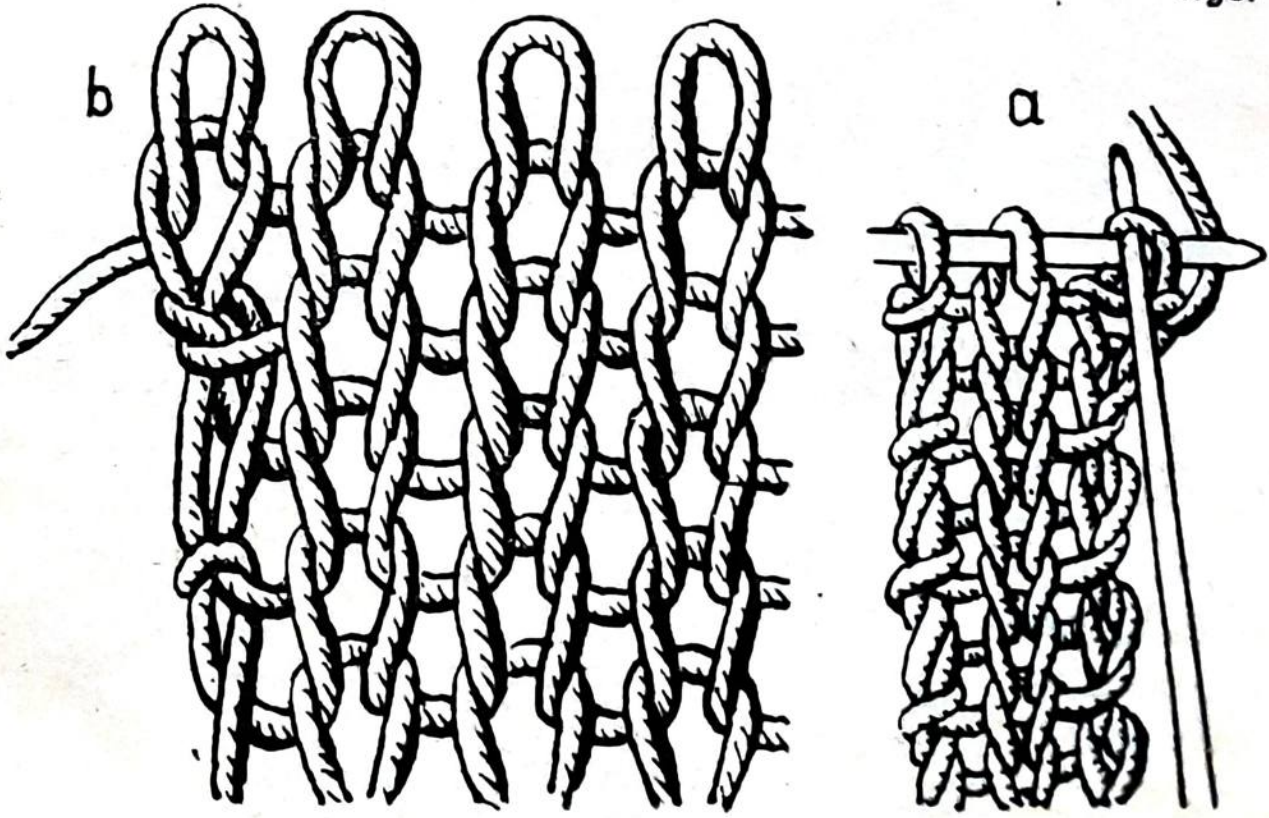
Rys. 8

Oczko lewe przekręcone. Drutem prawym przeciąga się nić idącą od kłębka przez oczko na lewym drucie od tyłu oczka (rys. 8c). W ten sposób powstaje oczko lewe przekręcone (rys. 8d).

Oczkami brzegowymi nazywamy pierwsze i ostatnie oczko każdego rzędu roboty. Przy wzorach, które wymagają luźniejszego wykończenia brzegu, stosuje się oczka brzegowe luźne — **łańcuszkowe**. Zaczynając rząd, pierwsze oczko przekłada się bez przerobienia na prawy drut, ostatnie zaś oczko przerabia się normalnie na prawo lub lewo w zależności od rodzaju ścięgu (rys. 9).

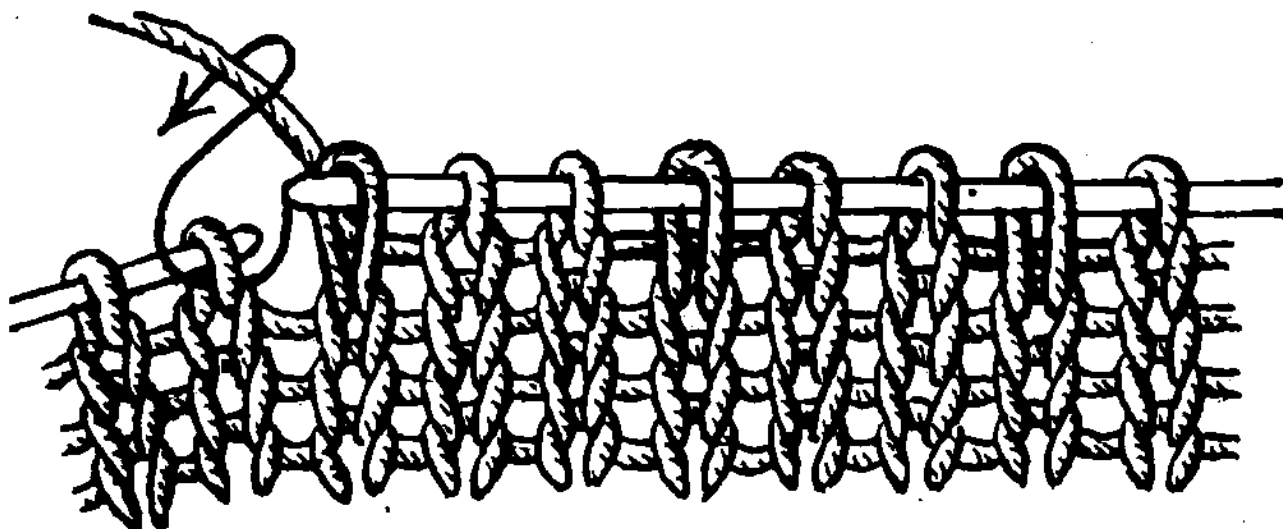
Rys. 9

Rys. 10

Brzeg wykończony supełkowo jest ściślejszy, nierozciągliwy. Na początku każdego rzędu nitkę przekłada się w sposób pokazany na rys. 10a, to znaczy do tyłu. Pierwsze oczko zdejmuje się z lewego drutu na prawy drut bez przerobienia. Przez mocniejsze zaciśnięcie nici wiodącej na oczku nie przerobionym powstaje jak gdyby supełek zaciskający oczko. Ostatnie oczko w rzędzie przerabia się zawsze na prawo.

Oczko zdjęte bez przerobienia. Efekt oczka zdjętego polega na jego wydłużeniu. Na rys. 11 widać to wyraźnie: pierwsze oczko zostało przerobione na prawo, następne zdjęte z lewego drutu na prawy bez przerobienia, dwa dalsze są oczka przerobione na prawo. Kolejno następują: oczko zdjęte bez przerobienia, dwa przerobione na prawo itd.

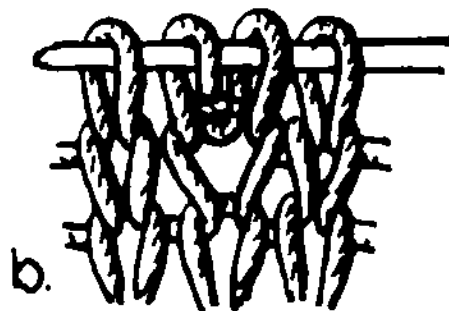
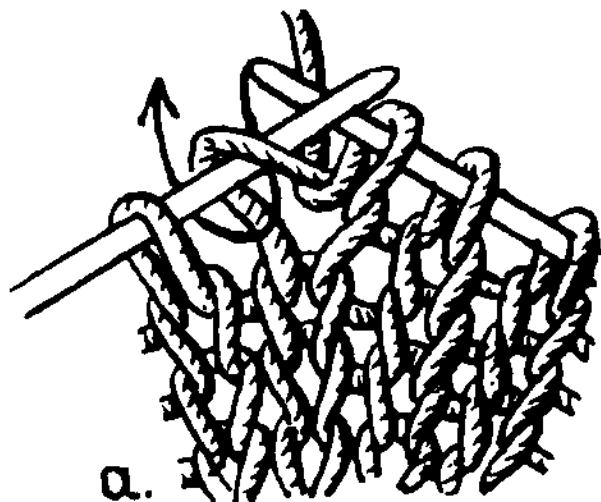
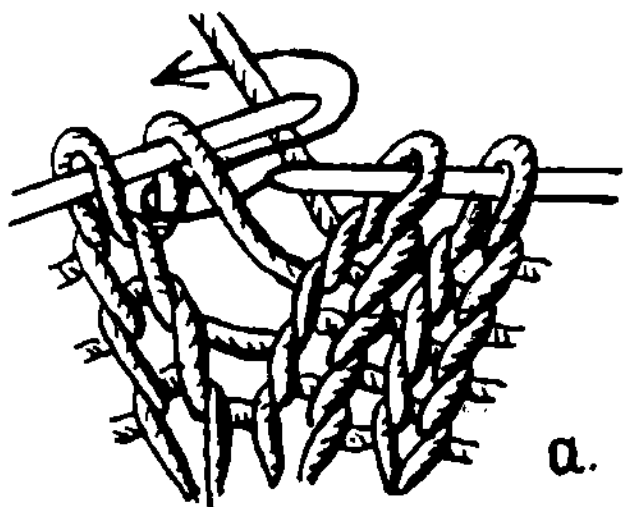

Rys. 11

Oczka dodane. Aby zwiększyć w rzędzie liczbę oczek, tworzy się oczka tzw. dodane. Oczka dodane można uzyskać dwoma sposobami:

I — **oczko dodane między oczkami.** Na prawy drut nabiera się nić łączącą dwa sąsiadujące oczka (rys. 12). W następnym rzędzie nić nabraną przerabia się jak normalne oczko.

II — oczko dodane w jednym oczku. W jednym oczku przera-
bia się dwa oczka. Sposób przerobienia i efekt końcowy pokazu-
je rys. 13a i b.

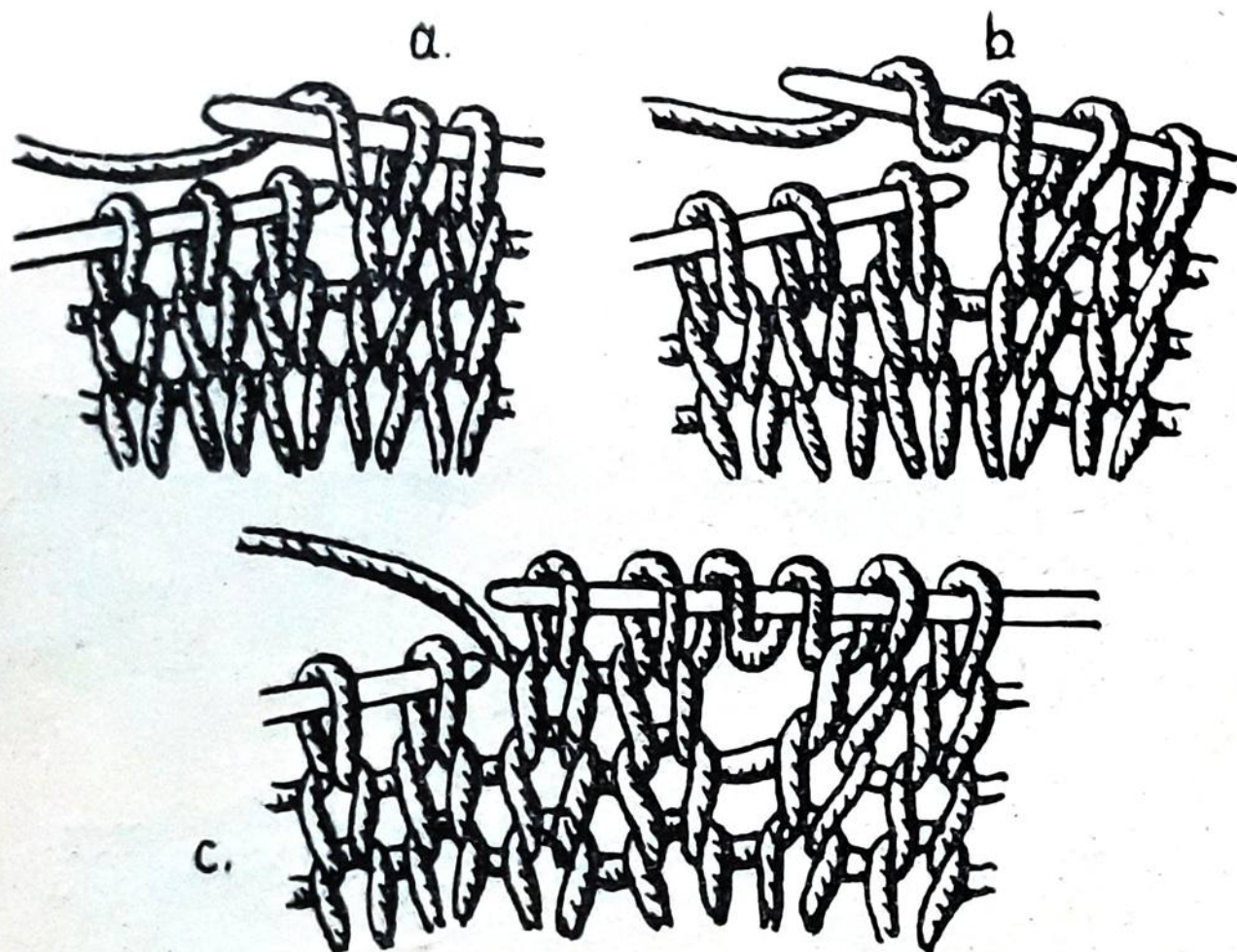
Rys. 12

Rys. 13

Oczka narzucone powstają przez narzucenie raz (rys. 14a) lub
dwa razy (rys. 14b i c) nitki na prawy drut. W następnych
rzędach przeraabia się nitkę narzuconą tak jak oczka sąsiadują-
ce po lewej i po prawej stronie narzutu.

Oczka dobrane stosuje się przy poszerzaniu roboty. Oczka można
dobierać z prawej i z lewej strony.

I sposób: przy poszerzaniu roboty z prawej strony przeciąga się
nić przez pierwsze oczko na lewym drucie, powstaje nowe

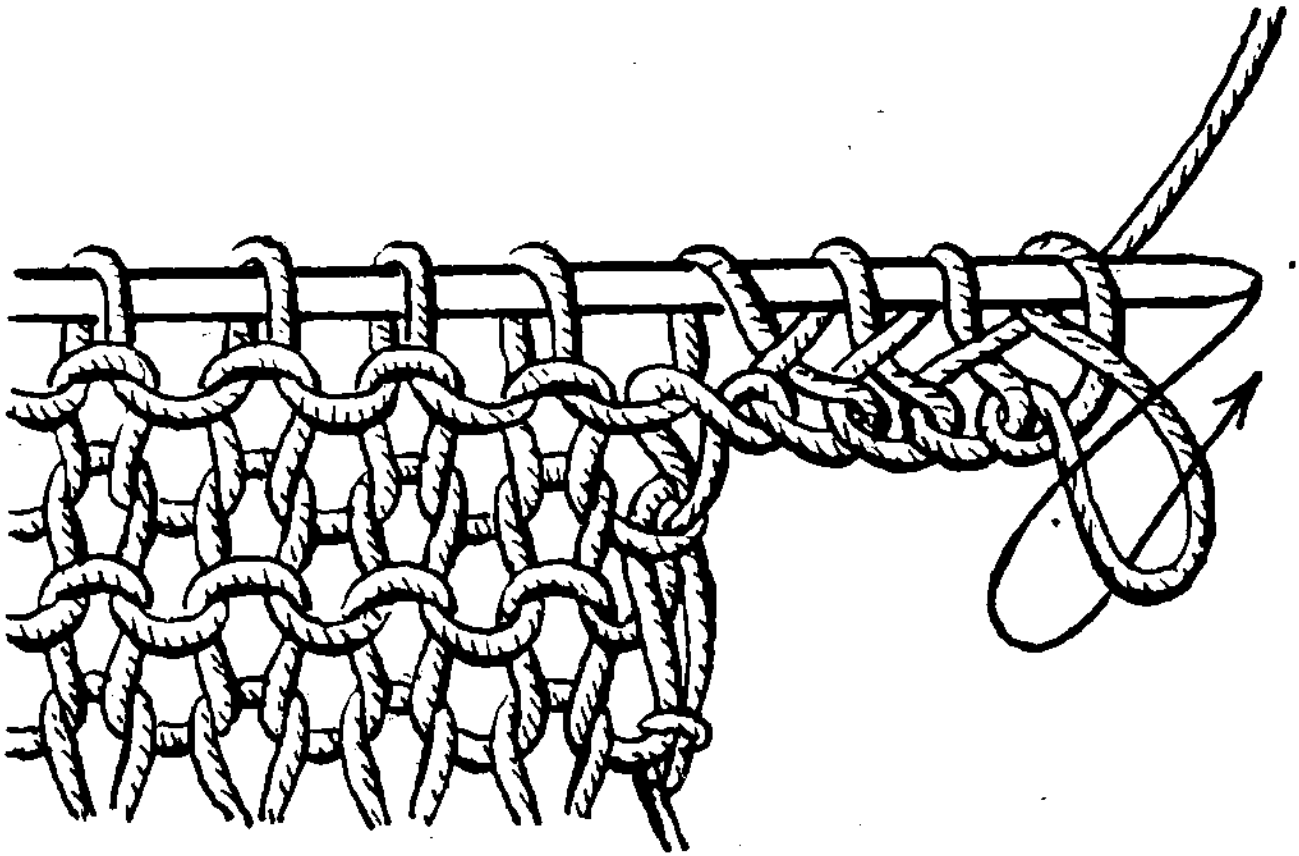

Rys. 14

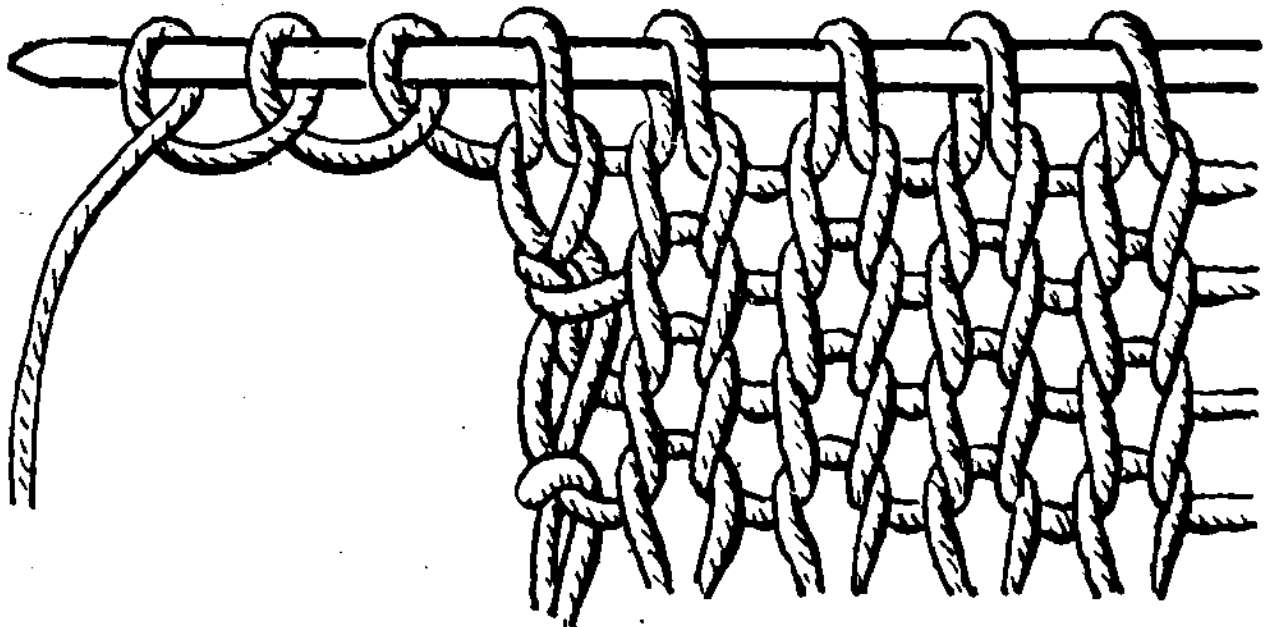
oczko, przekreca się je i nakłada na ten sam drut w sposób pokazany na rys. 15. Następne oczka dobiera się w ten sam sposób. Jeśli trzeba poszerzyć lewą stronę roboty, na prawy drut narzuca się odpowiednią liczbę pętelek (rys. 16), które w następnym rzędzie przerabia się jak normalne oczka.

II sposób dobierania oczek z prawej strony jest łatwiejszy. Nowe oczka nabiera się przy użyciu dwóch drutów. Strzałka na rys. 17 pokazuje, jak prawym drutem przeciąga się nić idącą od kłębka przez ostatnie wydłużone oczko.

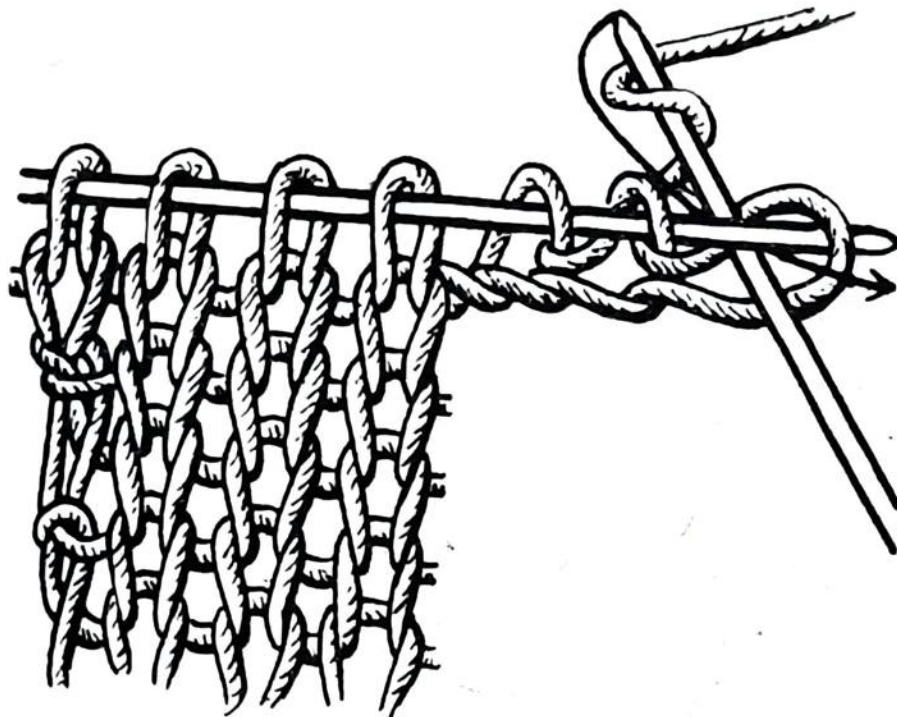
Oczka zebrane. Gdy zachodzi potrzeba zmniejszenia liczby oczek w rzędzie, przerabia się dwa lub trzy oczka razem. Przerabiając razem dwa oczka prawe (rys. 18a) lub lewe

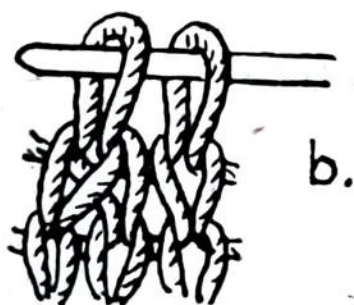
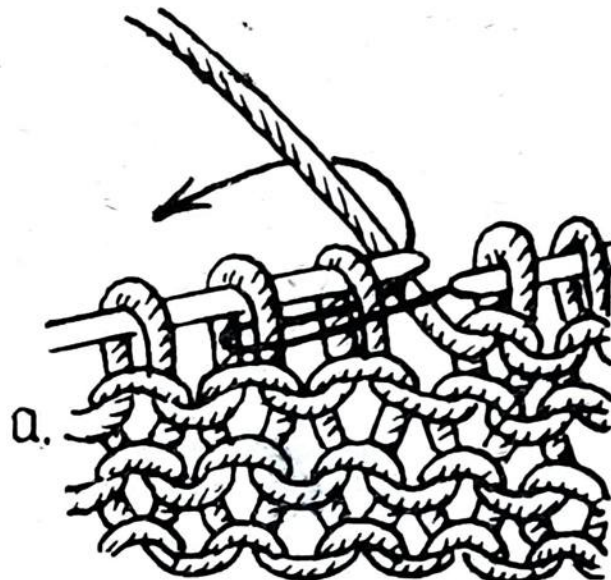
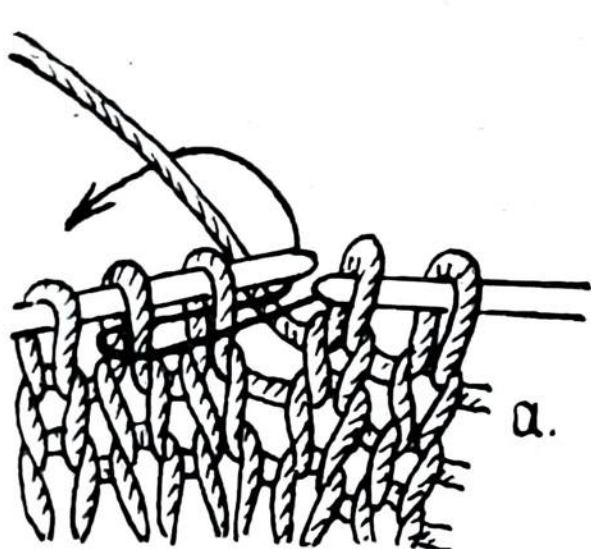
Rys. 15

Rys. 16

Rys. 17

Rys. 18

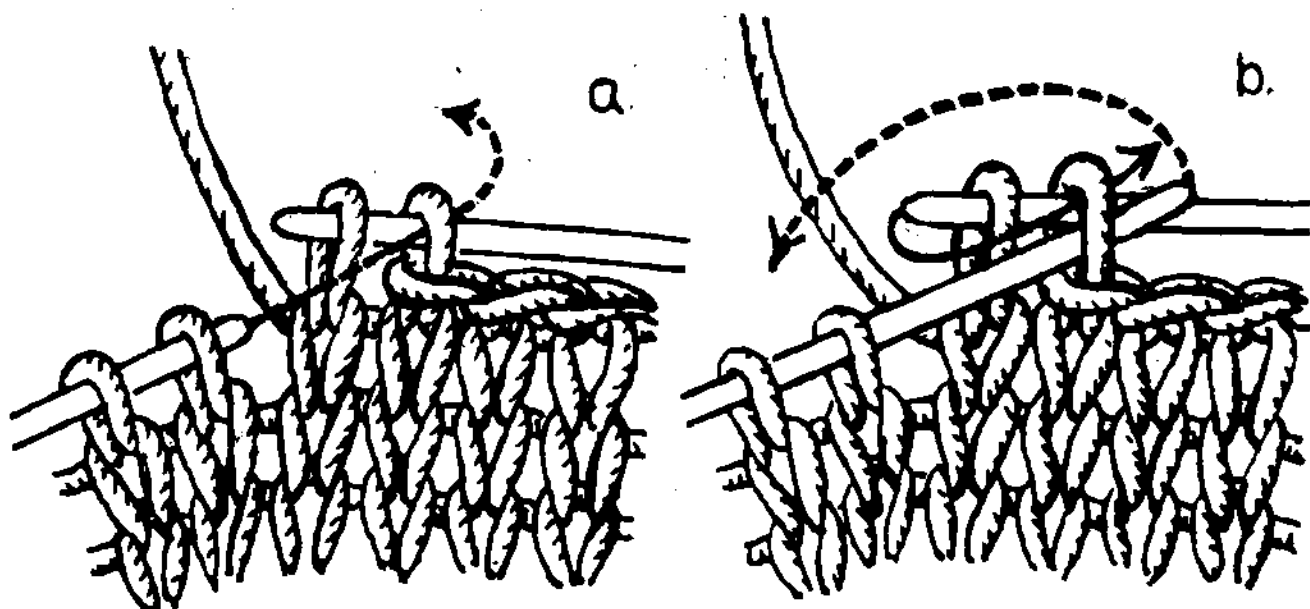

Rys. 19

(rys. 19a), prawy drut wkuwa się najpierw w drugie kolejne oczko na lewym drucie, następnie przeciąga się drut dalej przez pierwsze oczko na lewym drucie. Przez te oba oczka przera-
bia się nić przy prawych oczkach na prawo, przy lewych ocz-
kach na lewo, tworząc jedno oczko. Na rys. 18b i 19b pokazane
są oczka zebrane po przerobieniu.

Zamykanie oczek stosuje się przy zakończeniu ostatniego rzędu
roboty lub przy wyrabianiu skosu ramienia, podkroju dekol-
tu czy też wyrabianiu podcięcia pach.

I sposób. Pierwsze oczko brzegowe z lewego drutu zdejmuje
się bez przerobienia, następne kolejne oczko przerabia się
na prawo. Na prawym drucie znajdują się teraz dwa oczka,
lewym drutem wykonuje się ruch w kierunku wskazanym
przez strzałkę przerywaną, a prawym drutem przeciąga się
oczko przerobione przez oczko nie przerobione (rys. 20). Po
wysunięciu lewego drutu oczko nie przerobione zawisa na ocz-
ku przerobionym. Następnie oczka przerabia się tak samo.
Brzeg w ten sposób zakończony tworzy wykończenie łańcusz-
kowe.

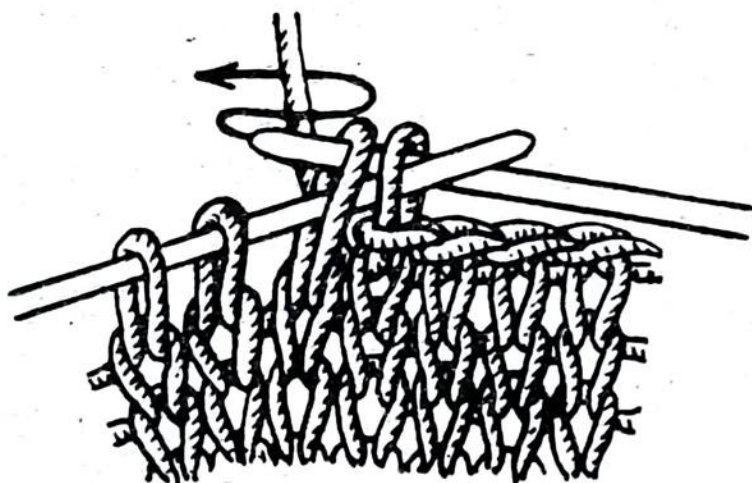

Rys. 20

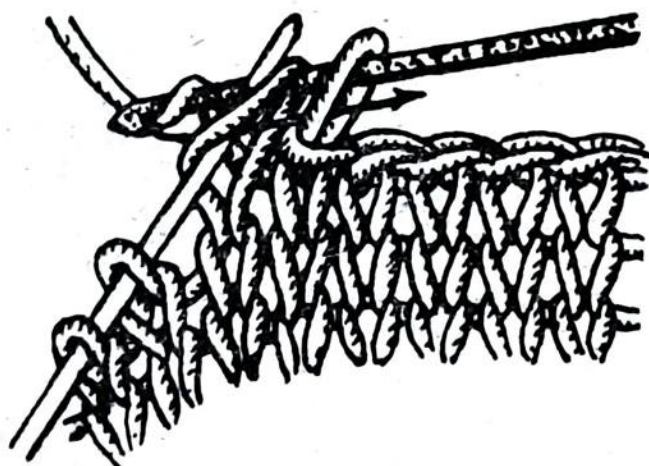
II sposób stosuje się przy wzorach fantazyjnych. Brzeg przy takich wzorach powinien być rozciągliwy, elastyczny. Pierwsze oczko zdejmuje się bez przerabiania, następne oczko również bez przerobienia przekłada się na prawy drut i w sposób pokazany na rys. 21 przeciąga się nić. Następne oczka wykonuje się tak samo.

III sposób. Bardzo często ostatni rząd dzianiny kończy się łańcuszkiem wykonanym szydełkiem. Na rys. 22 pokazany jest sposób zamykania oczek szydełkiem. Tworzy się wówczas bardzo ścisły brzeg.

Zamykanie dzianiny igłą stosuje się wtedy, gdy chce się otrzymać brzeg gładki, bez łańcuszka. Zakończenie takie nie daje możliwości prucia i stanowi brzeg trwały odpowiadający bocz-

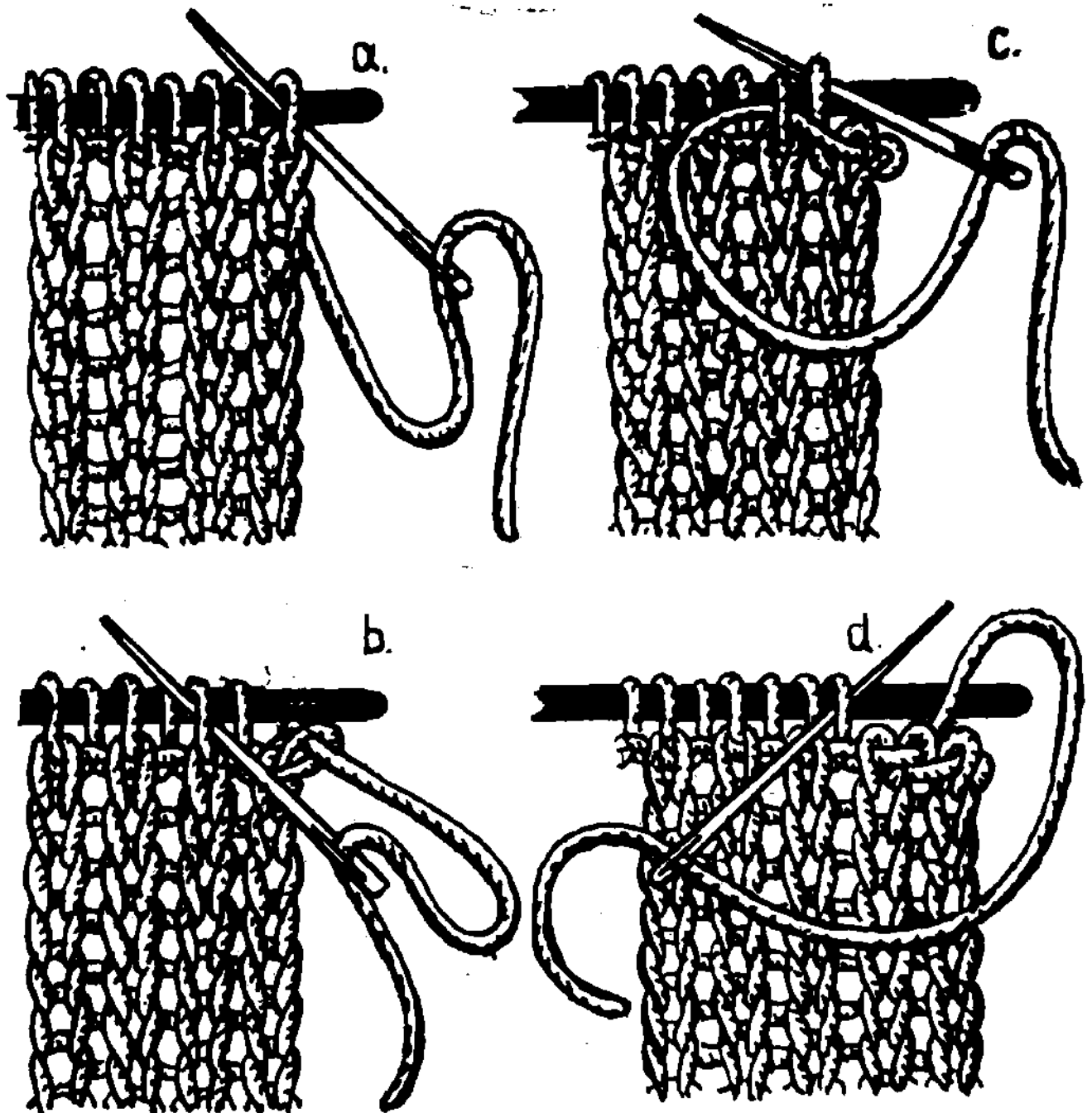

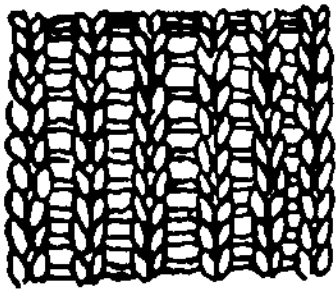
rys. 21

Rys. 22

nym brzegom materiału. W ostatnim przerobionym rzędzie roboty dodaje się między przerobionymi oczkami oczka, w efekcie przed przystąpieniem do wykończenia mamy na lewym drucie podwójną liczbę oczek. Na rys. 23a, b, c, d pokazane są cztery kolejne fazy wkłuwania igły, które w tej samej kolejności powtarza się aż do ostatniego oczka. Rys. 23e prezentuje wykończony brzeg dzianiny.

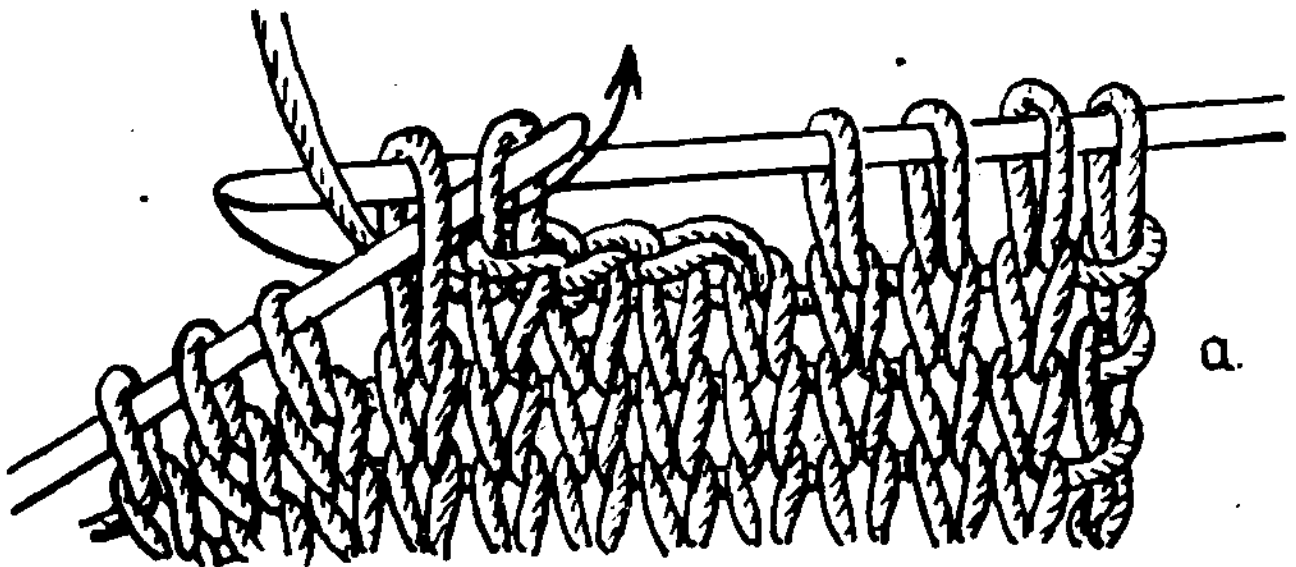

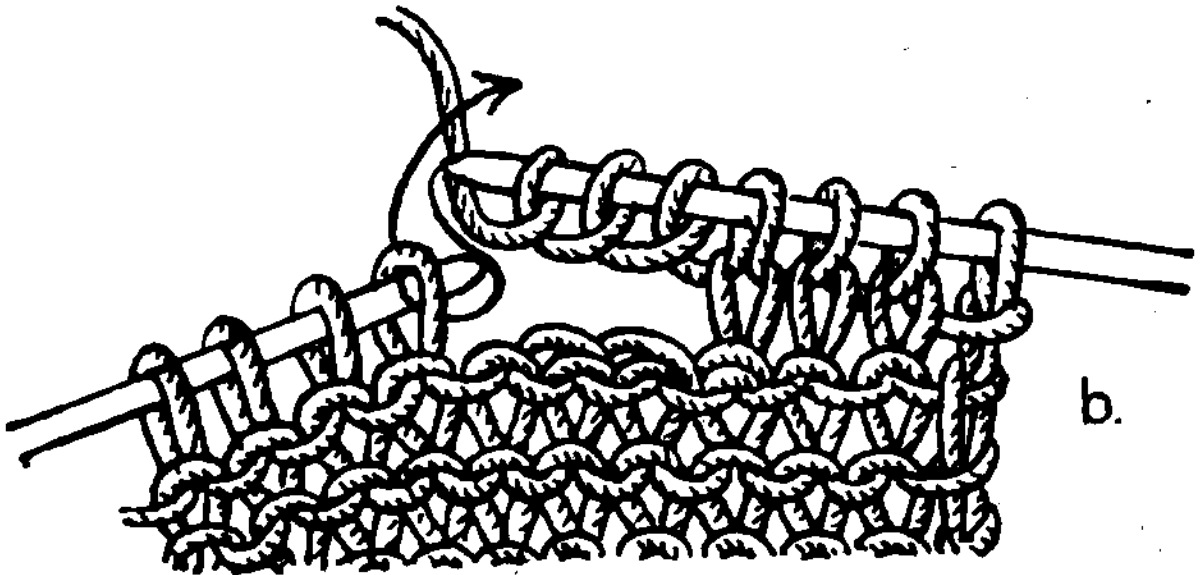
e.

Rys. 23

Dziurka pozioma. Dziurki poziome do guzików wyrabia się w odległości 2—3 cm od brzegu dzianiny. Po prawej stronie ro-

a.

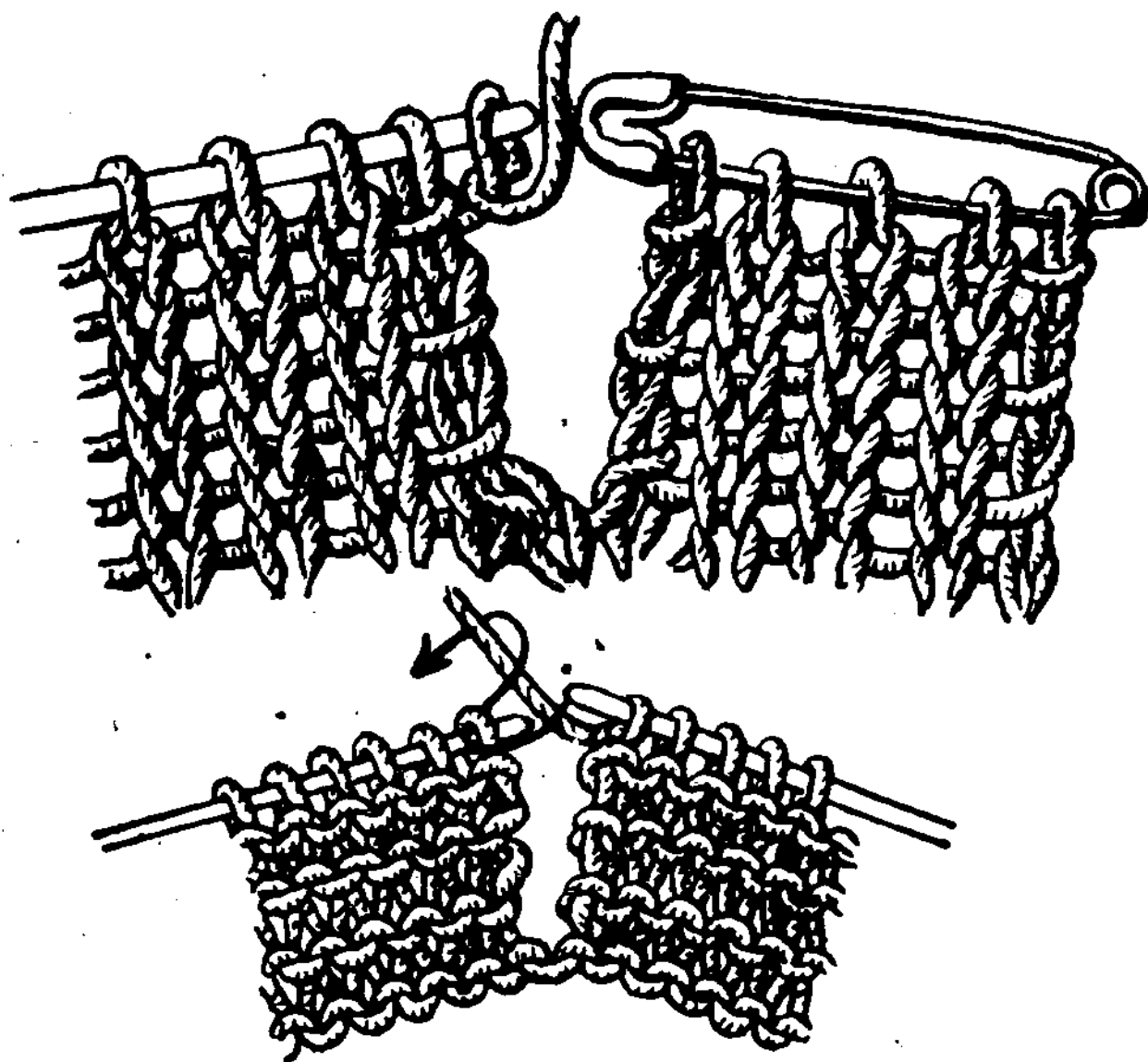

b.

Rys. 24

boty zamyka się 3 oczka, następnie przerabia się rząd do końca (rys. 24a). W następnym rzędzie (po lewej stronie roboty) narzuca się nad oczkami zamkniętymi 3 pętelki i dalej przerabia się rząd do końca (rys. 24b). W kolejnym rzędzie po dojściu do dodanych pętelek przerabia się je jak zwykle oczka w zależności od wykonywanego ściegu.

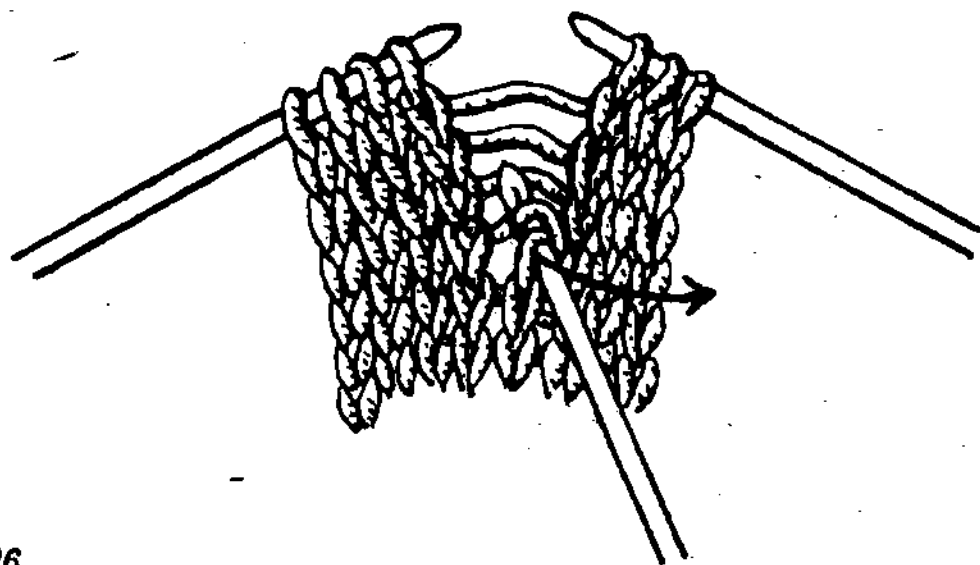
Dziurkę pionową wyrabia się dalej od brzegu niż dziurkę poziomą. Jeżeli wykończenie brzegu stanowi plisa lub ściągacz, to dziurkę pionową umieszcza się w środku plisy. W miejscu, gdzie ma być wykonana dziurka, dzieli się robotę na 2

Rys. 25

części. Najpierw przerabia się prawą stronę dziurki. Wysokość dziurki zależy od wielkości guzika. Po uzyskaniu potrzebnej wysokości oczka przerobione zawieszają się na agrafce (rys. 25). Przerabiając taką samą liczbę rzędów po lewej stronie dziurki otrzymuje się wysokość idealnie równą wysokości prawej strony dziurki. Łączy się obie części po lewej stronie roboty, przerabiając rząd przez całą szerokość dzianiny. Nitkę pozostającą po lewej stronie roboty należy przymocować do brzegu dziurki niewidocznym ścięciem, najlepiej tą samą włóczką, z której robi się dzianinę (patrz dolny fragment rys. 25).

Łapanie zgubionych oczek. W trakcie roboty bardzo łatwo można zgubić oczko. Łapie się je wtedy szydełkiem i przeciąga przez to oczko nić łączącą dwa boczne oczka (rys. 26).

Rys. 26

WYBIERZ SOBIE ŁADNY ŚCIEG

W zależności od grubości i jakości wełny oraz grubości drutów rozmaite ściegi różnie wyglądają; wykonując kolejne próbki należy wybrać ścieg najładniejszy, pasujący do modelu. Wszystkie ściegi pokazane w tym rozdziale wykonuje się z rozmaitych kombinacji oczek lewych i prawych.

Podane liczby oczek odnoszą się oczywiście do próbek, można je dowolnie powiększać, trzeba jednak przy ściegach z powtarzającym się wzorem zwiększać liczbę oczek tak, by wzór wychodził „w całości”.

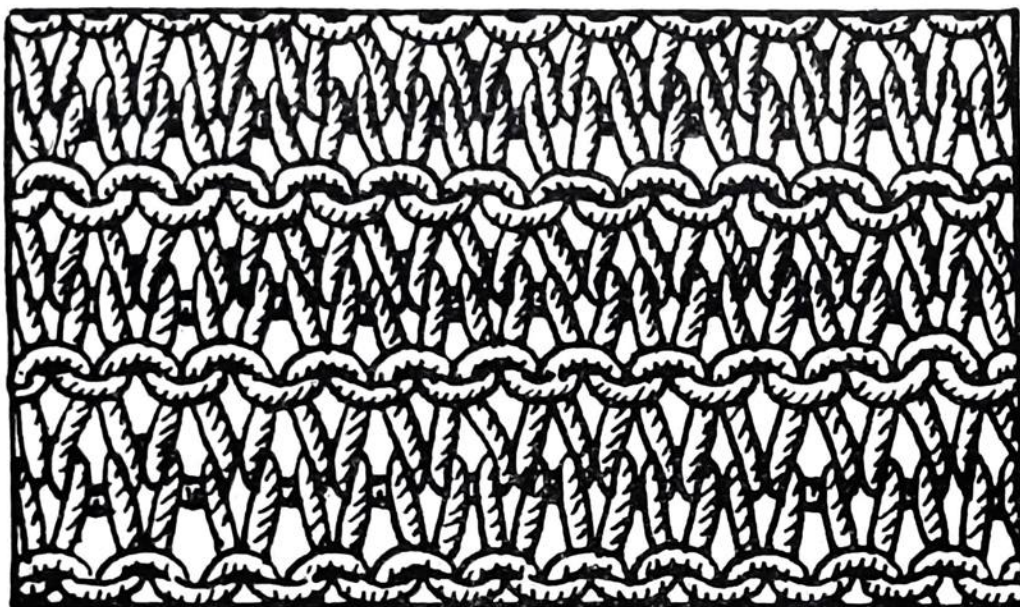
Dla ułatwienia pod rysunkami ściegu dżersejowego i ściągaczy zamieszczono schemat, gdzie kreski pionowe oznaczają oczka lewe, a kreski poziome — oczka prawe. Przy innych ściegach podano wzory graficzne.

W całym rozdziale zastosowano skrót słowa oczko (o.); fragment ściegu między gwiazdkami należy powtarzać przez cały rząd. Od ściegów ryżowych poczynając przerabia się w próbkach zawsze na początku rzędu oczko brzegowe supełkowe oraz jedno oczko prawe, na końcu zaś 2 oczka prawe, co daje w efekcie ładny i wyraźny brzeg roboty.

Ścieg francuski (rys. 27)

Liczba oczek dowolna.

1 rząd — wszystkie o. prawe.

Rys. 27

2 rząd — wszystkie o. prawe.

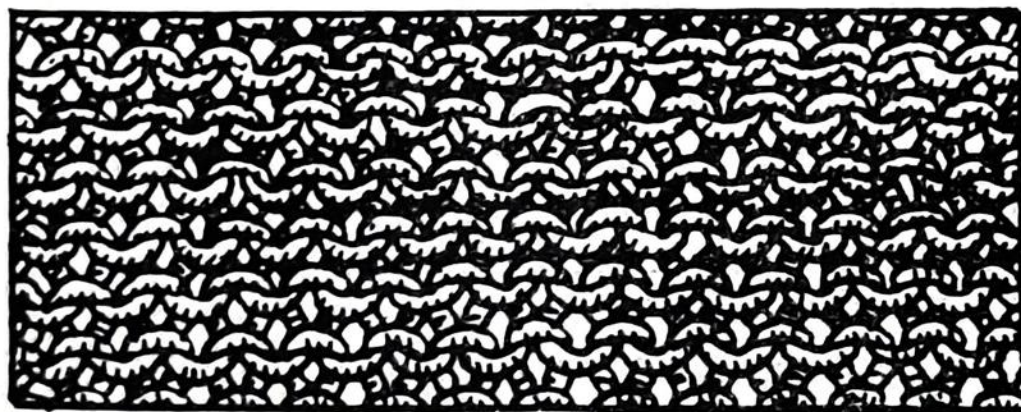
Następne rzędy przerabia się zawsze na prawo.

Ściegiem tym często wykańcza się plisy brzegowe, zapięcia, kołnierze i rękawy.

Ścieg dżersejowy (rys. 28)

Liczba oczek dowolna.

1 rząd — wszystkie o. prawe.

Rys. 28

2 rząd — wszystkie o. lewe.

Wszystkie rzędy nieparzyste — jak rząd 1.

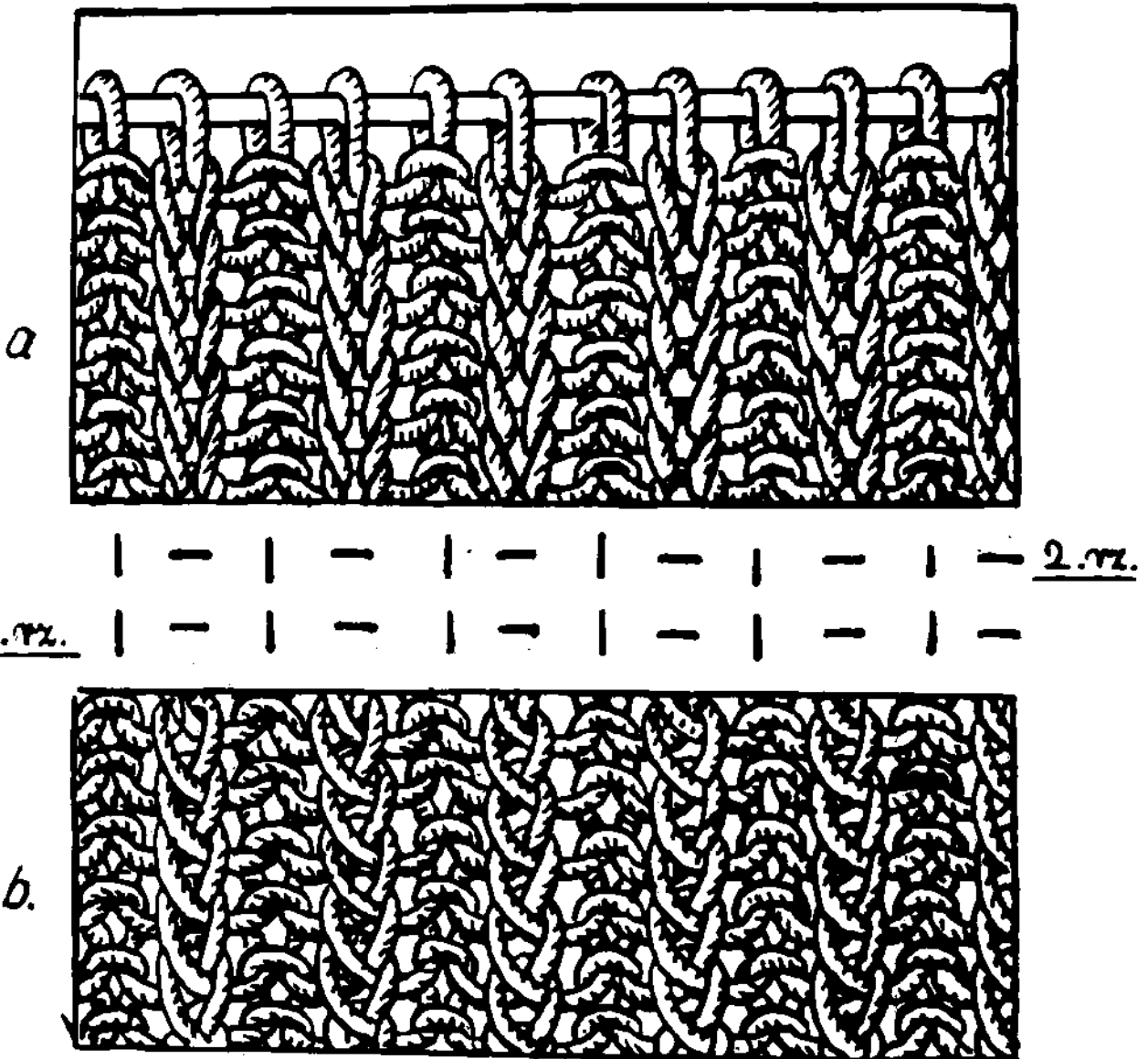
Wszystkie rzędy parzyste — jak rząd 2.

Ścieg dżersejowy, inaczej zwany pończoszniczym, jest bardzo często używany. Na rysunku pokazana jest lewa strona ściegu dżersejowego.

Ściągacz pojedynczy zwykły (rys. 29)

Liczba oczek dowolna.

1 rząd — *1 o. lewe, 1 o. prawe*.

Rys. 29

2 rząd — *1 o. prawe, 1 o. lewe*.

Wszystkie rzędy nieparzyste — jak rząd 1.

Wszystkie rzędy parzyste — jak rząd 2.

Wykonując ściąg ściągaczowy trzeba stale uważać, żeby oczka prawe wypadały nad oczkami prawymi, a oczka lewe nad lewymi. Na rys. 29b pokazany jest również ściągacz pojedynczy wykonany z oczek przekreślonych. Ściągacz wykonany w ten sposób jest bardziej ścisły i mniej elastyczny.

Ściągacz podwójny (rys. 30)

Liczba oczek parzysta.

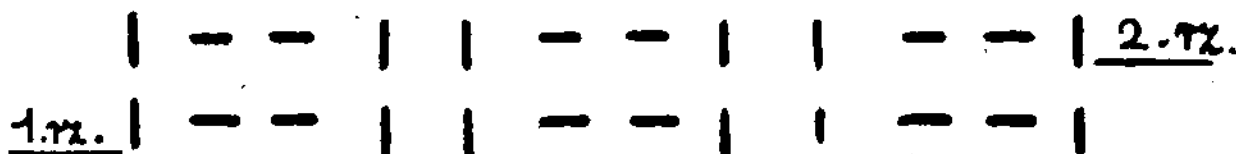
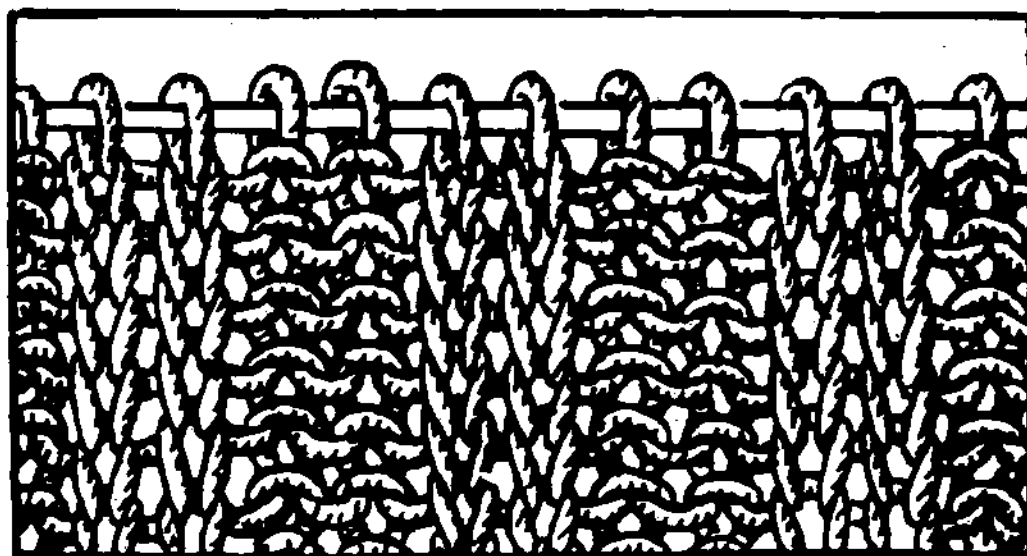
1 rząd — *2 o. lewe, 2 o. prawe*.

2 rząd — *2 o. prawe, 2 o. lewe*.

Wszystkie rzędy nieparzyste — jak rząd 1.

Wszystkie rzędy parzyste — jak rząd 2.

Ściągacz podwójny, inaczej zwany rowkowym, jest bardzo elastyczny i sprężysty.

Rys. 30

Ryż pojedynczy (rys. 31)

Liczba oczek parzysta.

1 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, *1 o. prawe, 1 o. lewe*,
2 o. prawe.

2 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, *1 o. lewe, 1 o. prawe*,
2 o. prawe.

Pierwszy i drugi rząd stale się powtarzają.

Ryż podwójny (rys. 32)

Liczba oczek parzysta.

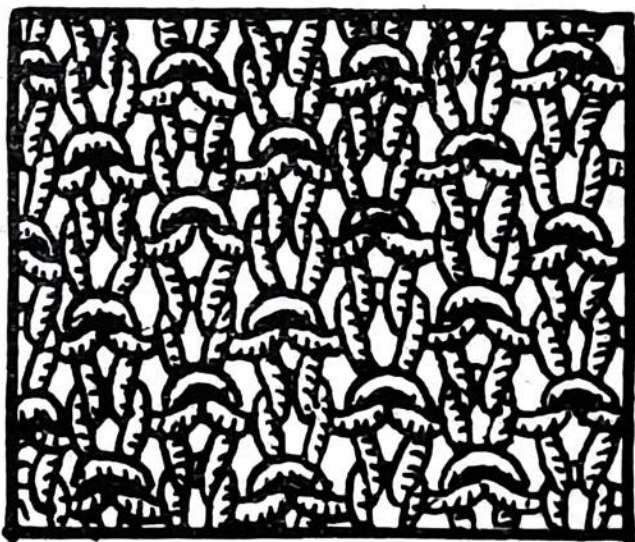
1 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, *1 o. prawe, 1 o. lewe*,
2 o. prawe.

2 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, *1 o. prawe, 1 o. lewe*,
2 o. prawe.

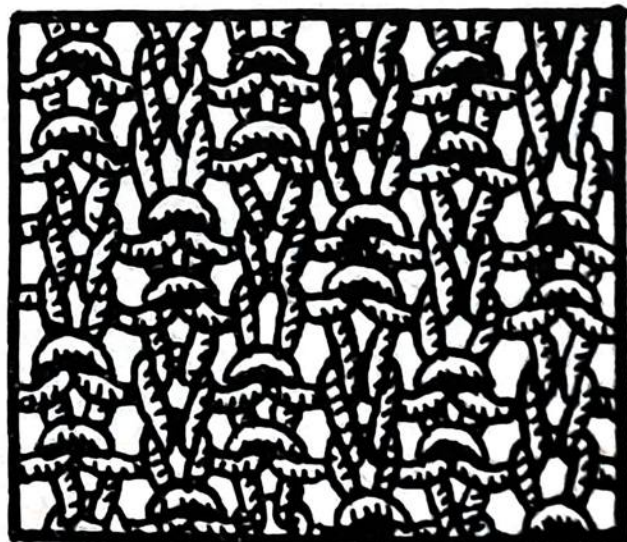
3 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, *1 o. lewe, 1 o. prawe*,
2 o. prawe.

4 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, *1 o. lewe, 1 o. prawe*,
2 o. prawe.

Pierwszy, drugi, trzeci i czwarty rząd powtarzają się
kolejno.

Rys. 31

Rys. 32

Kostka ryżowa (rys. 33)

Liczba oczek parzysta.

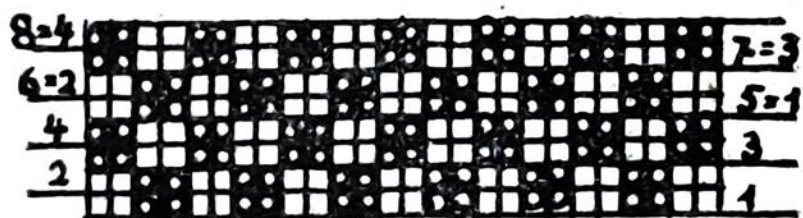
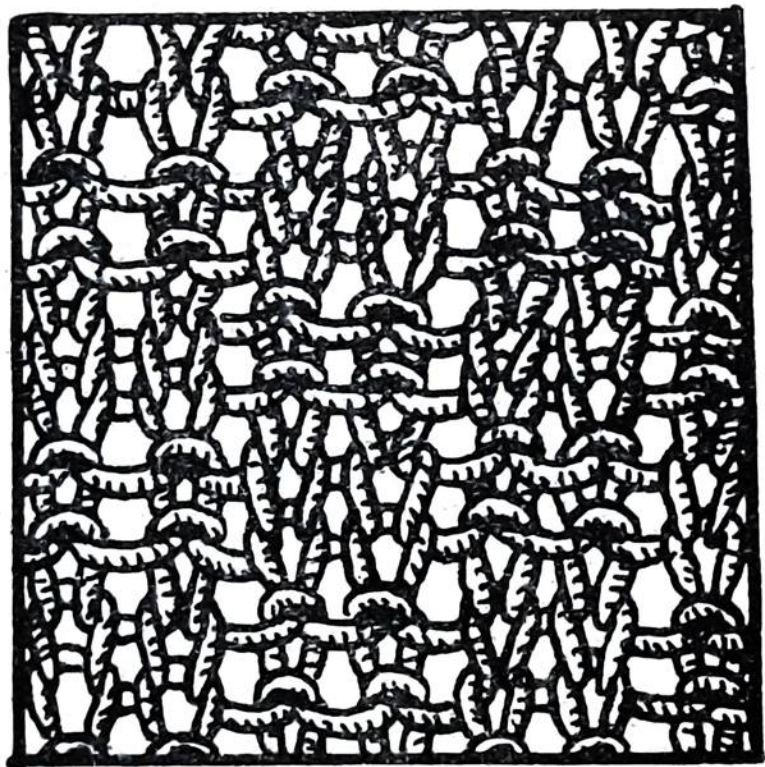
1 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, *2 o. prawe, 2 o. lewe*,
2 o. prawe.

2 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, *2 o. prawe, 2 o. lewe*,
2 o. prawe.

3 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, *2 o. lewe, 2 o. prawe*,
2 o. prawe.

4 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, *2 o. lewe, 2 o. prawe*,
2 o. prawe.

Pierwszy, drugi, trzeci i czwarty rząd powtarza się ko-
lejno.

Rys. 33

Ściegi ryżowe są łatwe do wykonania i bardzo efektowne. Ściśle wykonane imitują materiały supełkowe. Przy tworzeniu ściegu ryżowego trzeba bardzo uważać na oczka poprzedniego rzędu. I tak na przykład przy ryżu pojedynczym nad oczkami prawymi poprzedniego rzędu muszą znajdować się oczka lewe, a nad lewymi — oczka prawe. Przy ryżu podwójnym po dwóch rzędach prawe oczka powinny znajdować się nad lewymi, a oczka lewe nad prawymi.

Azur (rys. 34)

Liczba oczek: 16 + 4.

Kilka rzędów przerabia się ściegiem dżersejowym.

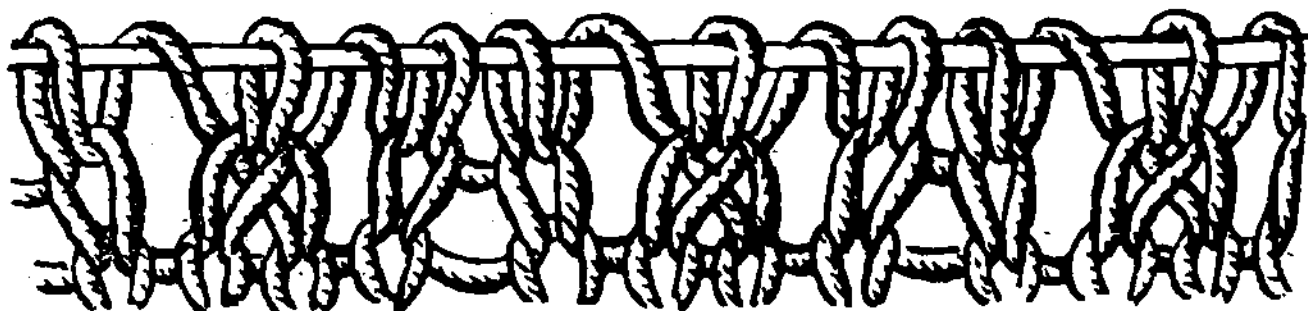
1 rząd — 1 o. brzeg., cały rząd oczka prawe.

2 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, cały rząd oczka lewe, 2 o. prawe.

3 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, *2 o. razem, narzut, 2 o. prawe, narzut*, 2 o. prawe.

4 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, *1 o. lewe, 2 o. razem, 2 o. lewe*, 2 o. prawe.

Powtarza się kolejno rząd 3 i 4.

Rys. 34

Kwadraciki (rys. 35)

Liczba oczek: 13 + 4.

1 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, *3 o. prawe, 1 o. lewe.

5 o. prawych, 1 o. lewe, 3 o. prawe*, 2 o. prawe.

Choinki (rys. 36)

Liczba oczek: 16 + 4.

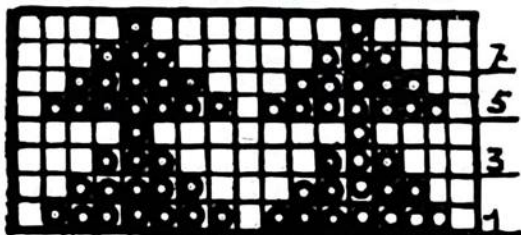
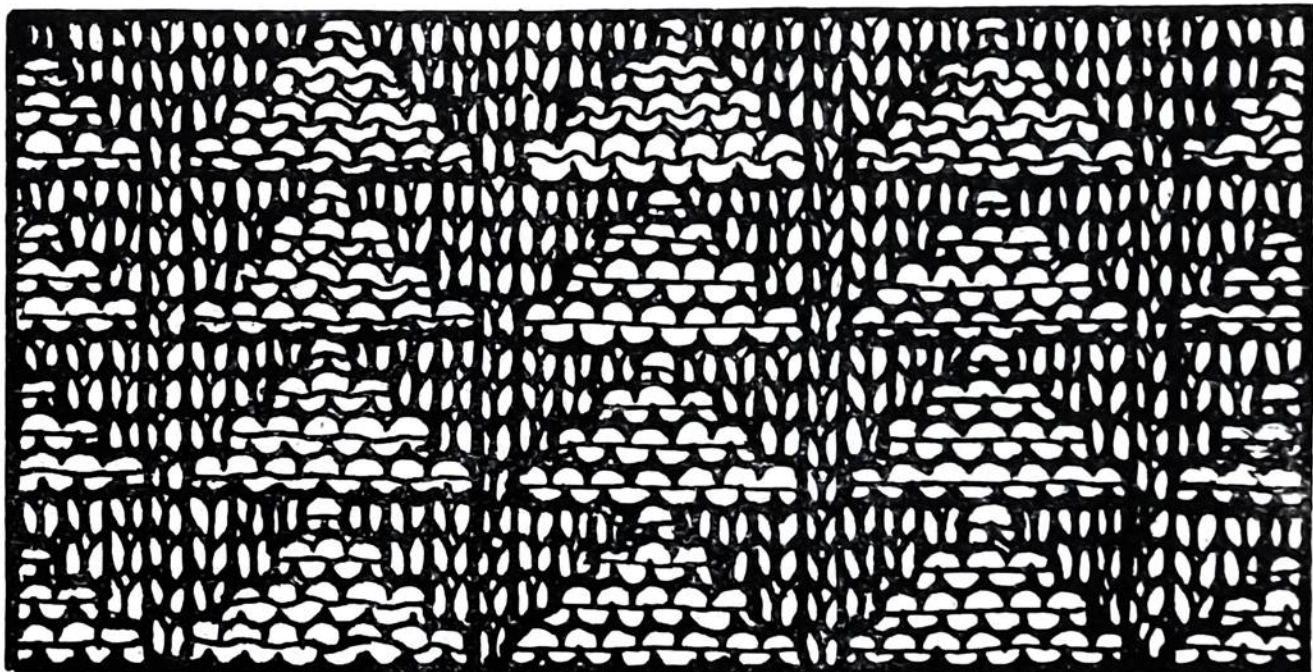
1 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, *1 o. prawe, 7 o. lewych*,
2 o. prawe.

2 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, *1 o. lewe, 5 o. prawych,
2 o. lewe*, 2 o. prawe.

3 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, *3 o. prawe, 3 o. lewe,
2 o. prawe*, 2 o. prawe.

4 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, *3 o. lewe, 1 o. prawe,
4 o. lewe*, 2 o. prawe.

Następne rzędy powtarzają się: rząd 5 — jak rząd 1,
rząd 6 — jak rząd 2, itd.

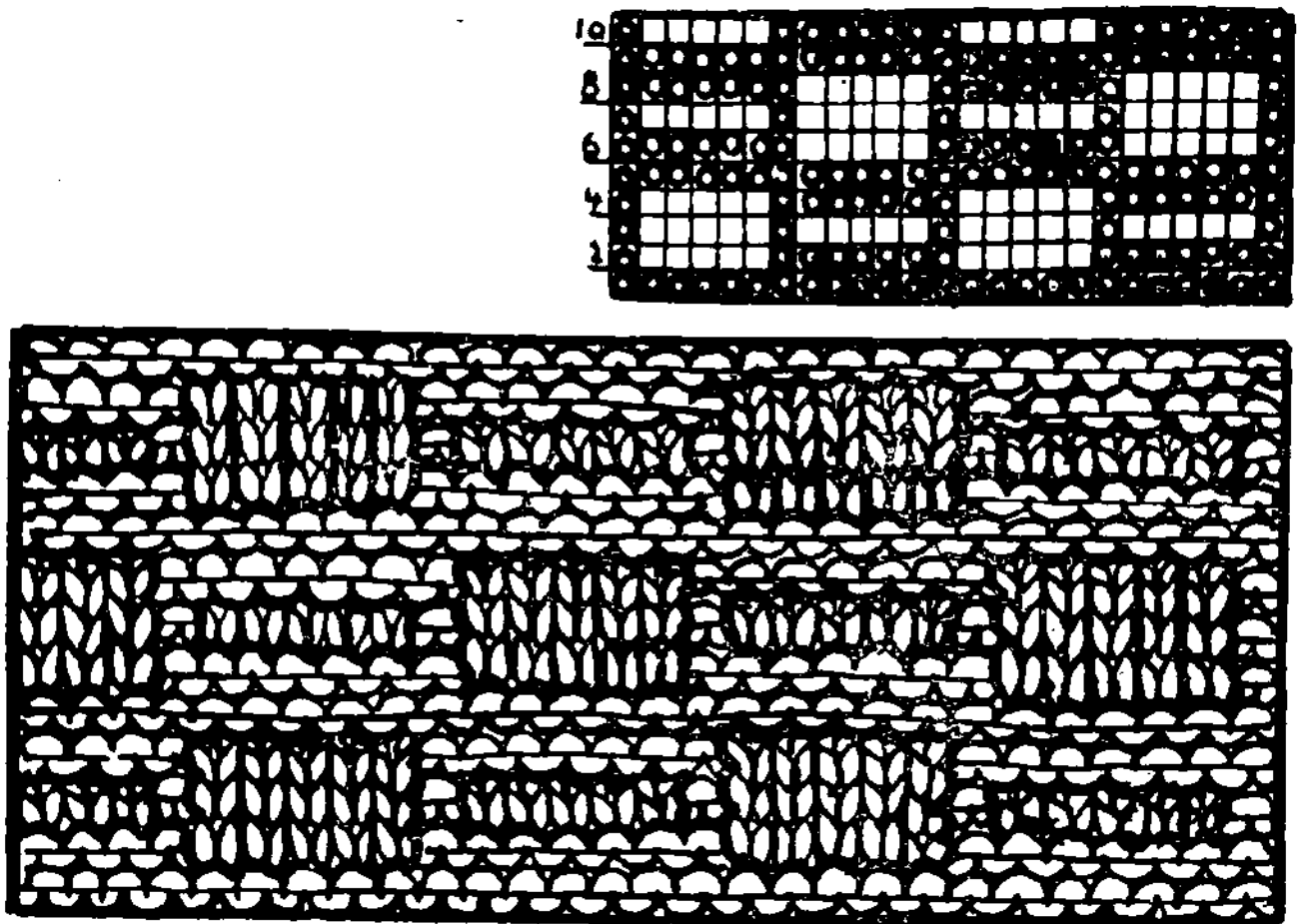

Rys. 36

Prostokąci (rys. 37)

Liczba oczek: 24 + 4.

1 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, oczka lewe przez cały
rząd, 2 o. prawe.

Rys. 37

- 2 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, *5 o. lewych, 7 o. prawych*, 2 o. prawe.
- 3 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, *1 o. lewe, 5 o. prawych, 1 o. lewe, 5 o. prawych*, 2 o. prawe.
- 4 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, *5 o. lewych, 7 o. prawych*, 2 o. prawe.
- 5 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, oczka lewe przez cały rząd, 2 o. prawe.
- 6 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, *6 o. prawych, 5 o. lewych, 1 o. prawe*, 2 o. prawe.
- 7 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, *1 o. lewe, 5 o. prawych, 1 o. lewe, 5 o. prawych*, 2 o. prawe.
- 8 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, *6 o. prawych, 5 o. lewych, 1 o. prawe*, 2 o. prawe.
- Następne rzędy powtarzają się kolejno.

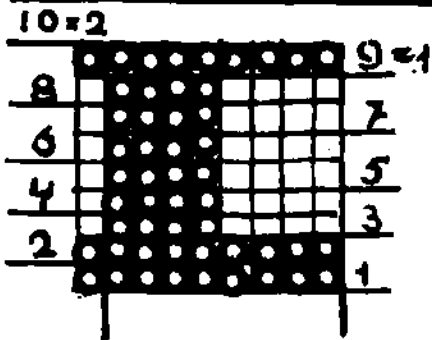
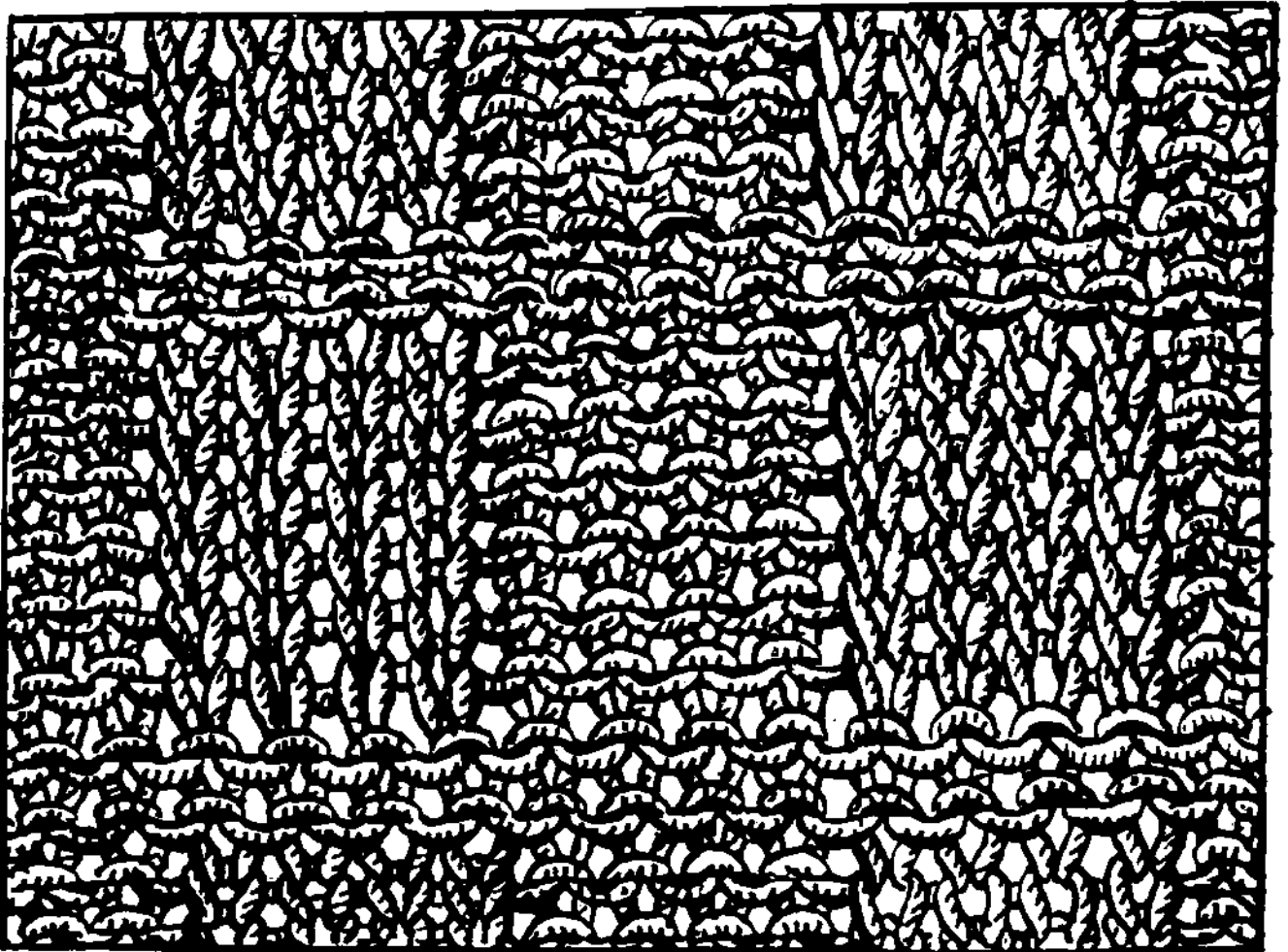
Ścieg fantazyjny (rys. 38)

Liczba oczek podzielna przez 8.

1, 3, 5 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, *4 o. lewe, 4 o. prawe*, 2 o. prawe.

2, 4, 6 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, *4 o. prawe, 4 o. lewe*, 2 o. prawe.

7 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, cały rząd oczka lewe, ostatnie 2 o. prawe.

Liczba oczek: 28 + 4.

1 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, *6 o. lewych, 8 o. prawych*, 2 o. prawe.

2 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, cały rząd oczka lewe, 2 o. prawe.

3 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe. *6 o. lewych, 8 o. prawych*, 2 o. prawe.

4 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, cały rząd oczka lewe, 2 o. prawe.

5 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, *6 o. lewych, 8 o. prawych*, 2 o. prawe.

6 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, *1 o. prawe, 6 o. lewych, 1 o. prawe, 6 o. lewych*, 2 o. prawe.

7 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, *7 o. prawych, 1 o. lewe, 4 o. prawe, 1 o. lewe, 1 o. prawe*, 2 o. prawe.

8 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, *2 o. lewe, 1 o. prawe, 2 o. lewe, 1 o. prawe, 8 o. lewych*, 2 o. prawe.

9 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, *9 o. prawych, 2 o. lewe, 3 o. prawe*, 2 o. prawe.

10 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, *2 o. lewe, 1 o. prawe, 2 o. lewe, 1 o. prawe, 8 o. lewych*, 2 o. prawe.

11 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, *7 o. prawych, 1 o. lewe, 4 o. prawe, 1 o. lewe, 1 o. prawe*, 2 o. prawe.

12 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, *1 o. prawe, 6 o. lewych, 1 o. prawe, 6 o. lewych*, 2 o. prawe.

Następne rzędy powtarzają się kolejno od 1 do 12 rzędu włącznie.

Ściegi krzyżowane

Ściegi krzyżowane wykonuje się zawsze z parzystej liczby oczek. W zależności od podziału oczek na 2, 3, 4 części można otrzymać krzyżowanie pojedyncze, podwójne, potrójne. Wysokości krzyżowania ustala się dowolnie. Przystępując do roboty ściegu krzyżowanego trzeba przygotować zapasowe druty lub agrafki. Ścieg krzyżowany będzie się ładnie odcinał od ście-

gu zasadniczego, jeśli przed nim i po nim przerobimy dwa oczka lewe.

Warkocz pojedynczy (rys. 40)

Liczba oczek: 6 + 4.

Krzyżowanie następuje po siedmiu rzędach, nie licząc pierwszego rzędu roboty.

1 rząd — 2 o. lewe, 6 o. prawych, 2 o. lewe.

2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 rząd — oczka prawe nad prawymi, oczka lewe nad lewymi pierwszego rzędu.

9 rząd — 2 o. lewe, 3 o. prawe zdejmuje się bez przerobienia z lewego drutu na zapasowy drut (agrafkę), następnie przerabia się 3 o. prawe, 3 o. zdjęte przenosi się z zapasowego drutu na lewy drut i przerabia się jako 3 o. prawe, 2 o. lewe.

Następne rzędy przerabia się tak samo, zaczynając od drugiego rzędu roboty, tzn. 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 — jak 2 rząd, itd.

Warkocz podwójny (rys. 41)

Liczba oczek: 12 + 4.

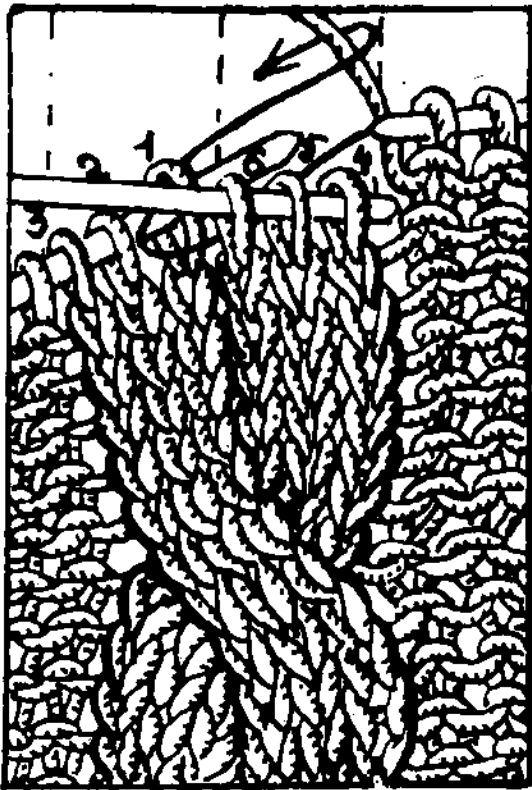
Krzyżowanie w kolejnym czwartym rzędzie, nie licząc pierwszego.

1 rząd — 2 o. lewe, 12 o. prawych, 2 o. lewe.

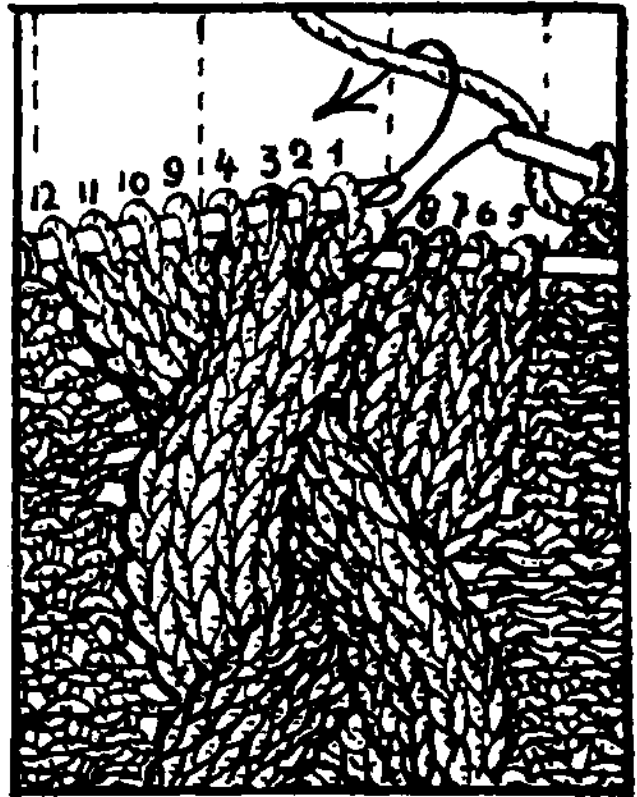
2, 3, 4 rząd — oczka prawe nad prawymi, oczka lewe nad lewymi.

5 rząd — 2 o. lewe, 4 o. prawe przekłada się na zapasowy drut (w sposób opisany przy poprzednim ściegu), 4 o. prawe, (na rys. 41 kolejność przerabianych oczek jest oznaczona kolejnymi numerami), następnie po przełożeniu z zapasowego drutu na lewy przerabia się 4 o. prawe (pierwsze w kolejności), 4 o. prawe (ostatnie z oczek przeznaczonych do krzyżowania), 2 o. lewe.

6, 7, 8 rząd — oczka lewe nad lewymi, oczka prawe nad prawymi.

Rys. 40

Rys. 41

9 rząd — 2 o. lewe, 4 o. prawe, następne 4 oczka przekłada się na zapasowy drut, a przerabia się dalsze 4 o. prawe, z zapasowego drutu przekłada się 4 oczka na lewy drut i przerabia się je na prawo, jako ostatnie cztery oczka, 2 o. lewe.

Następne rzędy przerabia się tak samo, zaczynając od 2 rzędu roboty, czyli 10, 11, 12 rząd — jak 2, 3, 4 rząd, 13 rząd — jak 5 rząd, 14, 15, 16 rząd — jak 6, 7, 3 rząd, 17 rząd — jak 9 rząd roboty.

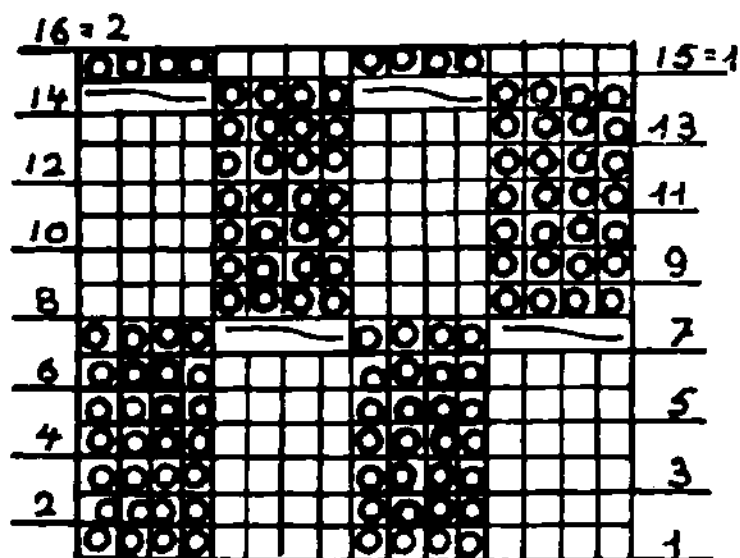
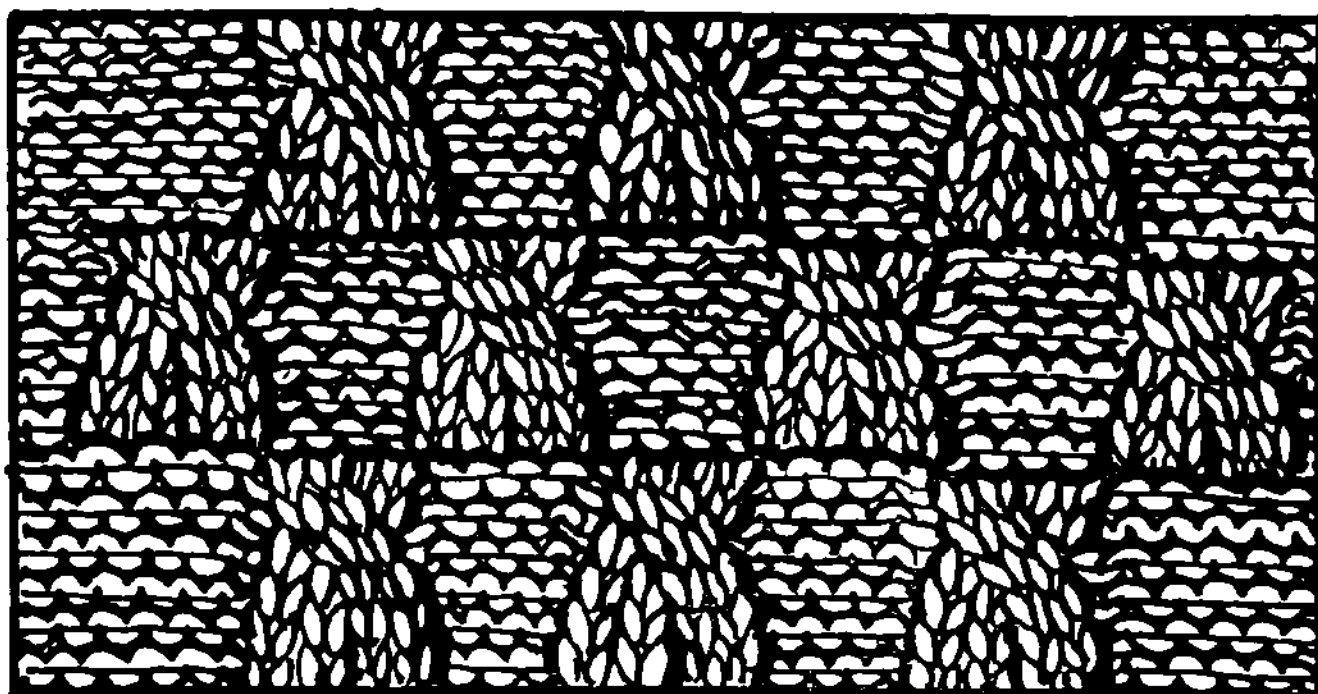
Snopy (rys. 42)

Liczba oczek: $8 + 4$.

1, 3, 5 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, *4 o. prawe, 4 o. lewe*, 2 o. prawe.

2, 4, 6 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, *4 o. prawe, 4 o. lewe*, 2 o. prawe.

7 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, *2 oczka (pierwsze

Rys. 42

kolejne) przekłada się na zapasowy drut, 2 o. prawe, z drutu zapasowego przekłada się 2 oczka na lewy drut i przerabia się je na prawo, 4 o. lewe*, 2 o. prawe.

8, 10, 12 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, *4 o. lewe, 4 o. prawe*, 2 o. prawe.

9, 11, 13 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, *4 o. lewe, 4 o. prawe*, 2 o. prawe.

14 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, *2 o. przekłada się na drut zapasowy, 2 o. prawe, 2 o. prawe (z zapasowego

drutu), 4 o. lewe*, 2 o. prawe, czyli tak jak w 7 rzędzie.

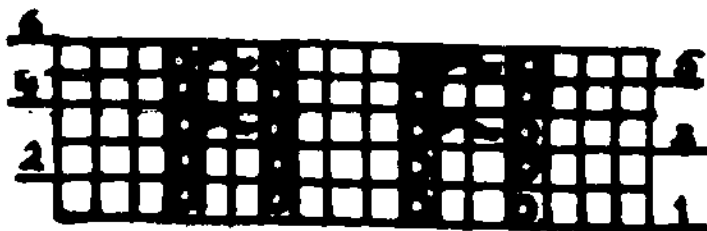
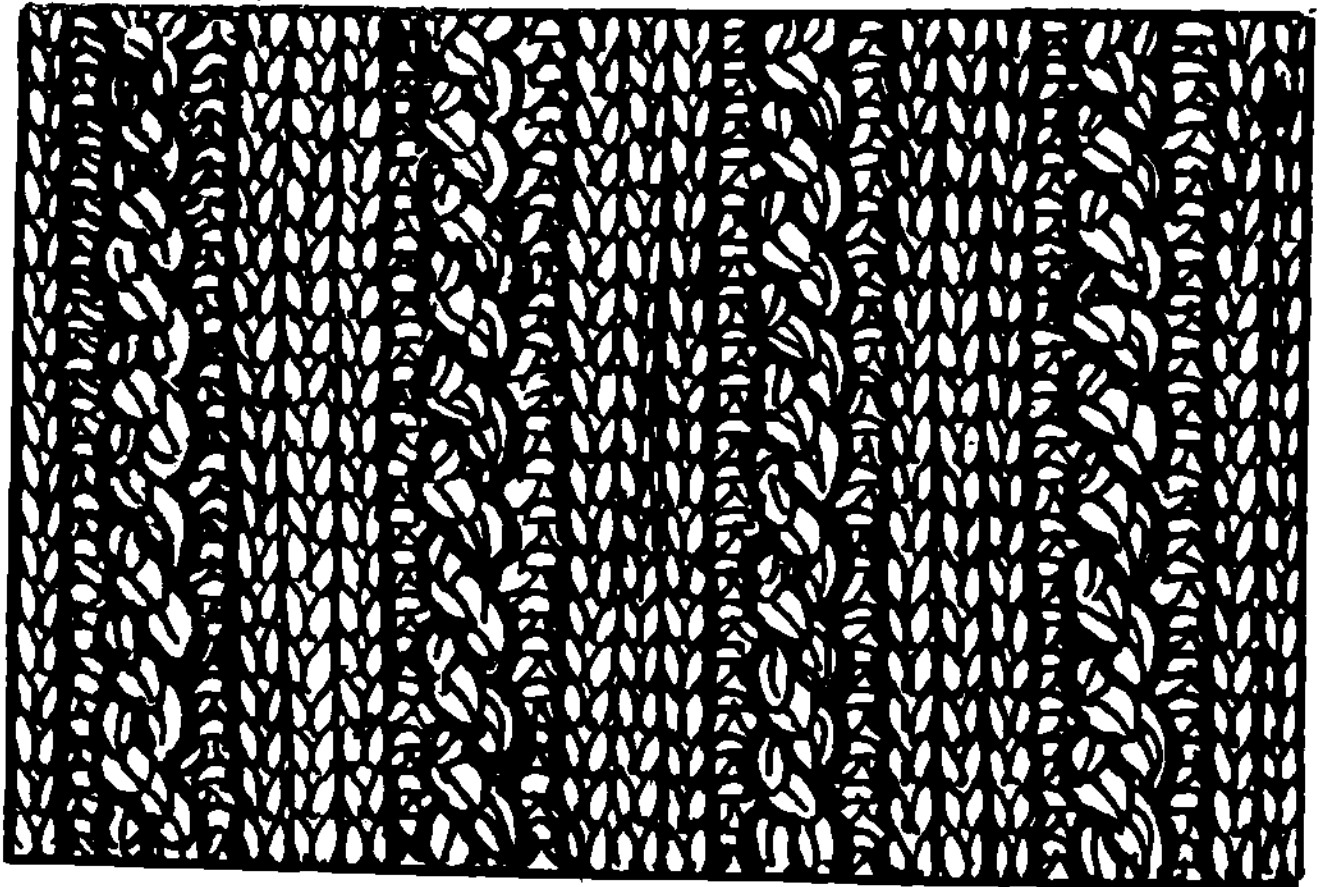
Dalej powtarzają się rzędy od 1 do 14 włącznie, a więc 15 rząd — jak 1 rząd, 21 rząd — jak 7 rząd, 28 rząd — jak 14, itd.

Zygzaki (rys. 43)

Liczba oczek: $7 + 7$.

1 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, *3 o. prawe, 1 o. lewe, 2 o. prawe, 1 o. lewe*, 5 o. prawych.

2 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, *3 o. lewe, 1 o. prawe, 2 o. lewe, 1 o. prawe*, 3 o. lewe, 2 o. prawe.

Rys. 43

3 rząd — 1 o. brzeg., 1 o. prawe, *3 o. prawe, 1 o. lewe,
(następne 2 o. krzyżują się) 1 o. (pierwsze z dwóch
oczek) zdejmuje się na zapasowy drut, przerabia się na
prawo 1 o. (drugie kolejne oczko), z drutu zapasowego
przekłada się oczko na lewy drut i przerabia się je na
prawo, 1 o. lewe*, 5 o. prawych.

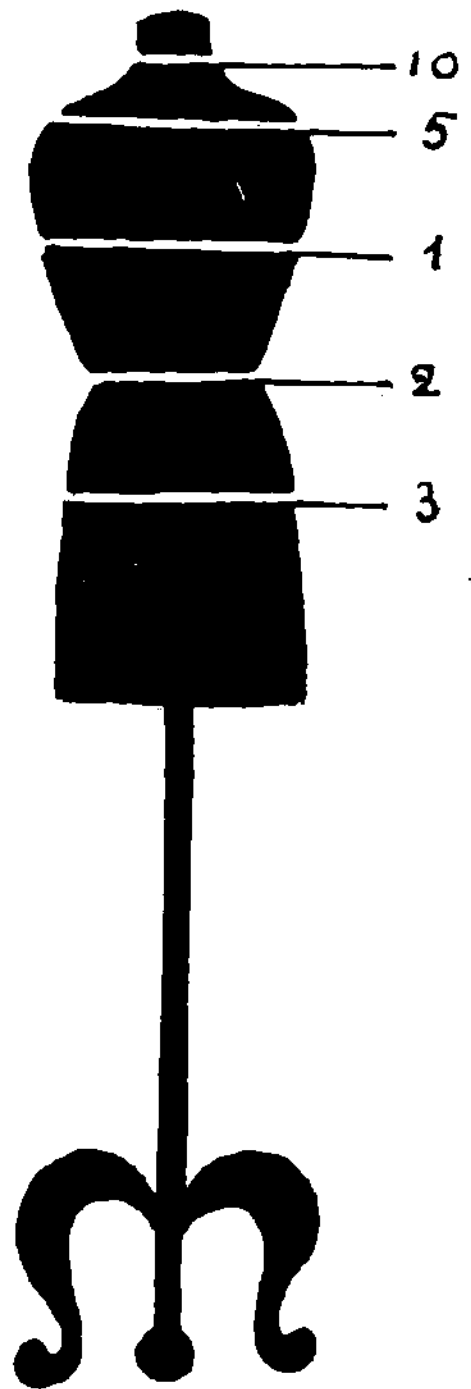
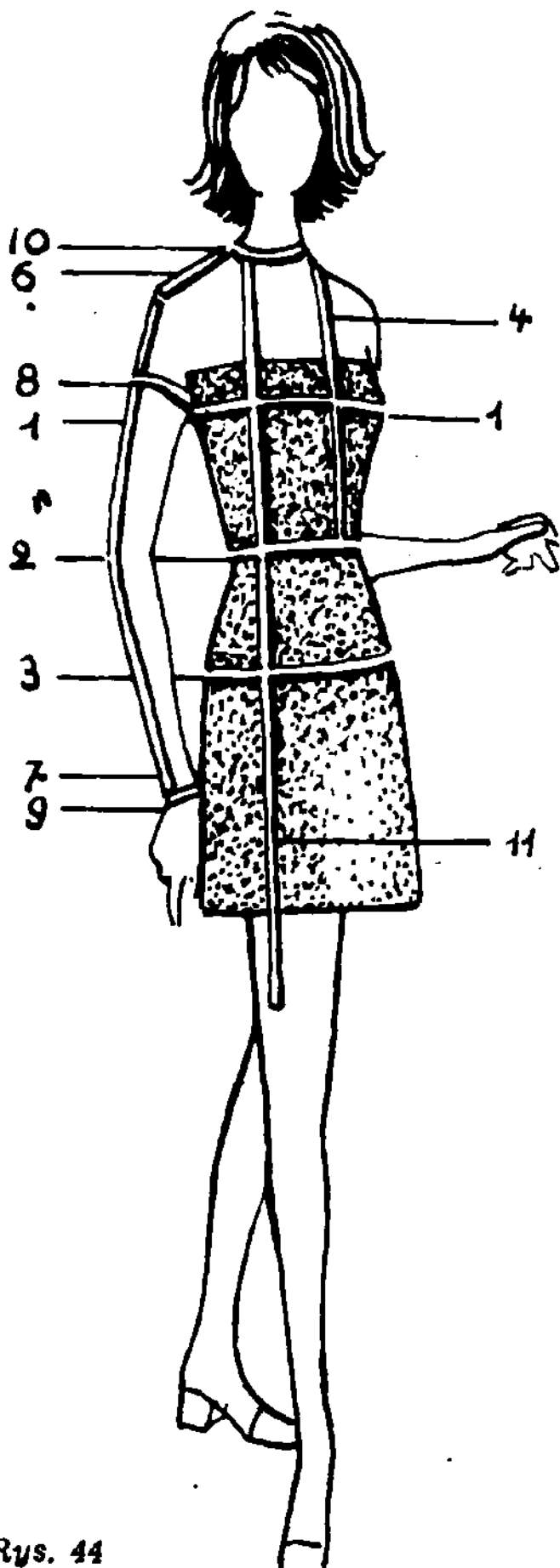
Powtarzają się dwa rzędy, rząd 2 i rząd 3, czyli 4 rząd
— jak 2 rząd, 5 rząd — jak 3 rząd, itd.

DOBRY WYKRÓJ – TO BARDZO WAŻNE!

Dobrze przygotowany wykroj, czyli forma papierowa, bardzo ułatwia pracę. Należy pamiętać o tym, że forma dziewiarska różni się od wykroi krawieckich — musi składać się z prostych elementów, które można wykonać na drutach.

Prawidłowe zdejmowanie miary (rys. 44). Przed przystąpieniem do rysowania formy należy prawidłowo zdjąć miarę. Robi się to taśmą centymetrową (tzw. centymetrem krawieckim), której nie wolno naciągać. Miarę zdejmuje się w następującej kolejności:

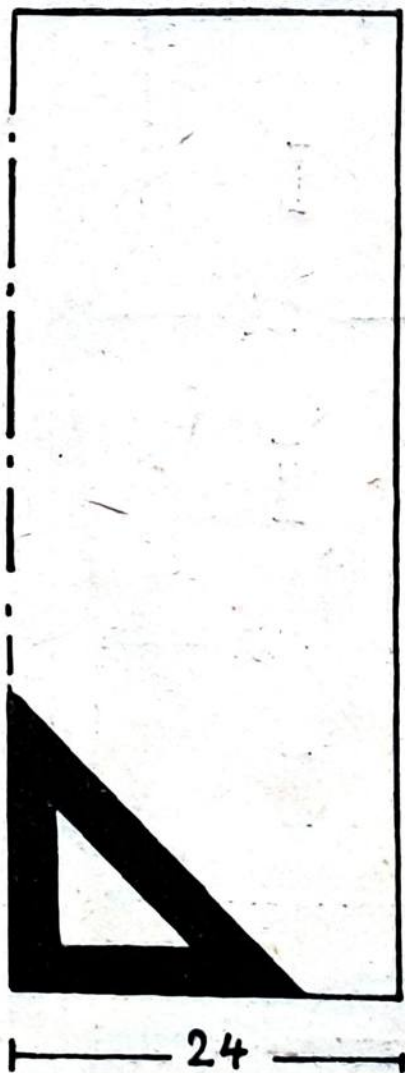
1. Obwód gorsu (miarę zdejmuje się przez najwyższą część biustu, pod pachami i z tyłu przez łopatki).
2. Obwód talii (dla wyznaczenia właściwego miejsca talii zawiązuje się tasiemkę lub wstążeczkę, następnie mierzy się talię).
3. Obwód bioder (mierzony w najszerszym miejscu).
4. Długość przodu (od szyi do talii).
5. Szerokość pleców (od ramienia do ramienia).
6. Szerokość ramienia (od nasady szyi do ramienia).
7. Długość rękawa (ręka powinna być swobodnie opuszczona, lekko zgięta. Mierzy się po zewnętrznej linii ręki).
8. Szerokość ręki (mierzona w najszerszej górnej części ręki).

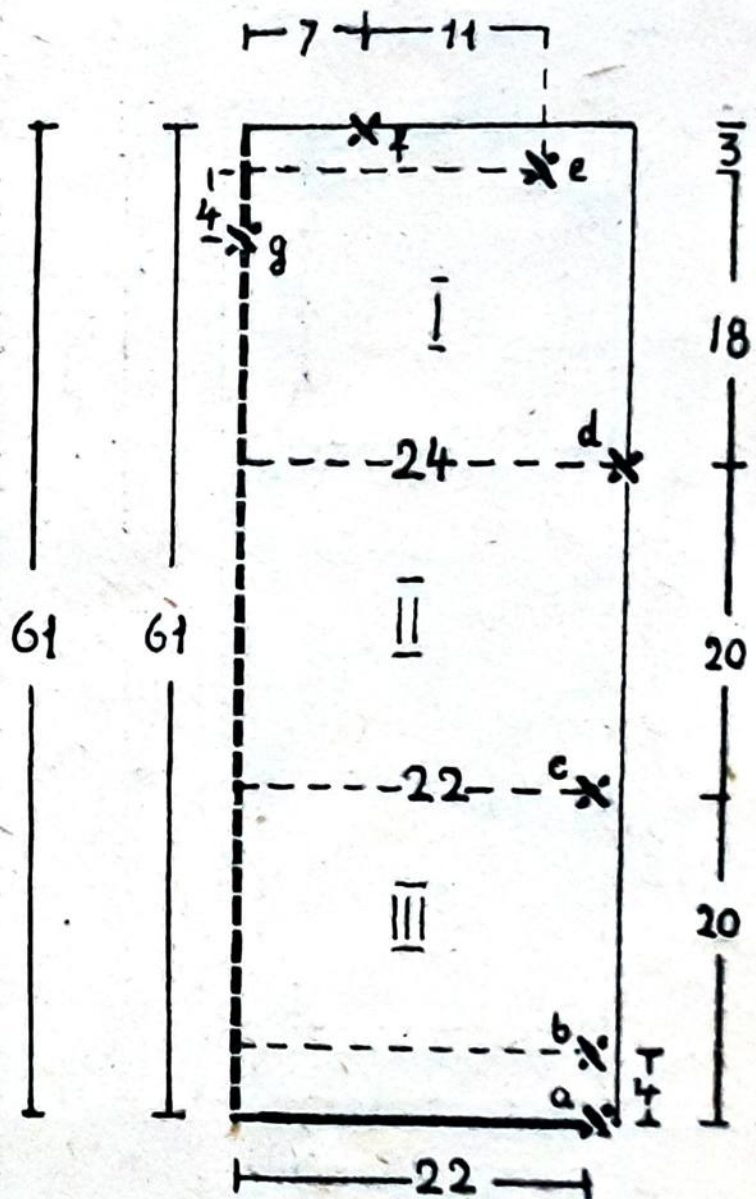
Rys. 44

9. Szerokość ręki w dolnej części (mierzona na przegubie ręki).
 10. Obwód szyi.
 11. Długość całkowita (zależy od wybranego modelu).
- Miary obwodu gorsu, talii, bioder i szyi, szerokości ręki dzieli się na pół i tak zapisuje.

Sposób rysowania formy (przodu i tyłu). Uwaga! Dla ułatwienia posłużono się przykładowymi wymiarami tzw. przeciętnej dziewczyny, wszystkie wykroje zamieszczone w tej książeczce

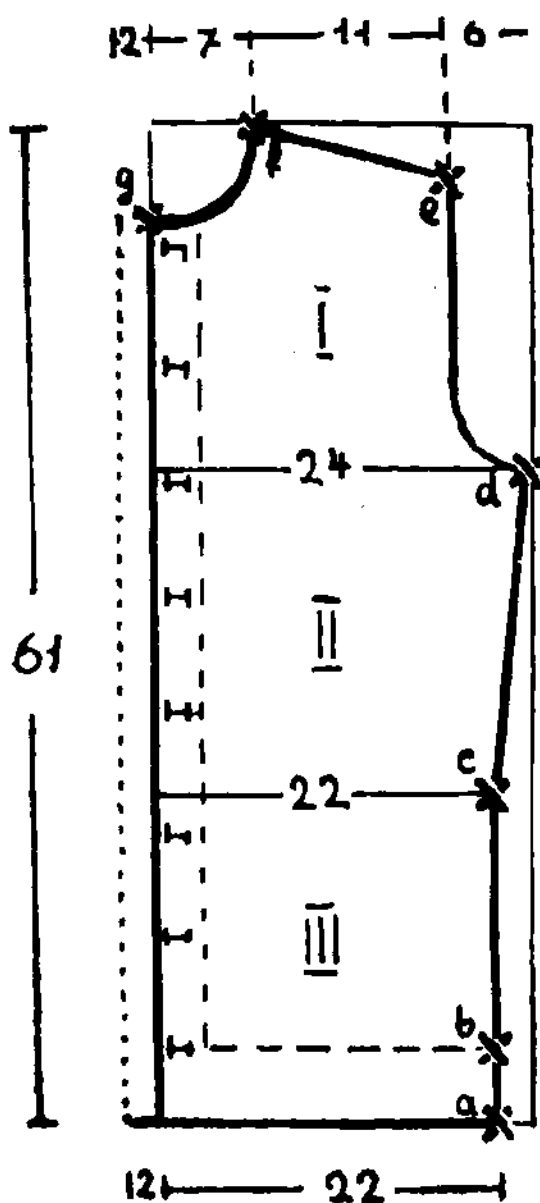
Rys. 45

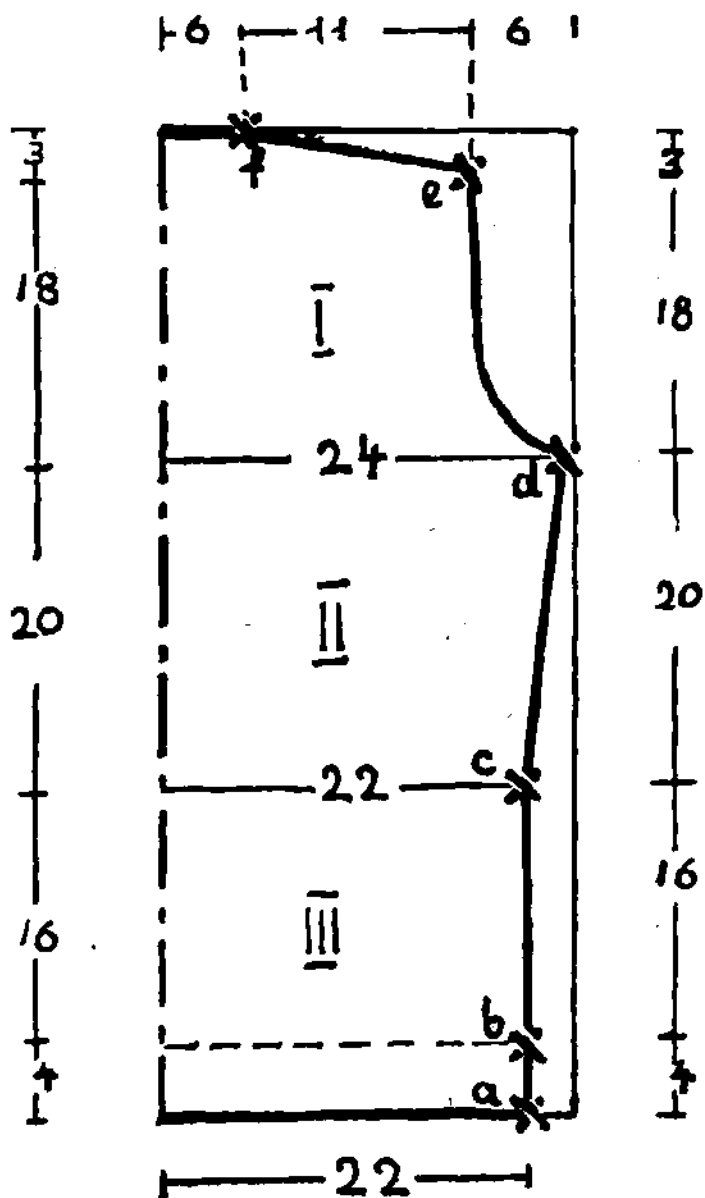
Rys. 46

są opracowane w ten sam sposób. Arkusz papieru składa się na pół, następnie rysuje się prostokąt, którego wymiary w centymetrach równają się długości modelu i połowie najszerszego obwodu — gorsu lub bioder (rys. 45). Następnie opierając się na zdjętej uprzednio mierze oznacza się charakterystyczne punkty. Po przeprowadzeniu linii poziomych prostokąt dzieli się na 3 części (rys. 46):

I część — od najwyższego punktu ramienia do podkroju pachy;

Rys. 47

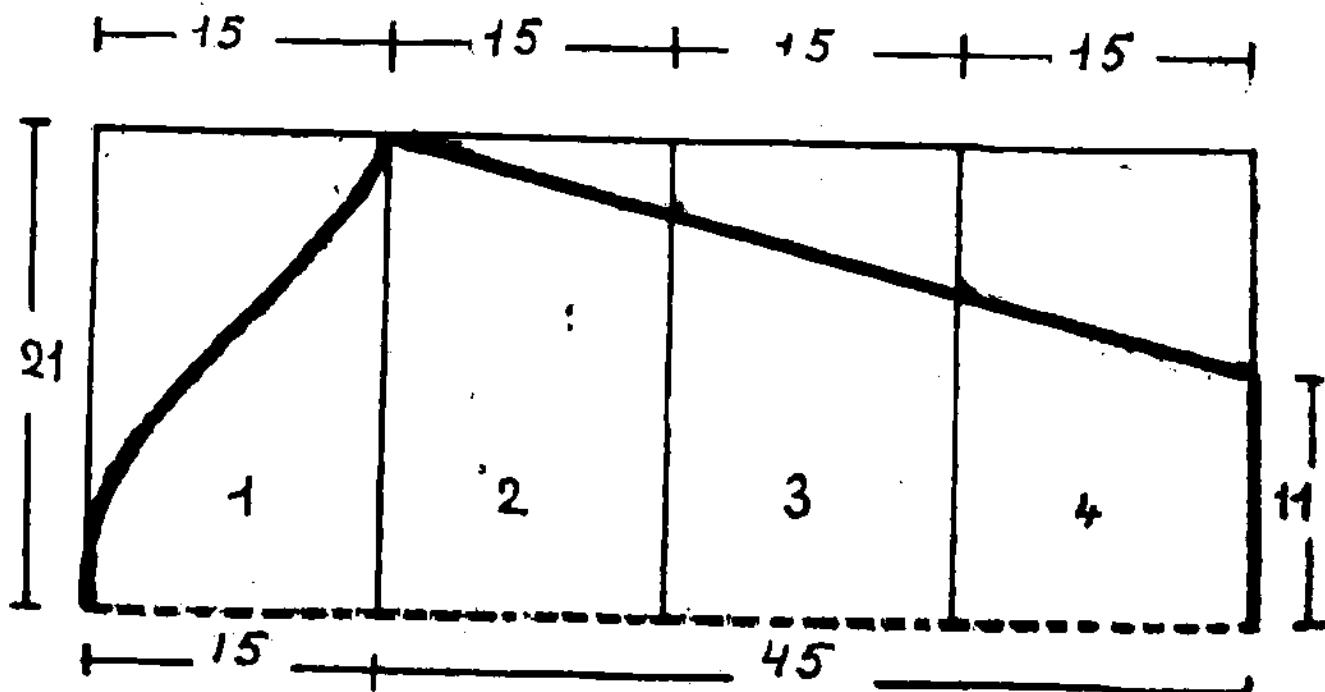
Rys. 48

II część — od podkroju pachy do talii;
III część — długość modelu od talii (na naszym rysunku przyjęliśmy długość od talii do najszerszego miejsca bioder).

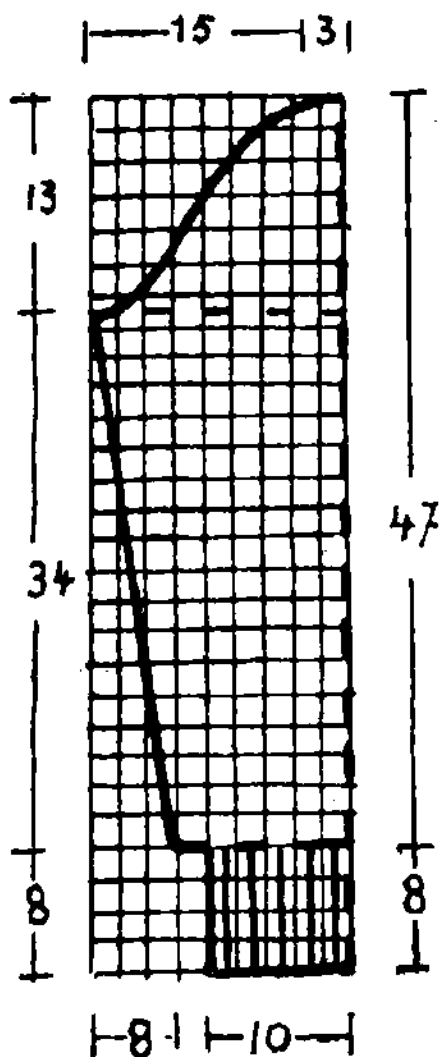
Na tzw. spadek ramienia przyjmuje się 3 cm.

Rys. 47 pokazuje 1/2 przodu modelu zapinanego. Miejsce poszerzenia oznaczone jest linią kropkowaną. Na rys. 48 opracowany jest według ustalonej miary wykrój 1/2 tyłu.

Sposób tworzenia rękawa. Po pobraniu miary rękawa — długości i szerokości w dwóch miejscach — można przystąpić do wykonania formy z papieru. Rysujemy prostokąt o odpowiednich wymiarach, który dzieli się na 4 części, na pierwszej z nich rysuje się główkę rękawa (rys. 49). Jeśli forma rękawa ma być bardzo dokładna, to należy podzielić prostokąt na kwadraciki o boku równym 2 cm i w sposób identyczny jak przy formie przodu i tyłu (patrz niżej), opierając się o ściśle wymiary, rysuje się dokładną formę rękawa na pokratkowanym prostokącie (rys. 50).

Rys. 49

Rys. 50

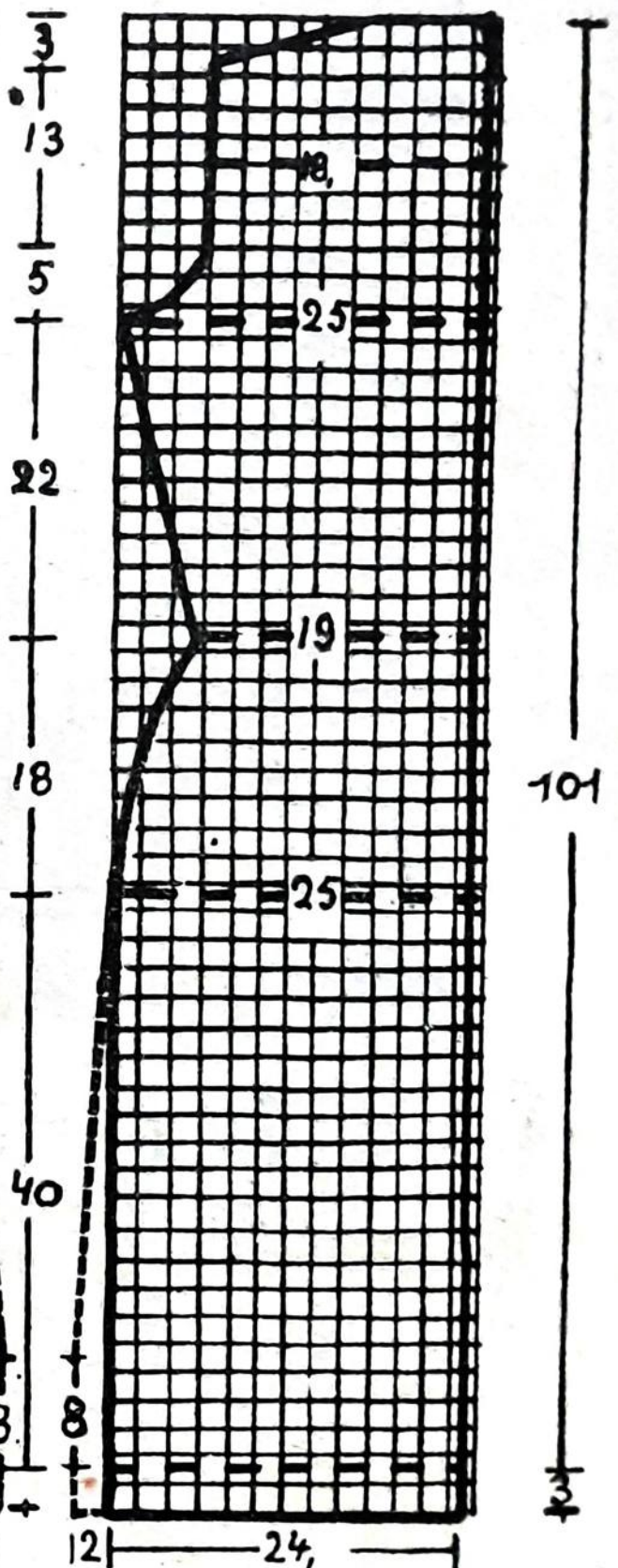
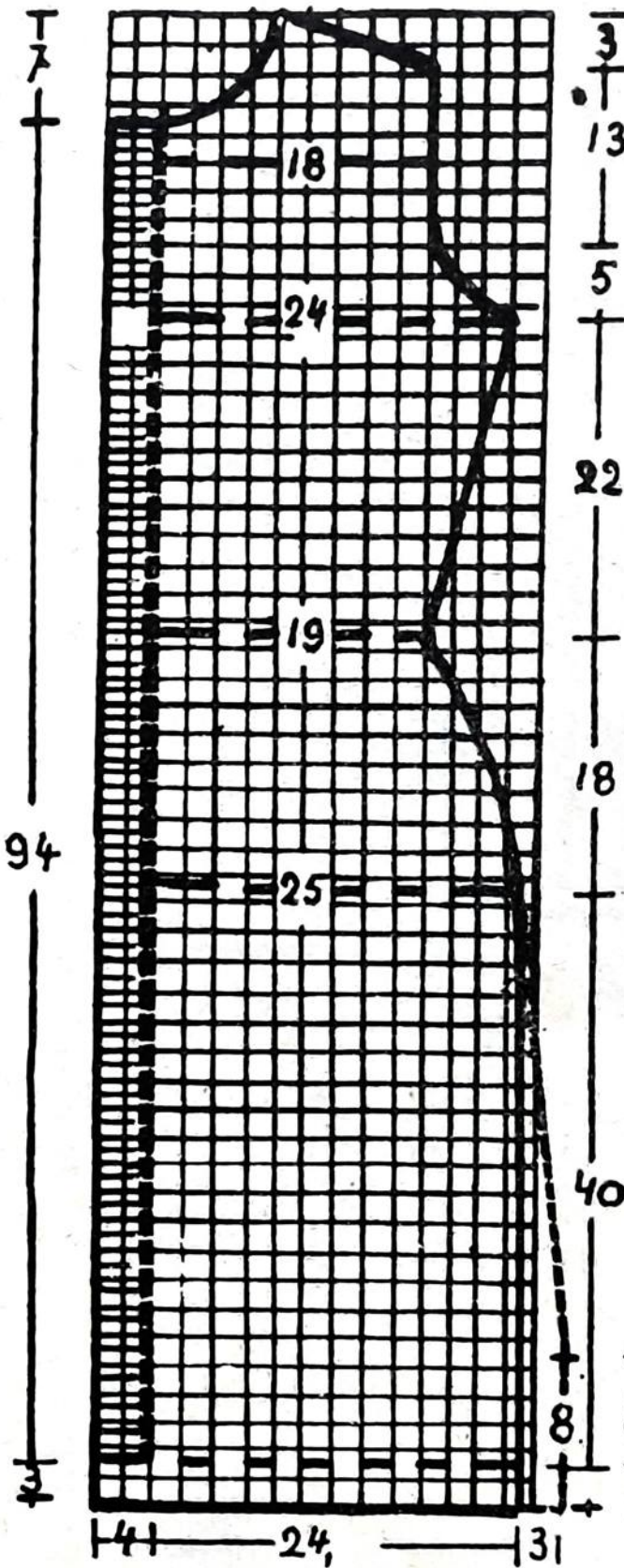
Dokładne obliczenie formy w cm. Forma dokładnie narysowana, obliczona w cm, będzie bardzo pomocna przy pracy nad dzianiną, szczególnie dla niewtajemniczonych.

Uwaga! Wszystkie wymiary powinny być zaokrąglone do pełnego centymetra, np. zamiast 18,5 cm trzeba narysować 19 cm.

Po narysowaniu prostokąta, którego wymiary równają się całkowitej długości (101 cm) i szerokości (24 cm), dzieli się prostokąt na kwadraciki o boku 2 cm. Na tak pokratkowanym prostokącie łatwo można narysować dokładną formę. Rysunek 51a pokazuje formę przodu z dodanymi 4 cm na plisę wykończeniową przodu (zapięcie). Rysunek 51b przedstawia dokładnie wyrysowany tył formy. Jeżeli model ma być lekko poszerzony ku dołowi, to do każdego boku przodu i tyłu dodaje się po parę centymetrów. Na rysunkach zaznaczone jest

14 + 7 + 11 + 61

6 + 11 + 8 +

Rys. 51

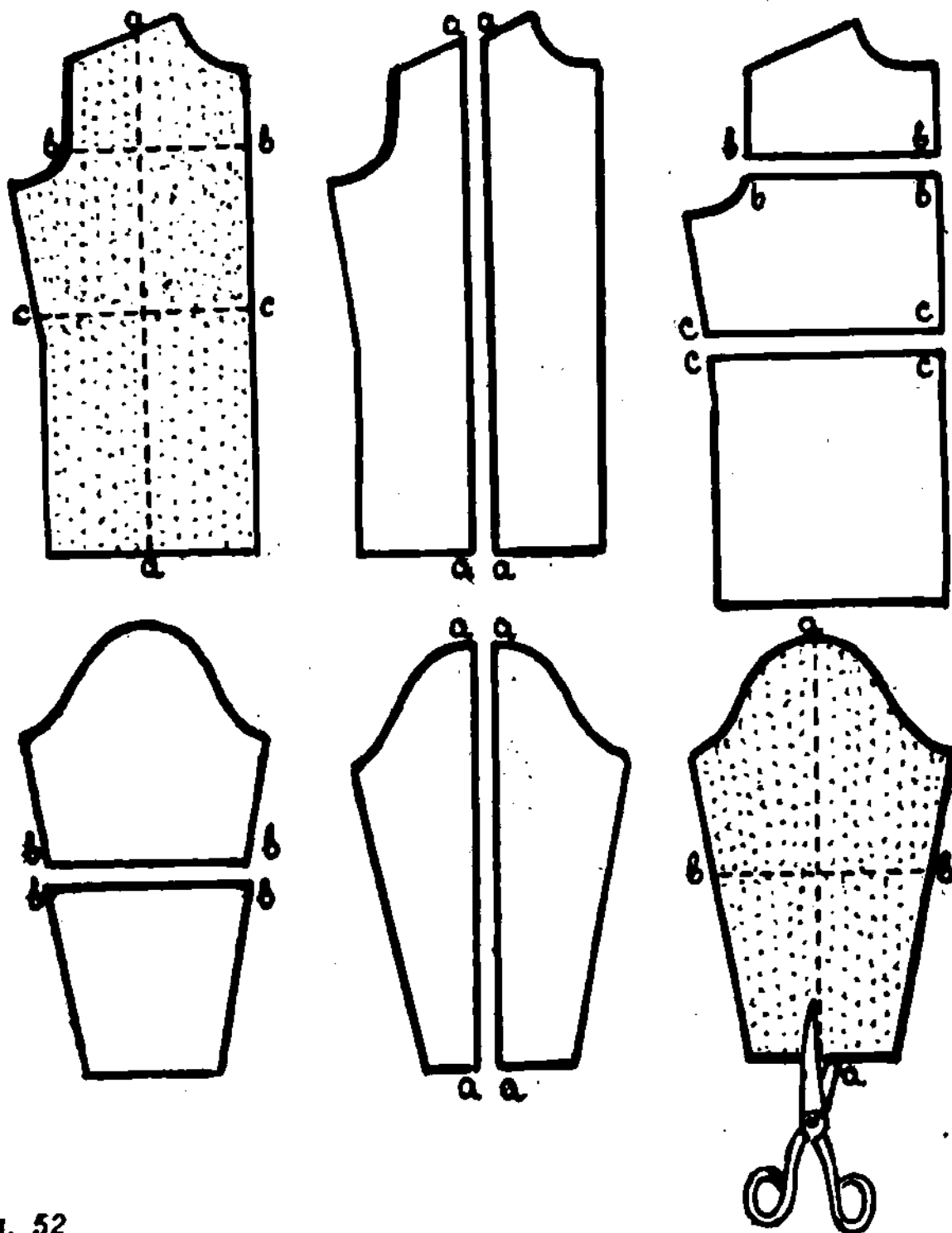
a.

b.

■ = 2 cm.

miejsce założenia dołu, czyli plisa wykończeniowa, linią przerywaną.

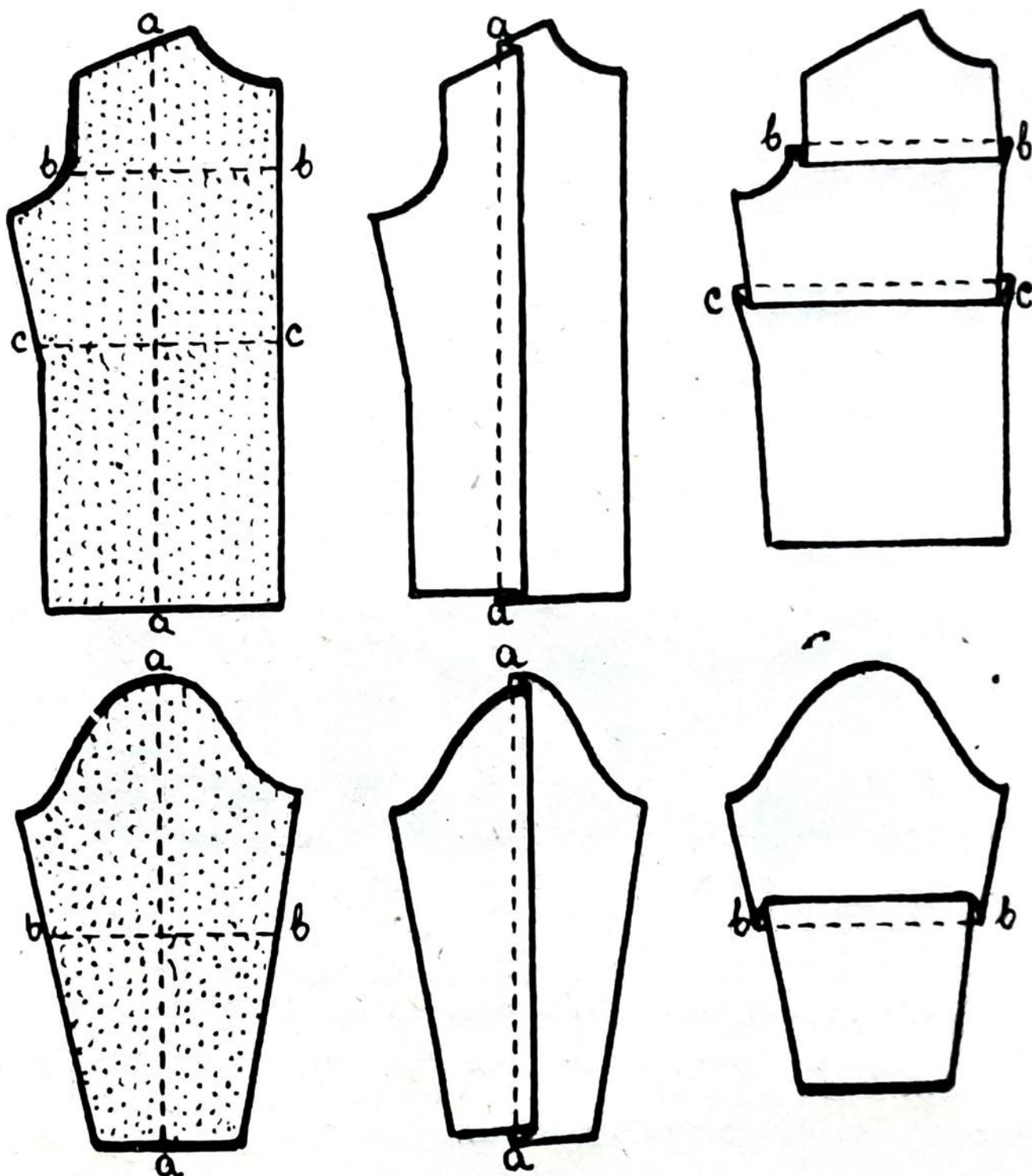
Zwiększanie formy. Jeśli trzeba zwiększyć wykrój, to formy papierowe przodu, tyłu i rękawa w miejscach oznaczonych na rys. 52 linią przerywaną przecina się pionowo i poziomo.

Rys. 52

rozsuwając i wydłużając w sposób pokazany na rysunku, następnie odrysowuje się na papierze zwiększony wykrój.

Zmniejszanie formy. Aby zmniejszyć i skrócić formę, należy zagiąć i założyć papier wykroju w sposób pokazany na rys. 53.

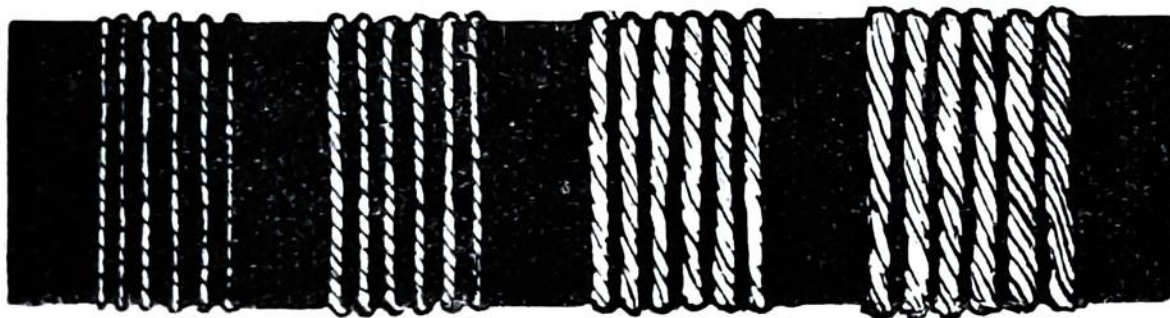

Rys. 53

PRACUJEMY NAD MODELEM

Miara próbek i rozliczenie oczek. Zanim przystąpimy do pracy nad modelem, trzeba obliczyć, ile oczek potrzeba dla osiągnięcia odpowiedniej szerokości — zależy to przede wszystkim od grubości wełny (patrz rys. 54). Dlatego należy zrobić próbkę odpowiednim ścięciem z wybranej włóczki.

Na rys. 55 pokazane są dwie próbki zrobione z różnych włóczek.

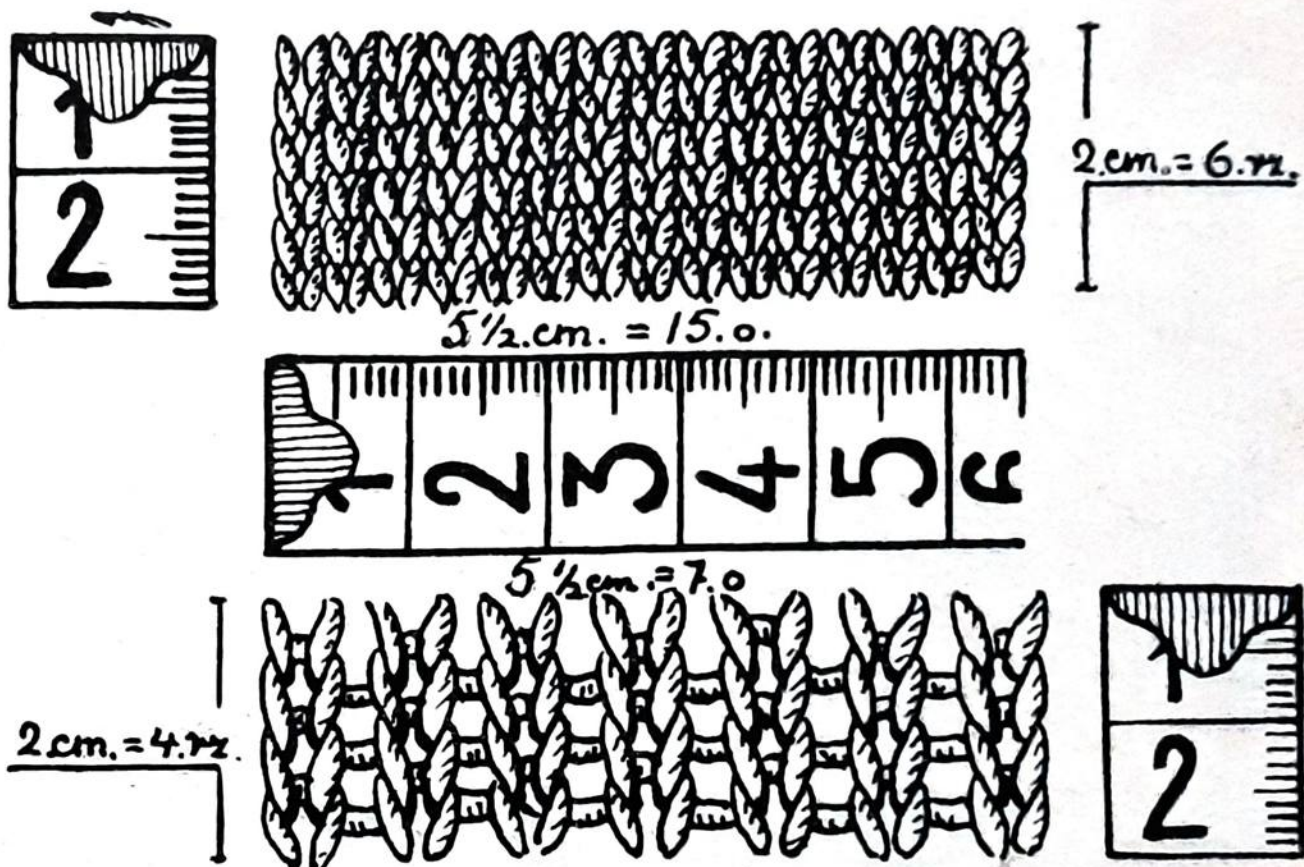
Rys. 54

Pierwsza próbka wykonana została z cienkiej włóczki:

- 15 oczek dało w efekcie szerokość 5,5 cm,
- 6 rzędów równa się 2 cm wysokości.

Druga próbka wykonana z grubej włóczki:

- 7 oczek daje szerokość 5,5 cm,
- 4 rzędy równa się 2 cm wysokości.

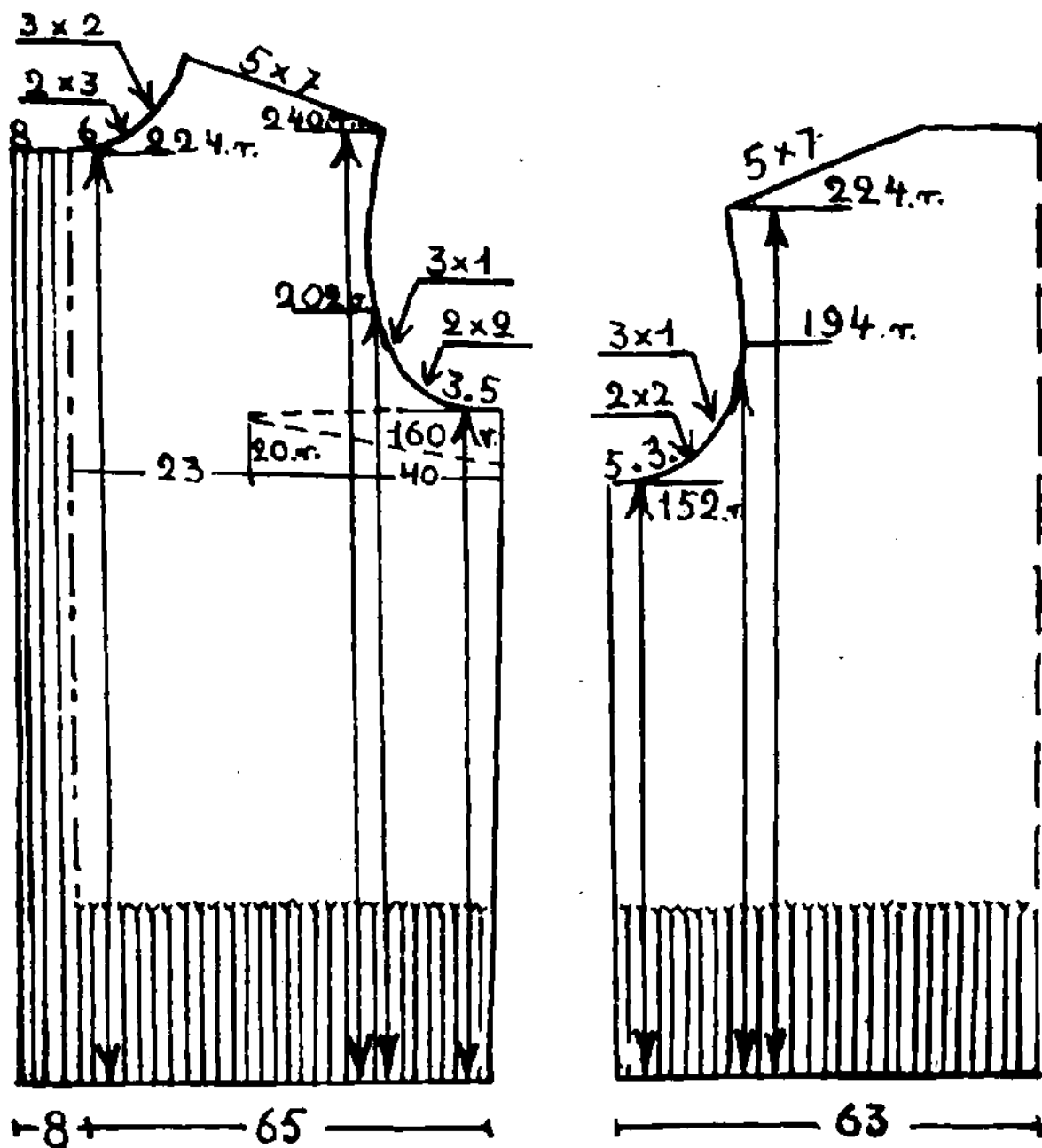

Rys. 55

Z tego wynika, że na podstawie próbek można ściśle obliczyć, ile potrzeba nabrać oczek na drut dla uzyskania potrzebnej szerokości i ile trzeba wykonać rzędów, żeby otrzymać potrzebną wysokość.

Rozliczenie całkowite oczek i rzędów. Na rysunku 56 przedstawiono schematyczne rozliczenie oczek i rzędów z uwzględnieniem zaszewki. Liczby na rysunku pokazują, ile mniej więcej przerabia się oczek dla uzyskania potrzebnej szerokości, ile trzeba wykonać rzędów dla uzyskania odpowiedniej wysokości, jak wygląda kolejność zamykanych oczek przy wykonywaniu podkrojów pach i dekoltów oraz rozliczenie zamykanych oczek przy wykonywaniu skosu ramienia.

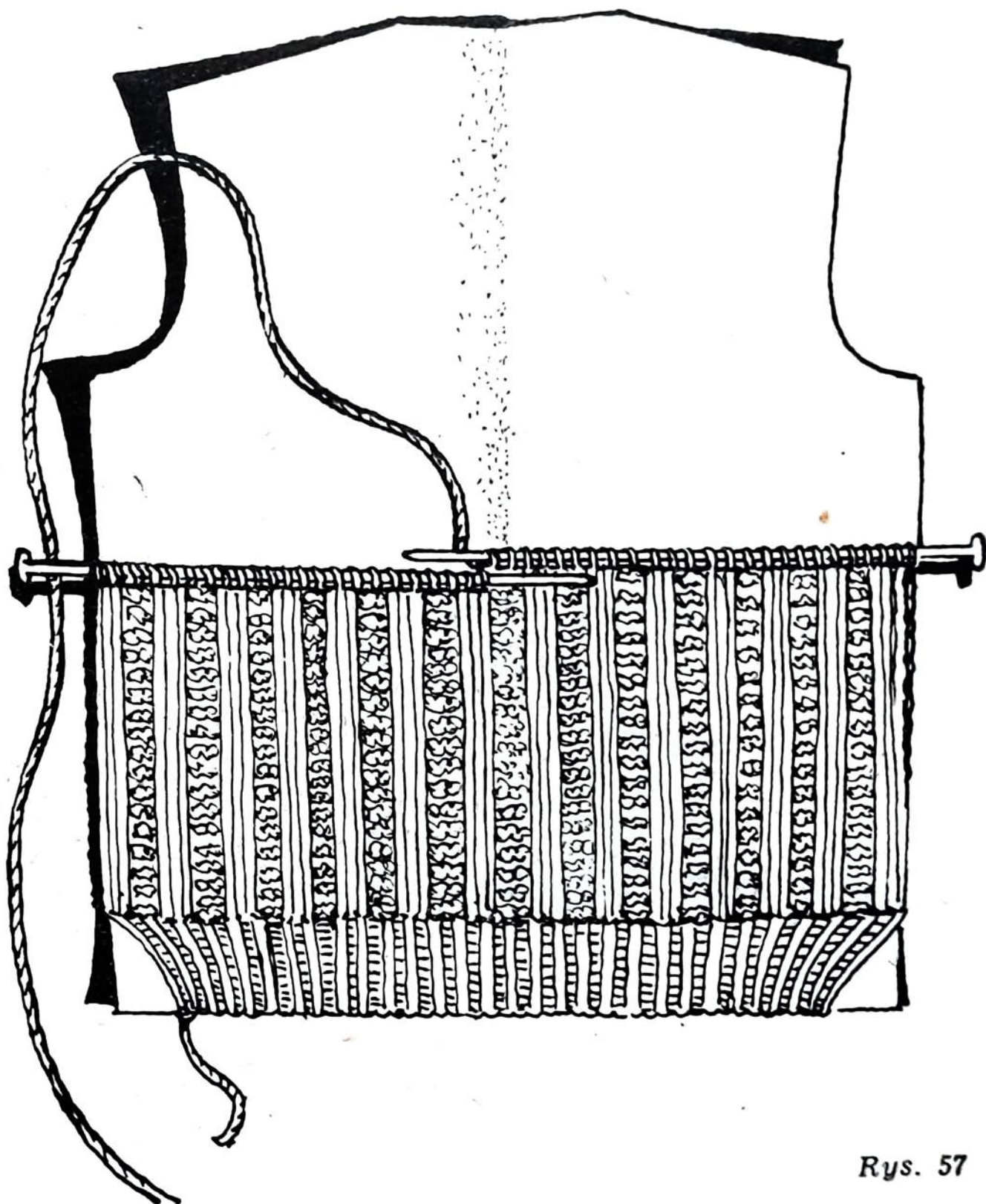
Przy każdym modelu mogą nastąpić odchylenia w liczbach potrzebnych oczek czy rzędów. Zależy to od wymiarów indywidualnych, grubości wełny i sposobu dziania. Po wykonaniu

Rys. 56

próbki można, dysponując dokładną formą (patrz str. 52), wyliczyć to wszystko dla indywidualnego modelu.

Sprawdzanie roboty według formy papierowej. Chcąc wykonać dokładnie wybrany model, trzeba ciągle sprawdzać robotę porównując z wykrojem wykonanym wcześniej z papieru. Sposób, w jaki się to robi, pokazany jest wyraźnie na rys. 57.

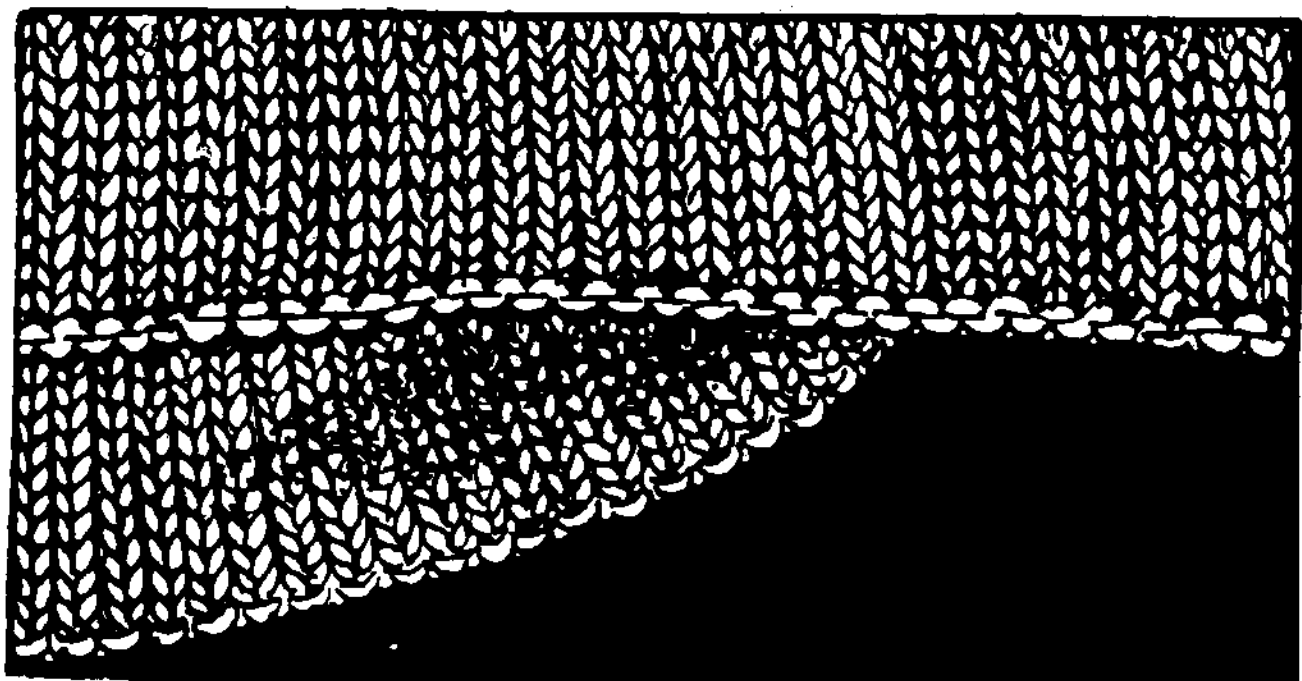

Rys. 57

Plisa wykończeniowa. Zależnie od charakteru modelu może być to plisa składająca się z paru rzędów ściegu elastycznego

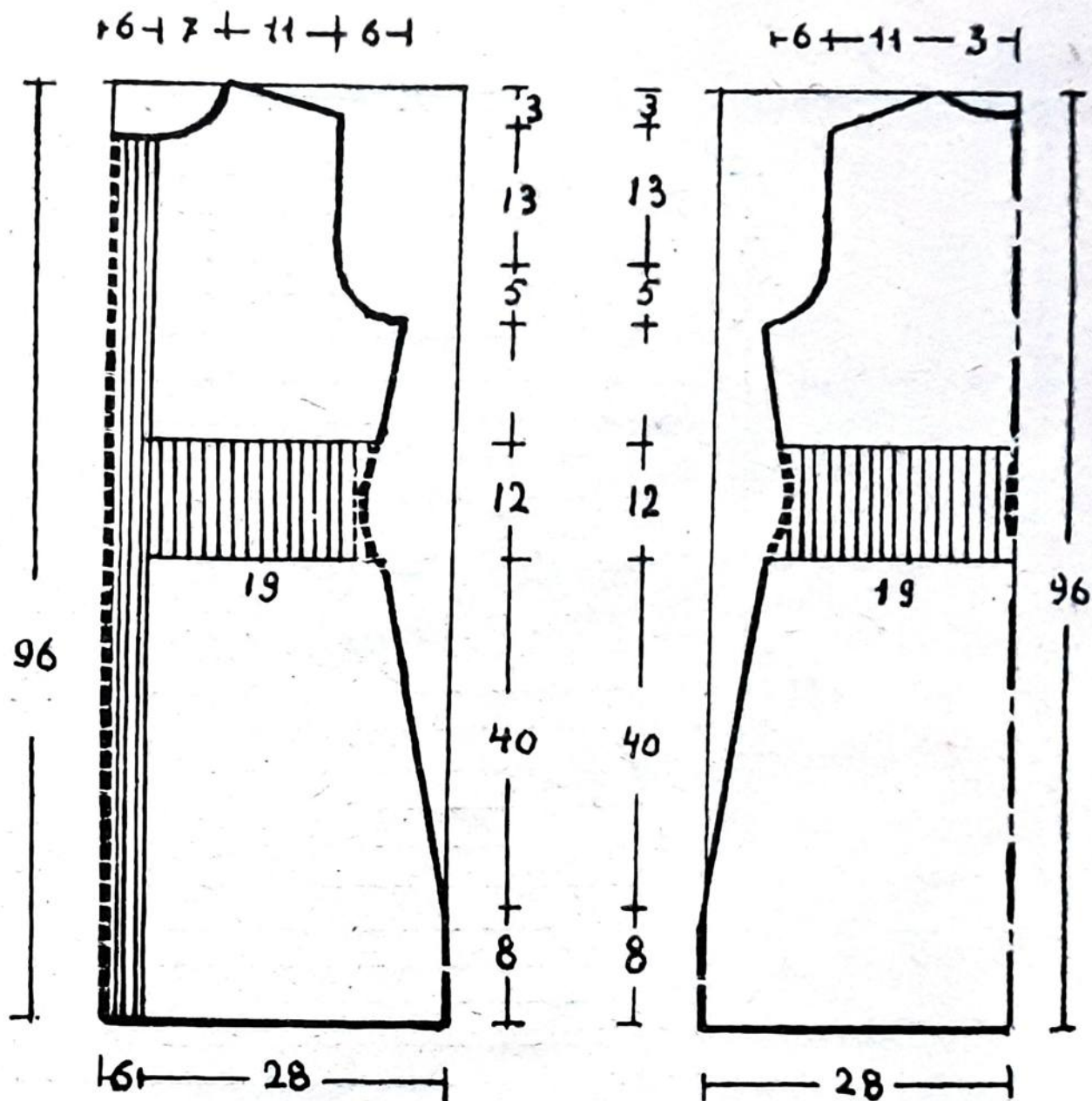
(ściągacza), kilku rzędów ściegu francuskiego lub po prostu dobrze wykonane założenie, które można zrobić w następujący sposób: po przerobieniu 10—12 rzędów ścięgiem dżersejowym po prawej stronie roboty przerabia się 1 rząd oczek lewych. Dalsze rzędy robi się już ścięgiem wybranym dla całości. Na rys. 58 pokazany jest sposób zaginania plisy na linii rzędu lewych oczek. W ten sposób założona plisa bardzo równo wykańcza dół sukni, palta, czy spódniczki.

Dół sweterka lub bluzeczki można wykończyć szydełkiem, jeżeli takie wykończenie było zastosowane np. przy szyi i zapięciu.

Rys. 58

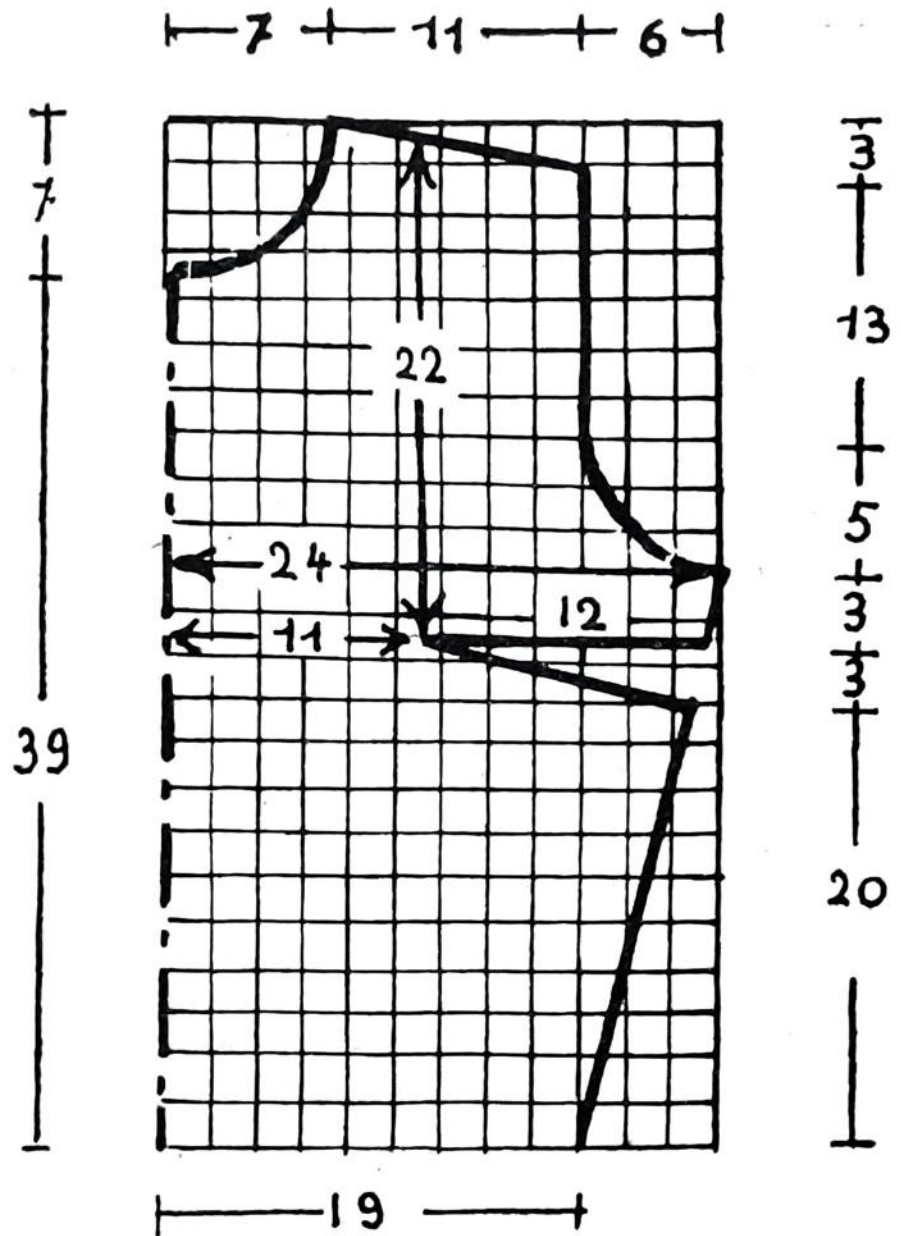
Dopasowanie modelu w talii do figury można łatwo osiągnąć przerabiając w talii szereg rzędów ścięgiem elastycznym (ściągaczem). Na opracowanym wykroju (rys. 59) pokazany jest przód i tył modelu z oznaczonym miejscem, w którym zaczyna się wyrabiać wcięcie ścięgiem elastycznym, oraz wysokość pasa wykonanego tym ścięgiem. Wszystkie wymiary podane są w centymetrach.

Rys. 59

Zaszewka pozioma. Ponieważ dzianina jest zazwyczaj sprężysta i elastyczna, nie trzeba jej specjalnie dopasowywać do figury, chyba że chce się uzyskać model bardzo dopasowany; w takim przypadku wyrabia się zaszewki.

Przed przystąpieniem do wykonania zaszewki należy dokładnie zmierzyć odległość od ramienia do wierzchołka zaszewki, którym jest najwyższy punkt biustu. Na rys. 60 opracowana została dokładna forma bluzki z zaszewką (bok kwadracika wynosi 2 cm). Zaszewkę umieszcza się 2—3 cm poniżej podcię-

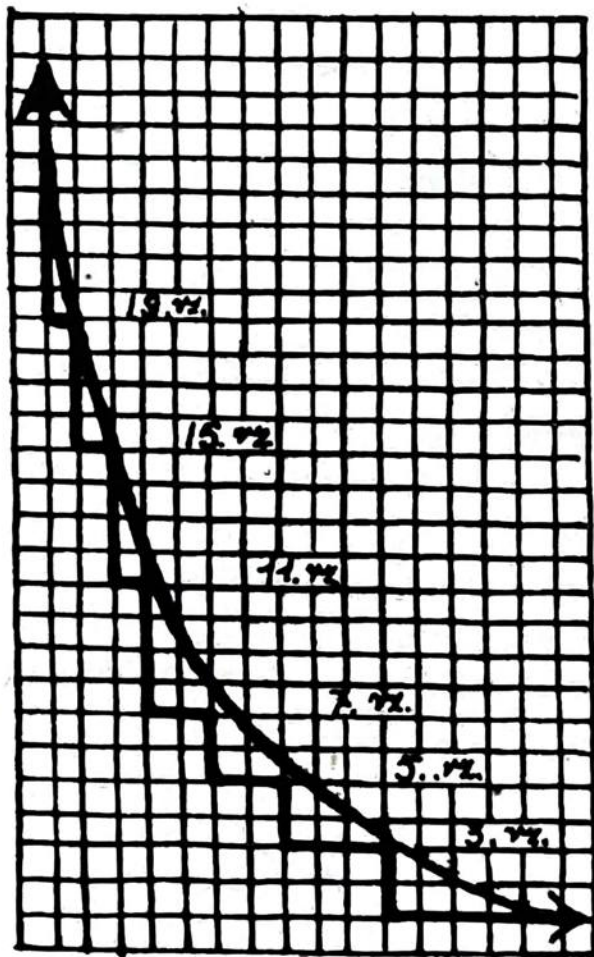

Rys. 60

cia pachy. Długość zaszewki wynosi 10—12 cm, a wielkość, tzn. rozwartość zaszewki, zależy od wielkości biustu, na rysunku rozwartość zaszewki wynosi 3 cm. Przy wykonywaniu zaszewek stosuje się oczka ujmowane i dodane. Na wysokości 20—22 cm od talii zaczyna się od brzegu bocznego wyrabianie zaszewki. W co drugim rzędzie ujmuje się (zamyka) po 2 oczka. Na samym końcu zaszewki, dla otrzymania łagodnego spadku, zamyka się 1 oczko, po czym cały rząd przerabia się aż do końca. W następnym rzędzie po dojściu do pierwszego oczka

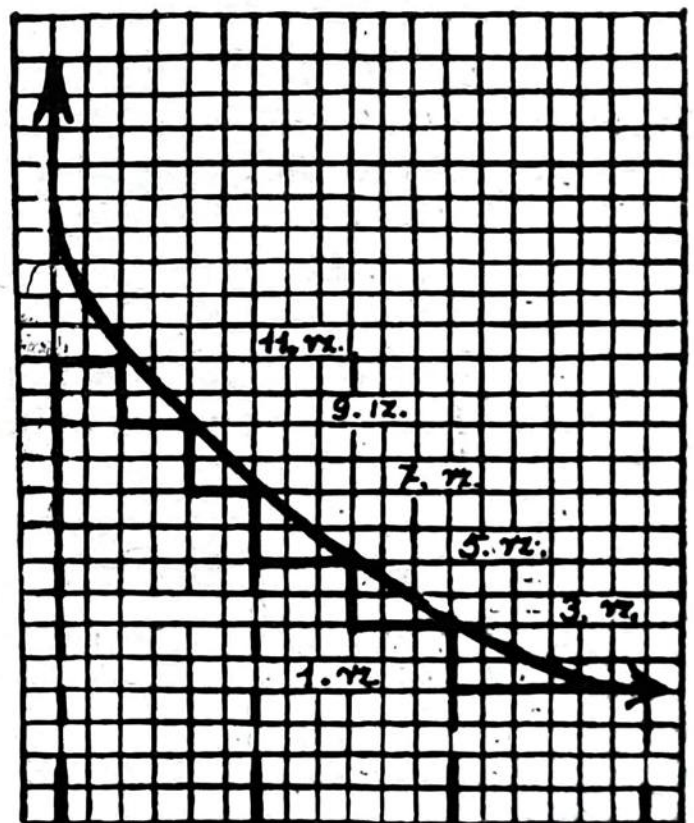
zamkniętego, żeby uzyskać z drugiej strony zaszewki potrzebną długość 10—12 cm, dodaje się oczka (patrz str. 19). Po dobraniu potrzebnej liczby oczek robotę prowadzi się w górę do podcięcia pachy.

Tworzenie podkroju pachy. Przy wyrabianiu przodków pachę prawą zamyka się na początku rzędu lewych oczek, pachę lewą na początku rzędu prawych oczek. Wyrabiając tył (plecy) zamyka się pachę prawą na początku prawych oczek rzędu, a pachę lewą na początku lewych oczek rzędu. Na rys. 61 pokazany jest schemat prawidłowo wykonanego podkroju pachy.

1|1|1|2+2+3.o.+5.o. -

Rys. 61

$\frac{3 \times 2 = 6.o.}{\frac{1}{3}}$ $\frac{2 \times 3 = 6.o.}{\frac{1}{3}}$ $\frac{6.o.}{\frac{1}{3}}$

Rys. 62

Zamyka się oczka podkroju w rzędach nieparzystych. Rzędy parzyste przerabia się bez zamykania.

1 rząd — zamyka się 5 oczek.

3 rząd — zamyka się 3 oczka.

5—7 rząd — zamyka się po 2 oczka.

11, 15, 19 rząd — zamyka się po 1 oczku.

Wyrabianie podkroju szyi. Podkrój dekoltu zaczyna się wyrabiać zawsze od środka, wyznaczony podkrój dzieli się na połowę i każdą połowę wyrabia się oddzielnie. Dzieli się oczka szerokości dekoltu na 3 równe części (rys. 62), np. jeżeli cała szerokość połowy dekoltu wynosi 18 oczek, to $18 : 3 = 6$ oczek. W pierwszej części (pierwszy rząd zamykanych oczek) zamyka się jednorazowo 6 oczek, w drugiej części zamyka się w dwóch nieparzystych rzędach (3, 5) po 3 oczka, w trzeciej części w 7, 9, 11 rzędzie po 2 oczka. Jak widać wyraźnie, w każdej części zamyka się jednakową liczbę oczek, zwiększając jedynie ilość rzędów, w których oczka się zamyka. Następne rzędy przerabia się bez zamykania aż do uzyskania potrzebnej wysokości dekoltu.

Wyrabianie ramienia. Na rys. 63 pokazana jest kolejność zamykania oczek przy wyrabianiu ramienia. Jeśli robotę wykonujemy dżersejem, to po lewej stronie przodów na początku rzędu zamyka się prawe oczka, a po stronie prawej roboty zamyka się na początku rzędu oczka lewe. Liczbę oczek stanowiących szerokość ramienia dzieli się na 5 równych części, np. $35 \text{ o.} : 5 = 7 \text{ o.}$ Na schemacie pokazane są rzędy, w których zamyka się stale jednakową liczbę oczek:

1 rząd — zamyka się 7 oczek.

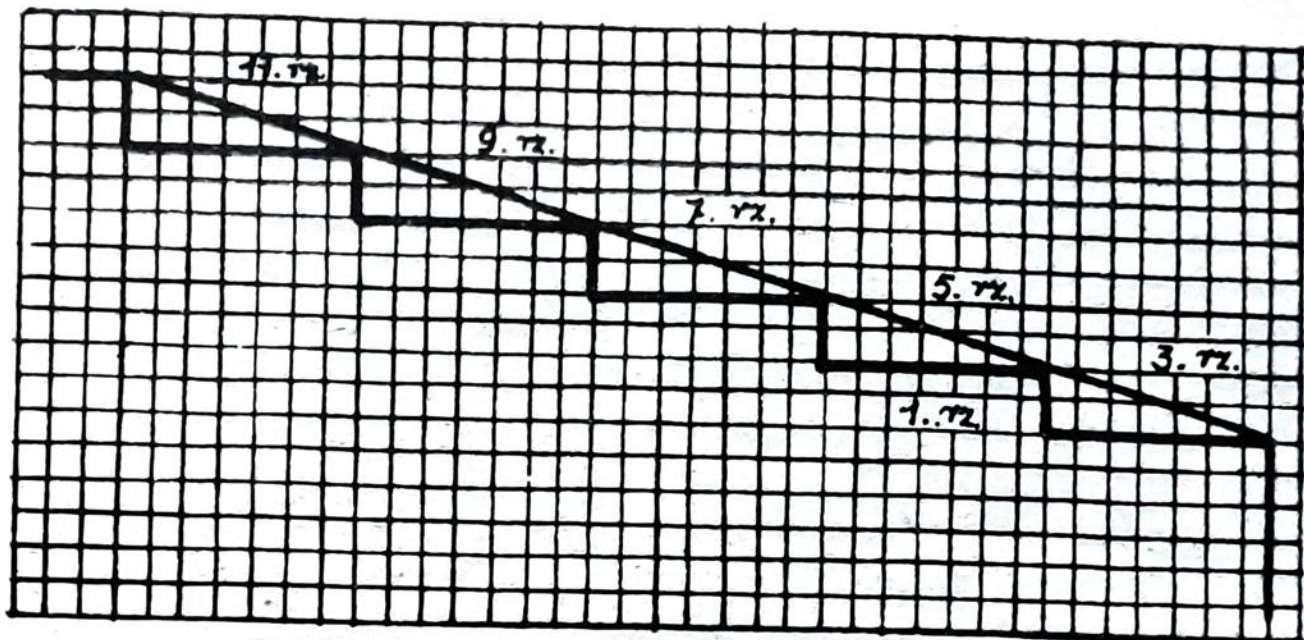
3 rząd — zamyka się 7 oczek.

5 rząd — zamyka się 7 oczek.

7 rząd — zamyka się 7 oczek.

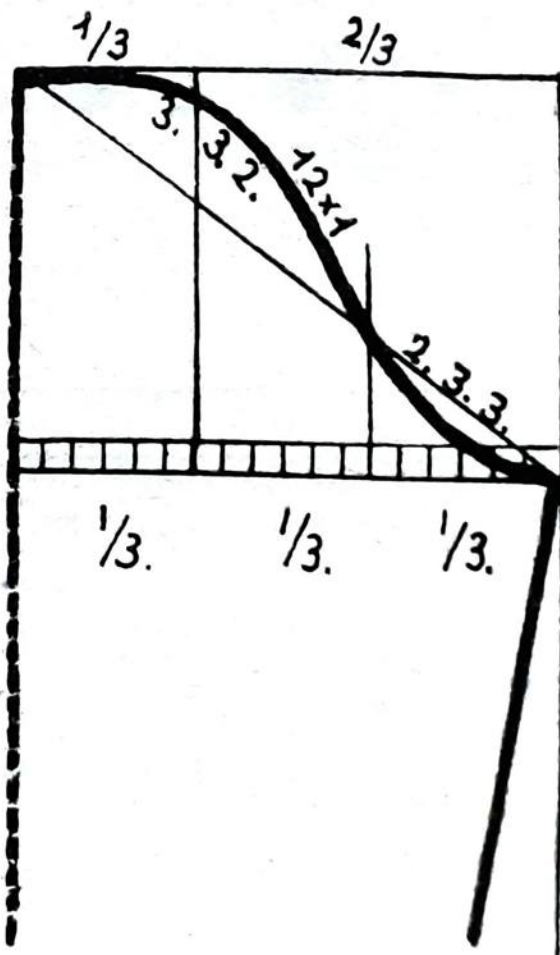
9 rząd — zamyka się 7 oczek.

Po zamknięciu ramienia środkowe oczka tyłu zamyka się w jednym rzędzie.

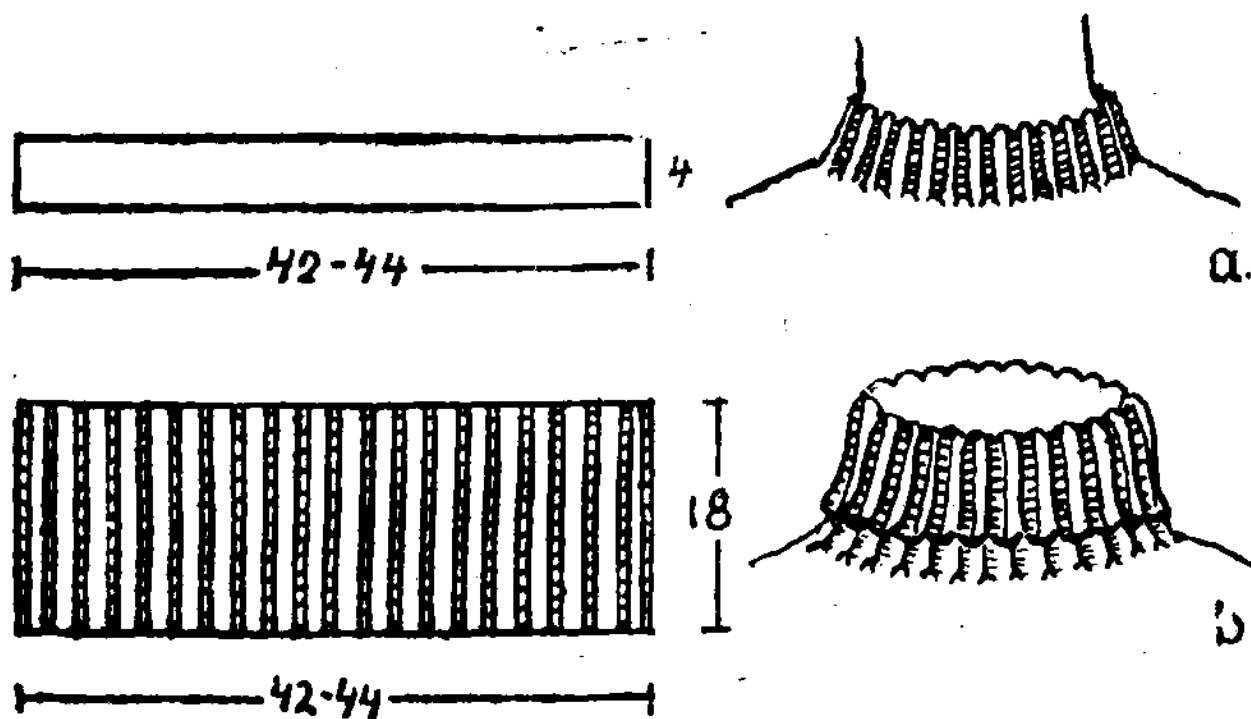
Rys. 63

Wyrobienie rękawa zaczyna się od dołu. Dodając po bokach oczka uzyskuje się potrzebną szerokość w miejscu podkroju pachy. Dalej zaczyna się ujmowanie oczek dla wyrobienia podkroju pachy i uformowania prawidłowego kształtu główki. Prostokąt, na którym jest narysowana dokładna forma główki rękawa, dzieli się na 3 równe części w sposób pokazany na rys. 64. W dwóch częściach stopniowo zamyka się oczka, w trzeciej części zamyka się główkę w jednym rzędzie. Przekątna na rysunku pokazuje wyraźnie, jak prawidłowo powinna przebiegać linia główki rękawa.

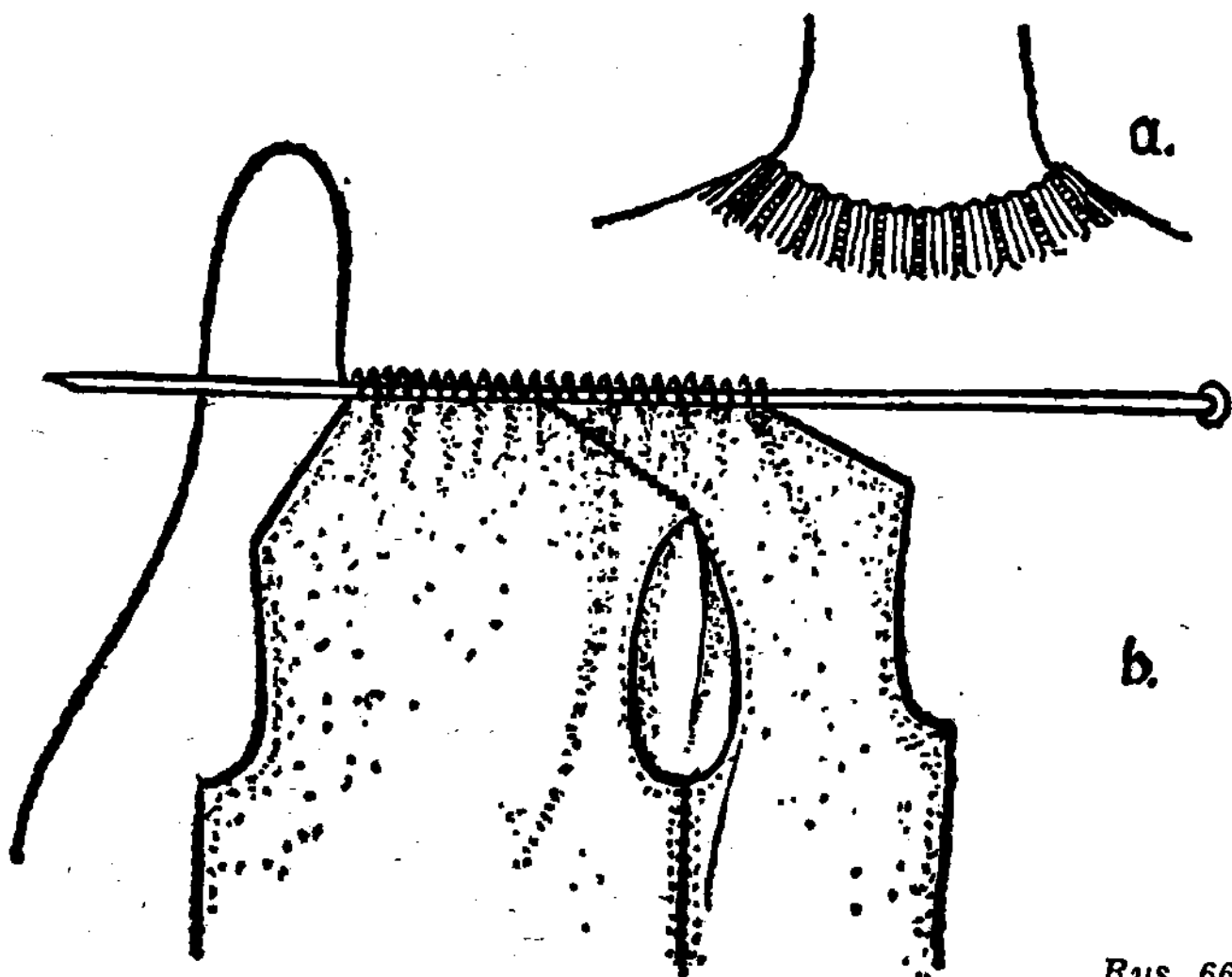

Rys. 64

Golfy. Kołnierze ściśle przylegające do obwodu szyi nazywamy golfami. Golfy wykonuje się przeważnie ścięgami elastycznymi (ściągacze pojedyncze, podwójne). Gotowy ściągacz zszywa się i następnie przyszywa ścięciem niewidocznym do obwodu szyi wcześniej zszytego przodu i tyłu. Na rys. 65 pokazane są wymiary golfów. Obwód, czyli szerokość golfu niskiego czy wysokiego jest jednakowa, wysokość zaś dowolna. Kołnierze golfowe przerabia się na wybraną wysokość, ostatni rząd zakańcza się jednorazowo oczkami elastycznymi. Kołnierz niski po wszyciu w podkroju szyi wygląda jak na rys. 65a, a kołnierz wysoki po wszyciu w obwód szyi można wywinąć w sposób pokazany na rys. 65b. Golfy mogą być również bezpośrednio wyrabiane do podkroju szyi (rys. 66a), tworzą wtedy plisę ściągaczową. Na przestrzeni całego podkroju szyi po zeszczeniu jednego ramienia, boku przodu i tyłu nabiera się oczka na drut w sposób pokazany na rys. 66b. Nabrane na drut oczka przerabia się pojedynczym lub podwójnym ściągaczem na dowolną wysokość. Po zakończeniu plisy zszywa się najpierw ją, a następnie drugie ramię.

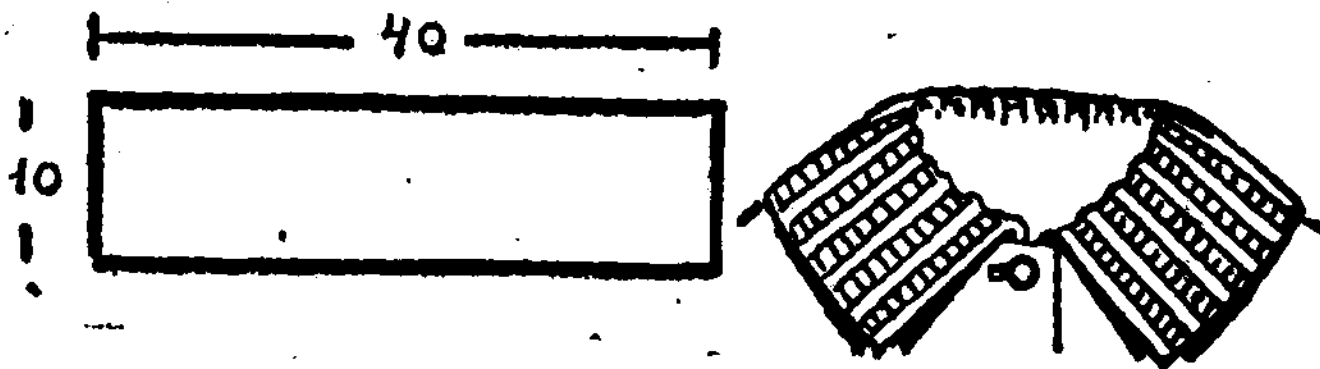

Rys. 65

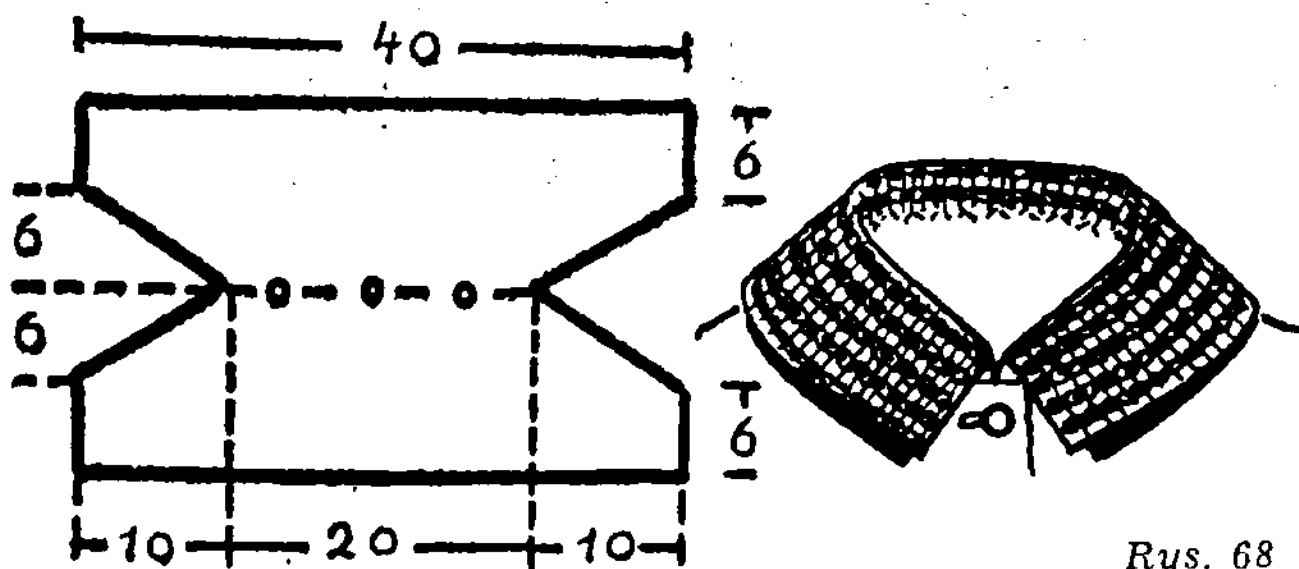
Rys. 66

Kołnierz wykonany z prostej plisy (rys. 67). Po nabraniu na drut potrzebnej liczby oczek przerabia się je w górę na wysokość 10—14 cm. W ostatnim rzędzie zamyka się jednorazowo wszystkie oczka. Na rysunku pokazany jest również kształt kołnierza po wszyciu go do podkroju szyi.

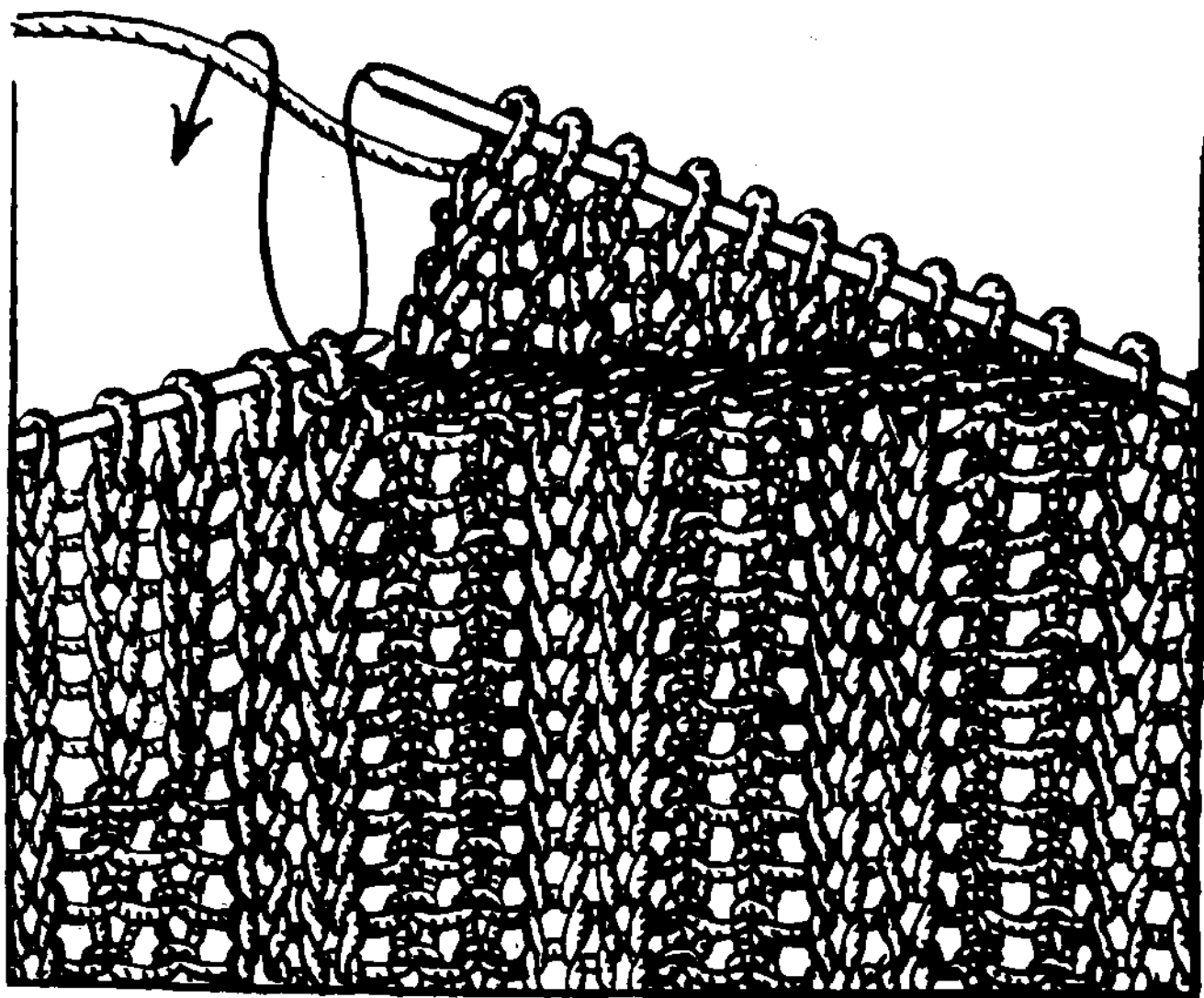
Rys. 67

Kołnierz podwójny zwany angielskim (rys. 68). Po nabraniu odpowiedniej liczby oczek na drut (szerokość kołnierza wynosi 40 cm) przerabia się w górę jednakową liczbę oczek na wysokość 6 cm. Następnie w co drugim rzędzie na brzegu roboty gubi się po 1 oczku. Przez gubienie oczek wyrabia się potrzebny skos kołnierza. Po dojściu do środka kołnierza, który wypada na wysokości 12 cm, dla wyrobienia linii założenia przerabia się 1 rząd oczek lewych. Przystępując do wykonania drugiej części kołnierza dodaje się z każdej strony w co drugim rzędzie 1 oczko na wysokość 6 cm, aż do osiągnięcia potrzebnej szerokości 40 cm. Osiągniętą liczbę oczek przerabia się do góry znowu na wysokość 6 cm. Zamyka się wszystkie oczka w jednym rzędzie. Zszywa się skósy i boki kołnierza po lewej stronie, następnie kołnierz wywraca się i niewidocznym ścięciem zszywa dolne brzegi. Na rysunku widać także kołnierz wszyty do podkroju szyi.

Rys. 68

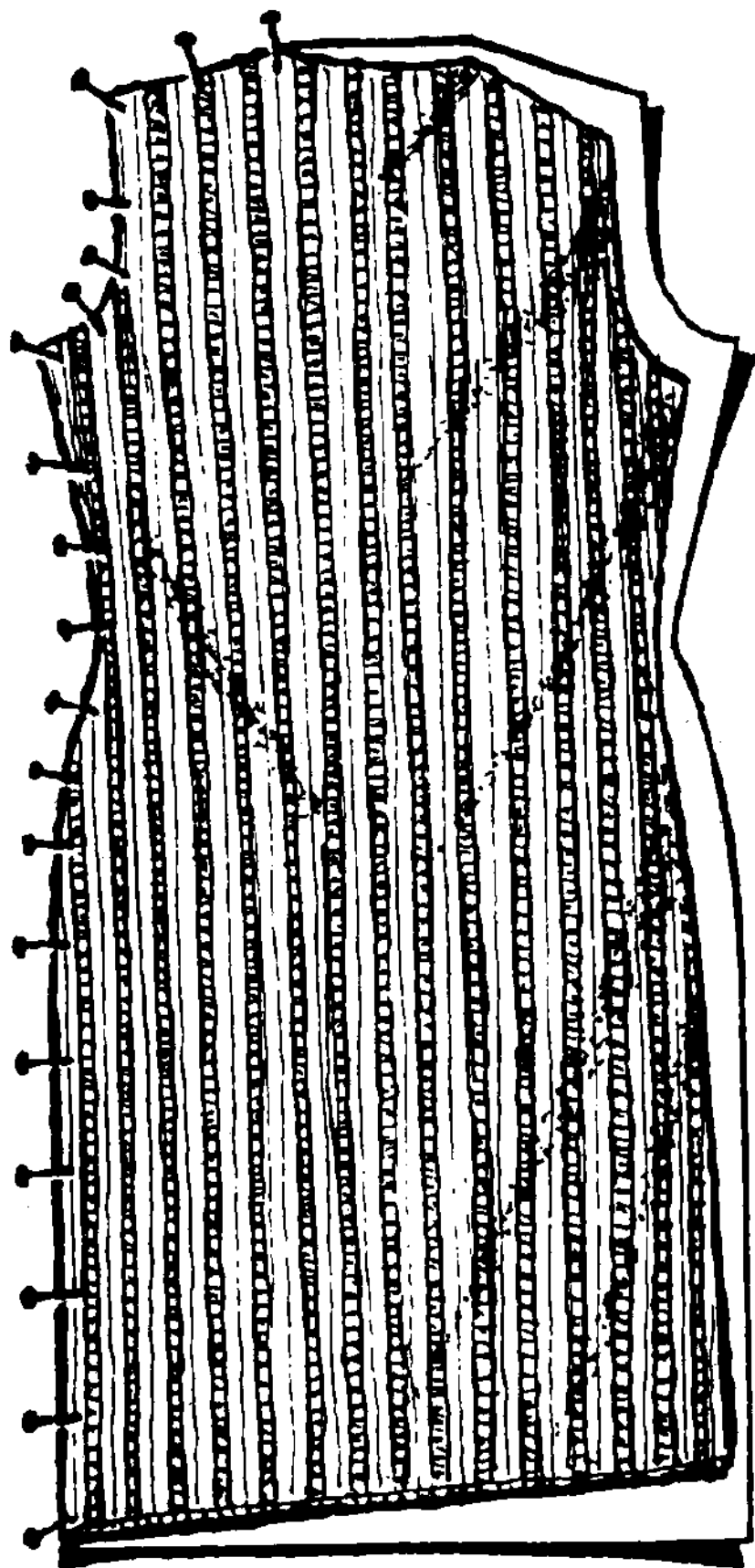
Kieszonka przecinana pozioma. Przecięcie kieszeni robi się w następujący sposób: po osiągnięciu odpowiedniej wysokości roboty oczka leżące z obydwu stron oczek przeznaczonych na przecięcie kieszeni przekłada się na zapasowe druty lub agrafki. Oczka przecięcia zamyka się jednorazowo, niezbyt ściśle.

Rys. 69

Jeżeli chcemy mieć kieszeń z plisą, to zamykamy oczka dopiero po przerobieniu 2 cm w górę wybranym ścięciem. Spód kieszeni wyrabia się oddzielnie ścięciem dżersejowym, na drut nabiera się liczbę oczek równą liczbie oczek zamkniętych plus 2 oczka. Po wyrobieniu spodu kieszeni na prawy drut nabiera się oczka pozostawione na agrafce z jednej strony, następnie przerabia się oczka ostatniego rzędu spodu kieszeni, a pozostałe oczka (z drugiej strony kieszeni) przekłada się z agrafki na drut lewy i przerabia się rząd do końca w sposób pokazany na rys. 69. Przy przerabianiu następnego rzędu w miejscach łączenia przecięcia ze spodem kieszeni przerabia się 2 oczka razem (znikają oczka dodane spodu kieszeni). Spód kieszeni (koniecznie trzeba go uprasować!) przyszywa się ścięciem niewidocznym po lewej stronie.

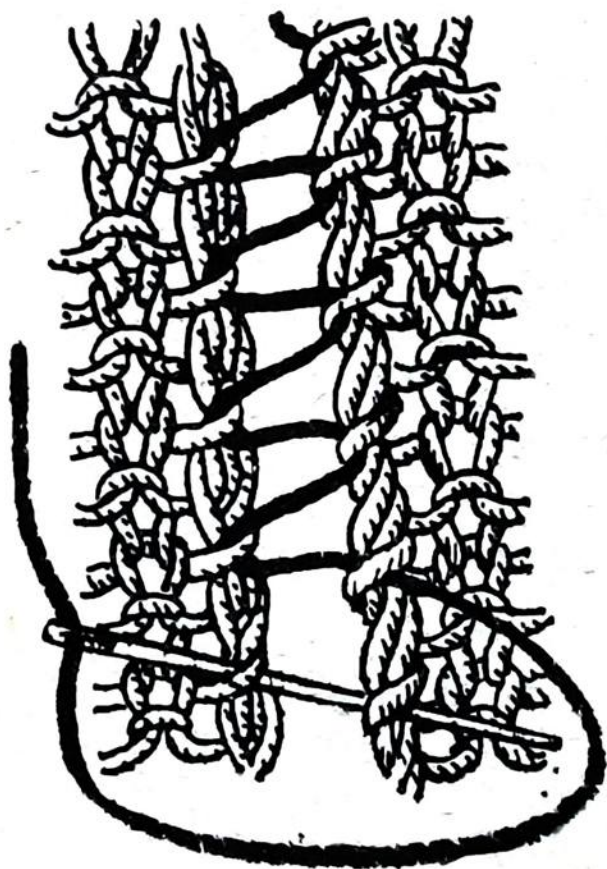
Wykończenie roboty. Elastyczność i ładny wygląd wykonanego modelu zależą w dużej mierze od wykończenia.

Rys. 70

Po wykonaniu przodu, tyłu i rękawów przypina się starannie nierdzewnymi szpilkami dzianinę do papierowej formy w sposób pokazany na rys. 70. Nie wolno dzianiny napinać zbyt mocno. Aby brzegi były równe, należy dzianinę przypinać co 2 cm, a podkroje pach, dekoltu i główkę rękawa jeszcze gęściej. Po napięciu dzianinę przykrywa się zwilżoną czystą zaparzaczką i lekko prasuje niezbyt gorącym żelazkiem. Zaparzaczkę zdejmuje się z dzianiny po całkowitym wyschnięciu. Ściągaczy i ściągów elastycznych nie prasuje się, jedynie można lekko napiąć na formę papierową.

Sposoby łączenia dzianiny.

Rys. 71

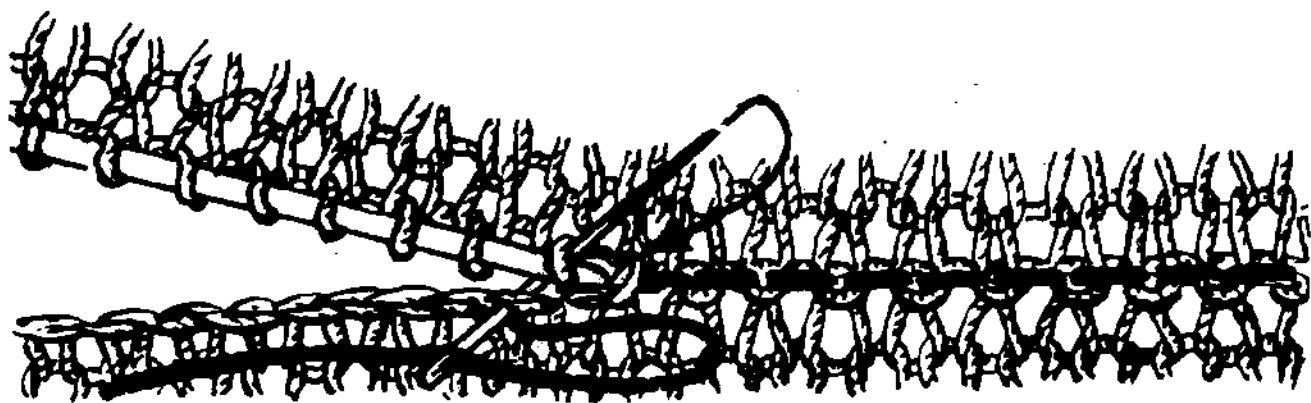
Rys. 72

Ścieg płaski jest stosowany przy łączeniu dzianiny po jej lewej stronie. Iglę z nitką przeciąga się na przemian przez

oczka brzegowe po obu częściach dzianiny w sposób pokazany na rys. 71.

Ścieg niewidoczny stosuje się przy łączeniu dzianiny po prawej stronie. Iglę z nitką wkłada się za oczkiem brzegowym dzianiny. Po przeciągnięciu nitki obie części dzianiny powinny przylegać ściśle do siebie (rys. 72).

Sposób przyszywania poziomego pokazany jest na rys. 73. Każde oczko z drutu chwyta się igłą i przymocowuje do kolejnego oczka zamkniętego. Ten sposób stosuje się często przy przyszywaniu prostych kołnierzy, golfów i stójek.

Rys. 73

Pranie dzianiny. Do prania dzianiny używa się odpowiednich detergentowych środków piorących lub płatków mydlanych. W niewielkiej ilości letniej wody rozpuszcza się wybrany środek piorący. Po sprawdzeniu, czy nie ma grudek nie rozpuszczonego proszku, dolewa się tyle letniej wody, ile potrzeba do całkowitego zanurzenia dzianiny. Nie powinno się dzianiny ani szorować, ani trzeć, wolno ją tylko lekko wygniatać przez 5—10 minut — w zależności od stanu zabrudzenia. Jeśli dzianina farbuje, do wody dodaje się trochę octu.

Po wyjęciu dzianiny z wody płucze się ją w letniej, czystej wodzie tyle razy, aż woda zostanie zupełnie czysta. Chcąc uzyskać bardziej świeży wygląd dzianiny, do ostatniego płukania dodaje się trochę octu i zostawia dzianinę w spokoju przez kilka minut.

Po wyjęciu z wody dzianinę lekko się wyciska, kładzie na ręczniku lub prześcieradle kąpielowym i dość mocno roluje. W ten sposób woda z dzianiny wsiąka w ręcznik czy prześcieradło. Po rozwinięciu i wyjęciu z ręcznika dzianinę układa się na dużym suchym ręczniku, nadaje się jej właściwy fason i zostawia do wyschnięcia.

W CZYM CI BĘDZIE NAJŁADNIEJ?

Ten rozdział w zasadzie prezentuje modele, które można wykonać wykorzystując wiadomości zawarte w poprzednich częściach niniejszej książeczki. Rysunki mówią same za siebie, opatrujemy je tylko niezbędnym komentarzem. Wykroje podane przy niektórych modelach opracowane są według wymiarów osoby szczuplej — przed przystąpieniem do pracy należy albo dostosować formę do swoich wymiarów (patrz str. 54, 55), albo narysować nową.

Sukienka wykonana dwoma ścięgami (rys. 74)

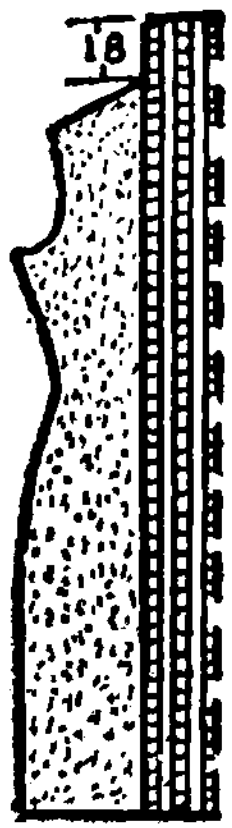
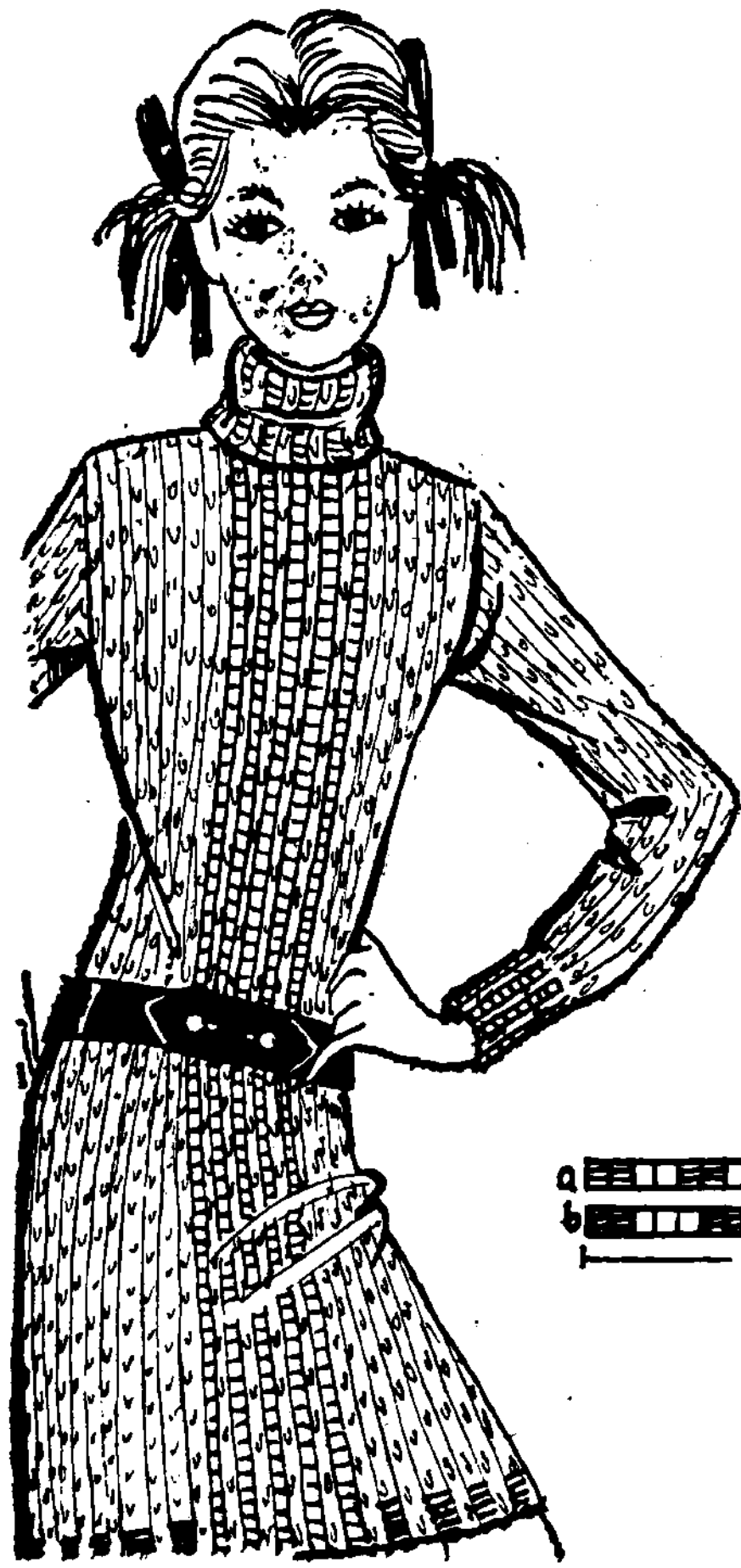
Sukienka o prostej linii jest zrobiona ścięciem dżersejowym (pończoszniczym), od linii gorsu, rękawy i golf są wykonane ścięciem elastycznym. Golf można zrobić bez wszywania (patrz model następny).

Sukienka z golfem bez wszywania (rys. 75)

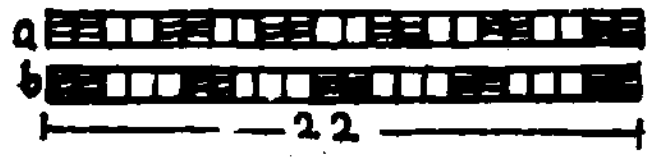
Ściegi elastyczne są ładne, stanowią nie tylko dekorację sukienek, ale jeszcze przez swój charakter pionowego wzoru wyszczuplają sylwetkę. Model przedstawiony na rysunku wykonany jest zasadniczo ścięciem dżersejowym. Przez całą długość przodu sukienki przechodzi szeroki pas ścięgu elastycznego, którego szerokość równa się szerokości podkroju szyi.

Rys. 74

+13,5 + 11 +

Rys. 75

Po dojściu do wyrabiania podkroju szyi prowadzi się robotę w górę, następnie wyrabia się spadek ramienia. Na drucie zostaną tylko oczka ścięgu elastycznego. Przerabiając dalej w górę całą szerokość pasa (ścieg elastyczny), po uzyskaniu odpowiedniej wysokości kołnierza-golfa, zamyka się ostatni rząd jednorazowo. Na wykroju modelu widać wyraźnie, jak pas elastyczny przodu przechodzi bezpośrednio w golf. Żeby ładniej się odznaczał ścieg elastyczny od ścięgu sukienki, pierwsze i ostatnie oczko ścięgu elastycznego przerabia się na lewo.

Ścieg elastyczny (ściągacz) może być pojedynczy, podwójny (rys. 75a) lub fantazyjny: np. 2 o. lewe, *3 o. prawe, 2 o. lewe, *2 o. lewe (rys. 75b). Tył sukienki robi się ścięgiem dżersejowym, golf robimy od podkroju szyi.

Model sukienki przybranej ścięgiem warkoczowym (rys. 76)

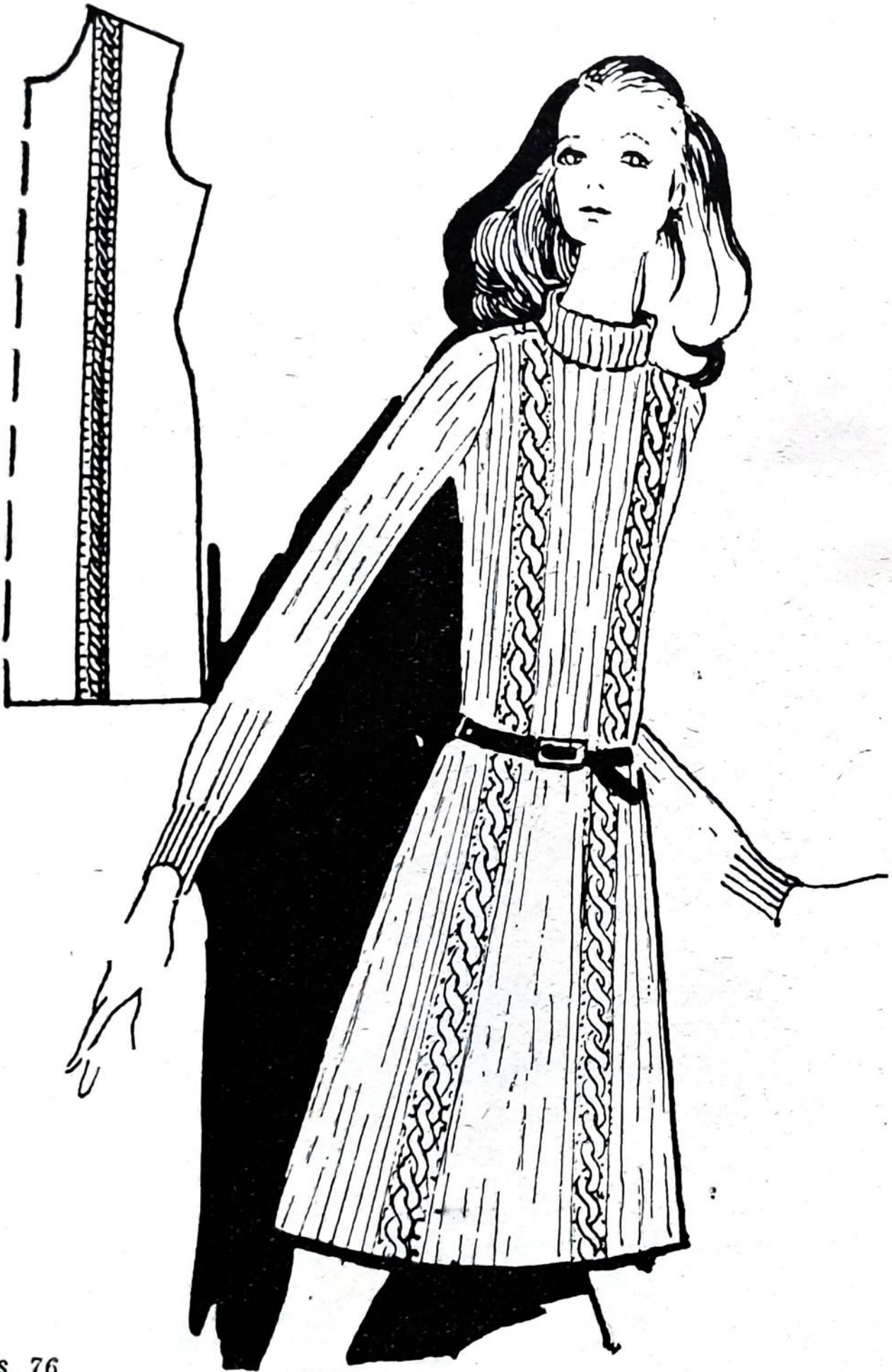
Wyjątkowo ładną ozdobą sukni są ścięgi krzyżowane, nazywane warkoczami. Model sukienki na rys. 76 ozdobiony jest ścięgiem warkoczowym. Warkocz przechodzi wzdłuż całego przodu. Na schemacie wykroju pokazane jest miejsce, gdzie powinien być wykonany warkocz.

Model sukni-palta (rys. 77)

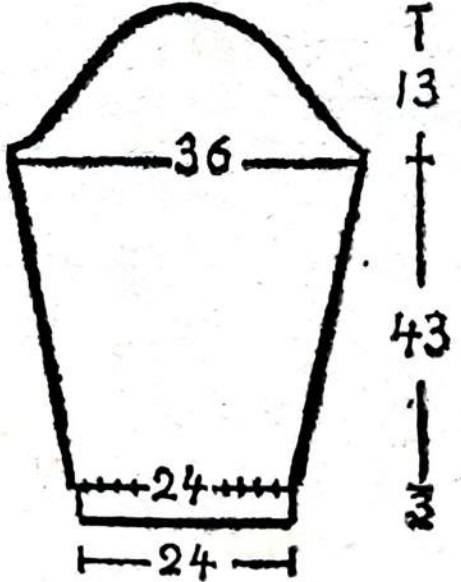
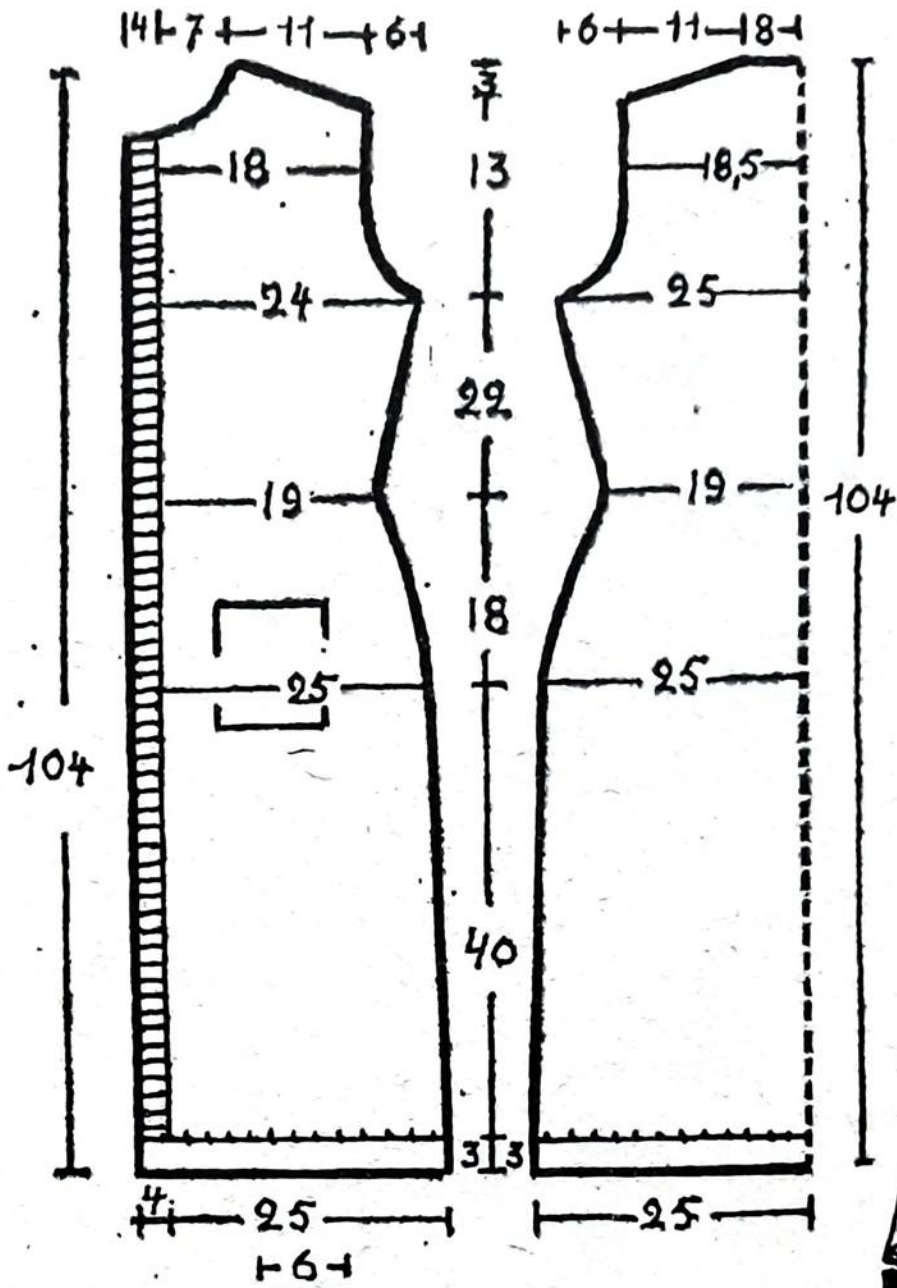
Plisę robi się oddzielnie, najlepiej ściągaczem, i przyszywa do całości po uprasowaniu. Ten zabieg wzmacnia plisę i zapobiega jej marszczeniu.

Sukienka zapinana z naszytymi kieszeniami (rys. 78)

Opierając się na wykroju sukni-palta można wykonać z cieńszej włóczki ścięgiem fantazyjnym sukienkę ozdobioną naszytymi kieszeniami.

Rys. 76

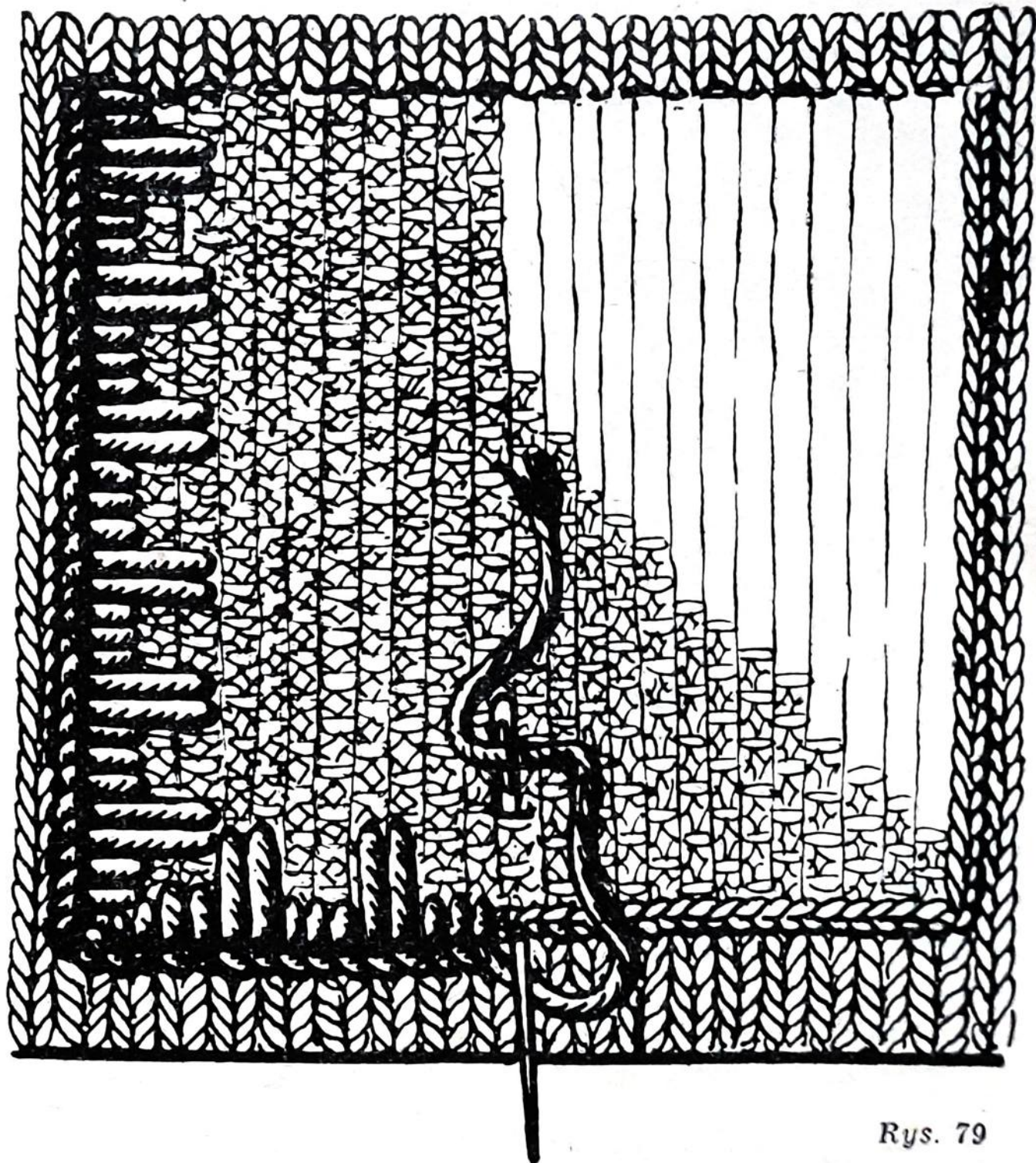

Rys. 78

Ścieg dekoracyjny — hafciarski (rys, 79)

Kieszenie przyszyte do sukienki efektownym ściegiem będą ozdobą modelu, bardzo zresztą modną ostatnio. Kolor nici, którymi się wykonuje ściegi dekoracyjne, powinien być kontrastowy, ale dobrany starannie do koloru sukienki. Na rys.

Rys. 79

79 pokazany jest sposób przyszywania kieszeni bardzo łatwym do wykonania ścięciem dekoracyjnym.

Króciutkie wdzianko (rys. 80)

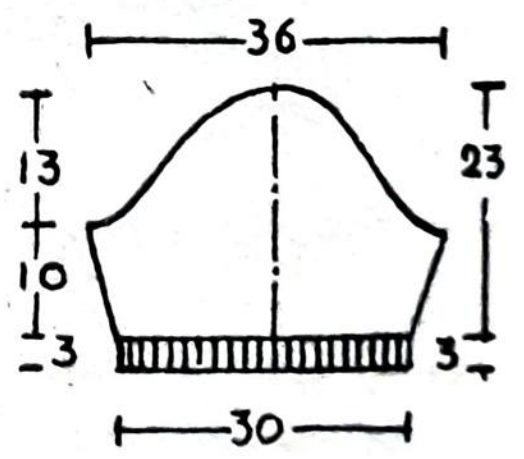
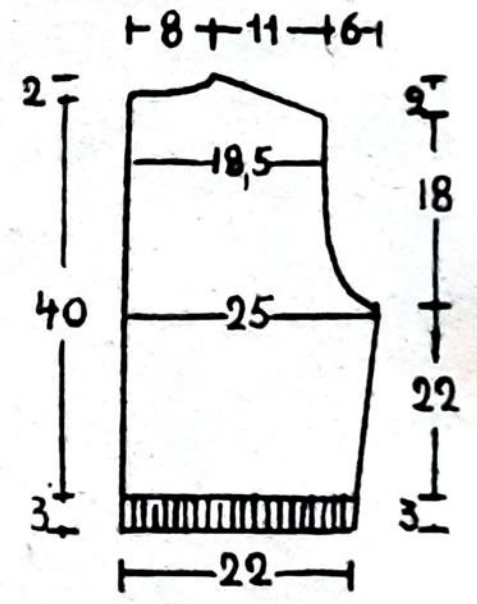
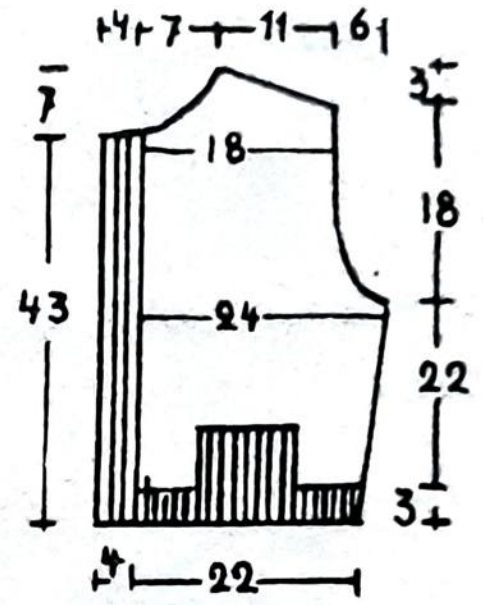
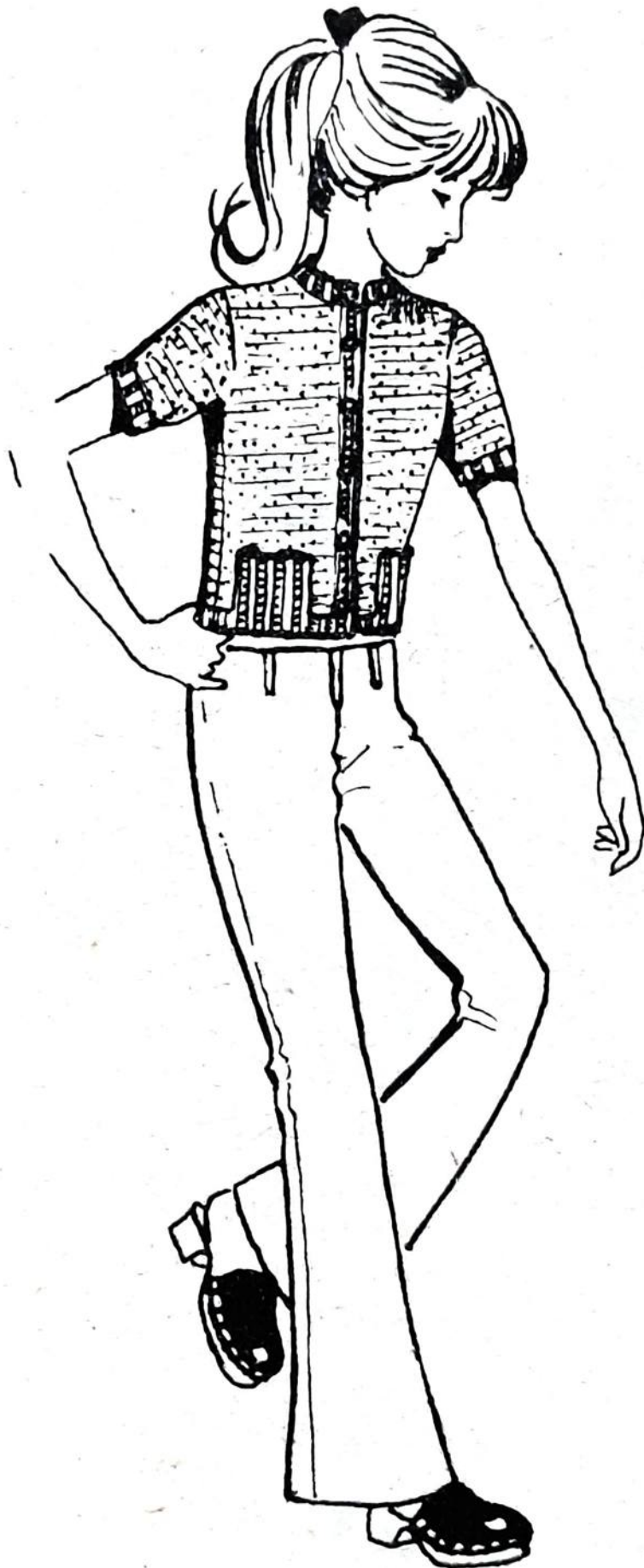
Ozdobą wdzianka przedstawionego na rysunku są plisy i kieszenie wykonane ścięciem elastycznym, tzn. ściągaczem. Po wykonaniu próbki i nabraniu odpowiedniej liczby oczek na drut przerabia się ścięciem elastycznym, np. 1 o. lewe, 1 o. prawe lub 2 o. lewe, 2 o. prawe, na wybraną wysokość plisę dołu wdzianka.

Następnie 4—6 cm od brzegu przerabia się ściągaczem (wyrobienie plisy brzegowej do zapięcia), dalej przerabia się wybranym ścięciem lub dżersejem. Miejsce wyznaczone na kieszeń przerabia się ścięciem ściągaczowym, starając się zacząć i kończyć kieszeń oczkami lewymi, dalej do końca rzędu przerabia się ścięciem wybranym lub dżersejem. Wykonanie kieszeni jest opisane na str. 68, 69. Dziurki w plisie brzegowej wykonanej ścięciem elastycznym powinny być pionowe, opis wykonania dziurek zamieszczono na str. 27, 28. Plisę robi się oddzielnie (patrz „Golfy” na str. 66).

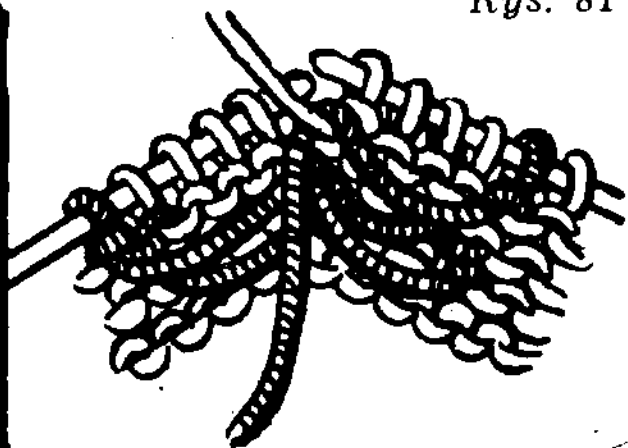
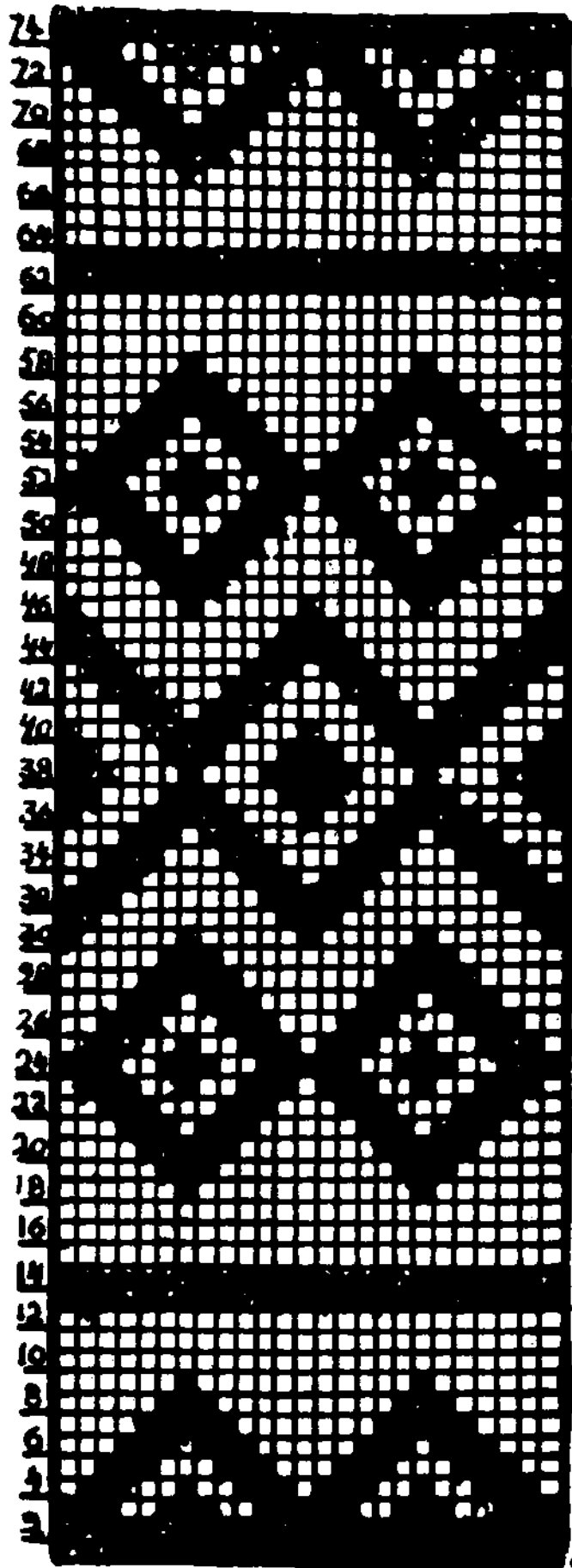
Sukienka deseniowa (rys. 81)

Opierając się na wykrojach opracowanych w książeczce można wykonać bardzo efektowną sukienkę łączoną z dwóch lub trzech kolorów. Wzór sukienki dokładnie pokazany został na schemacie, pomoże to przy wyliczeniu oczek kolorowych i tła. Wzór może być wykonany w jednym kolorze, np. na granatowym tle cały wzór w kolorze białym lub na brązowym tle wzór beżowy albo jasnożółty. Obydwa łączenia są bardzo eleganckie i ładne. Jeśli chcemy otrzymać bardziej kolorową sukienkę, to można połączyć z granatem czerwień i kolor żółty lub wzór wykonać nitką zieloną, ożywiając całość liliowymi kwadratami.

W górnym fragmencie rysunku pokazana jest lewa strona dzianiny. Wyraźnie widać, jak należy prowadzić nitkę odrębnego koloru bez jej odrywania.

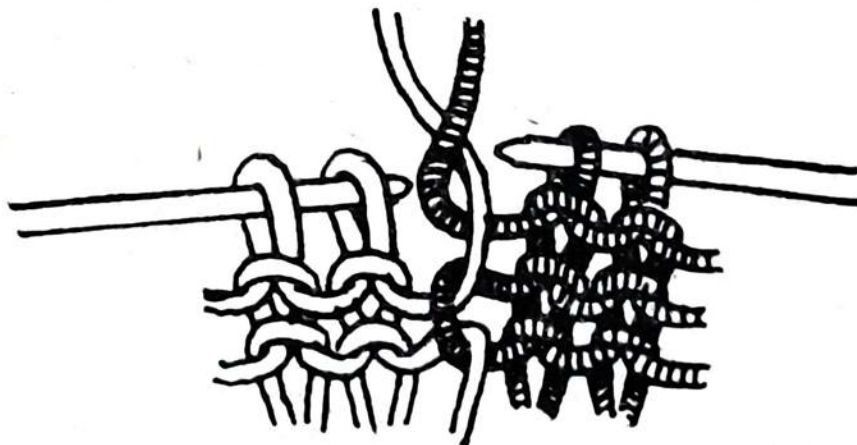
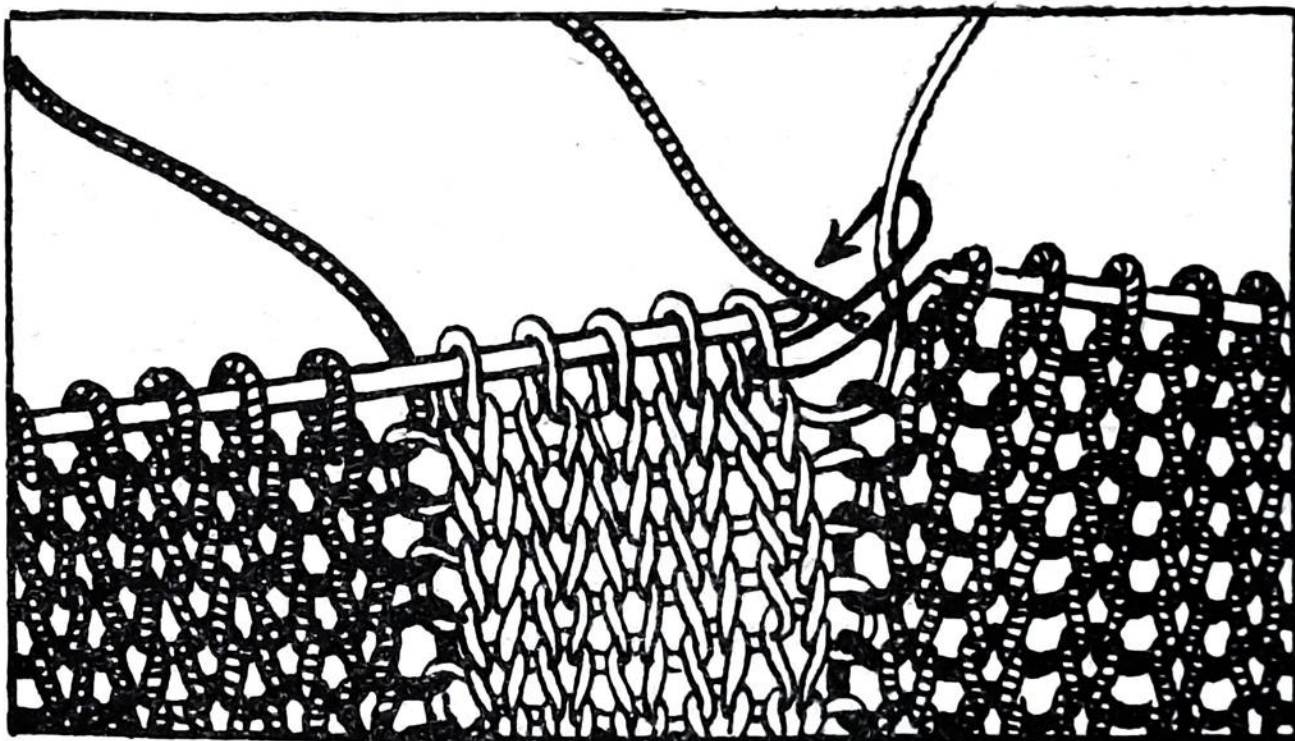

Rys. 80

Sposób łączenia dwóch kolorów w pionie (rys. 82)

Bardzo ważną sprawą przy łączeniu dwóch kolorów jest prawidłowa zmiana nici. Na górnym rysunku widzimy prawą stronę roboty i sposób przechodzenia od nitki w jednym kolorze do drugiej. Po lewej stronie roboty nitki powinny się krzyżować w sposób pokazany na dolnym rysunku. Przez krzyżowanie nitek tworzy się jak gdyby boczne oczko. Przy tak wykonanym łączeniu dwóch odrębnych nitek uzyskuje się równo wykonany pion wzoru.

Rys. 82

Sukienka strojna (rys. 83)

Haft przeżywa swój renesans. Przystraja się nim wszelką odzież od koszulki poczynając aż do sukienek balowych. W ostatnich czasach stał się bardzo modny jako ozdoba dzianiny. Do przyozdabiania haftem dzianiny nadaje się gruba włóczka — powinna zakrywać 1 oczko dzianiny. Na modelu krótkiej sukienki został na przodzie symetrycznie rozmieszczony wzór haftu, którego opis zamieszczamy poniżej.

Wzór haftu (rys. 84)

Kwadrat wykonany dużym ścięciem dekoracyjnym jest jak gdyby obramowaniem wzoru kwiatka. Na rysunku z lewej strony pokazany jest sposób i miejsce wklucia igły w dzianinę. Igła łapie oczko, przechodzi pod oczkiem z góry w dół równocześnie przeciągając nitkę w górę przez 2 rzędy. W ten sposób wykonany haft prowadzi nitkę na ukos w górę. Na rysunku prawym igła łapie oczko z dołu — przechodząc pod oczkiem równocześnie pociąga nitkę w dół przez 2 rzędy. Listki i środek kwiatka wykonane są krzyżykami, natomiast płatki półkrzyżykami. Na schemacie jedna kratka równa się jednemu oczku dzianiny.

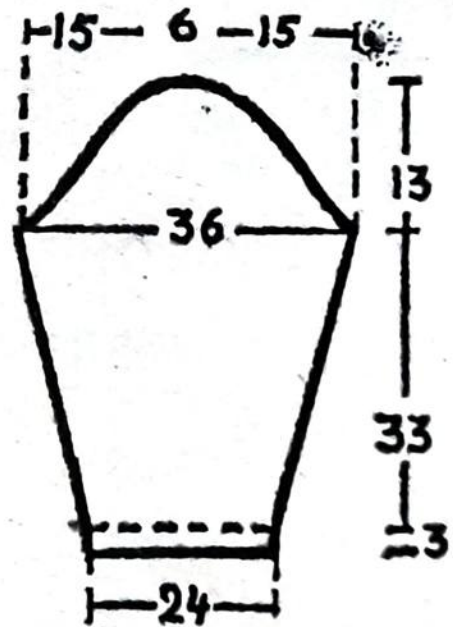
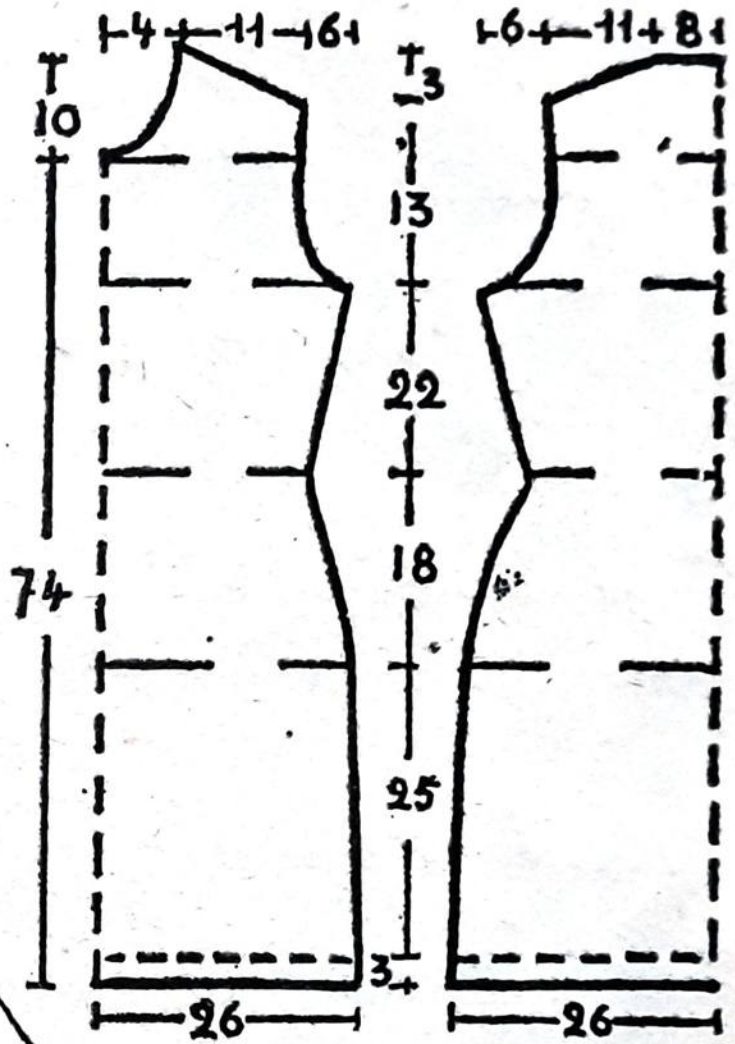
Haft z pojedynczych oczek (rys. 85)

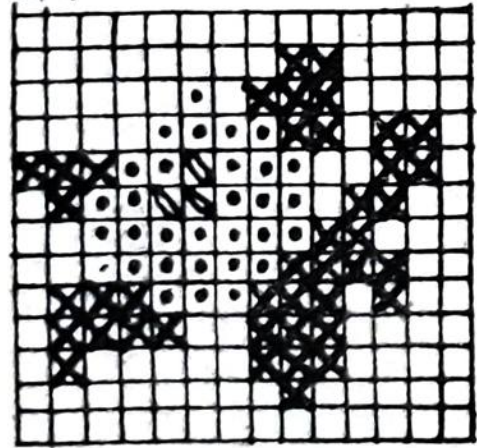
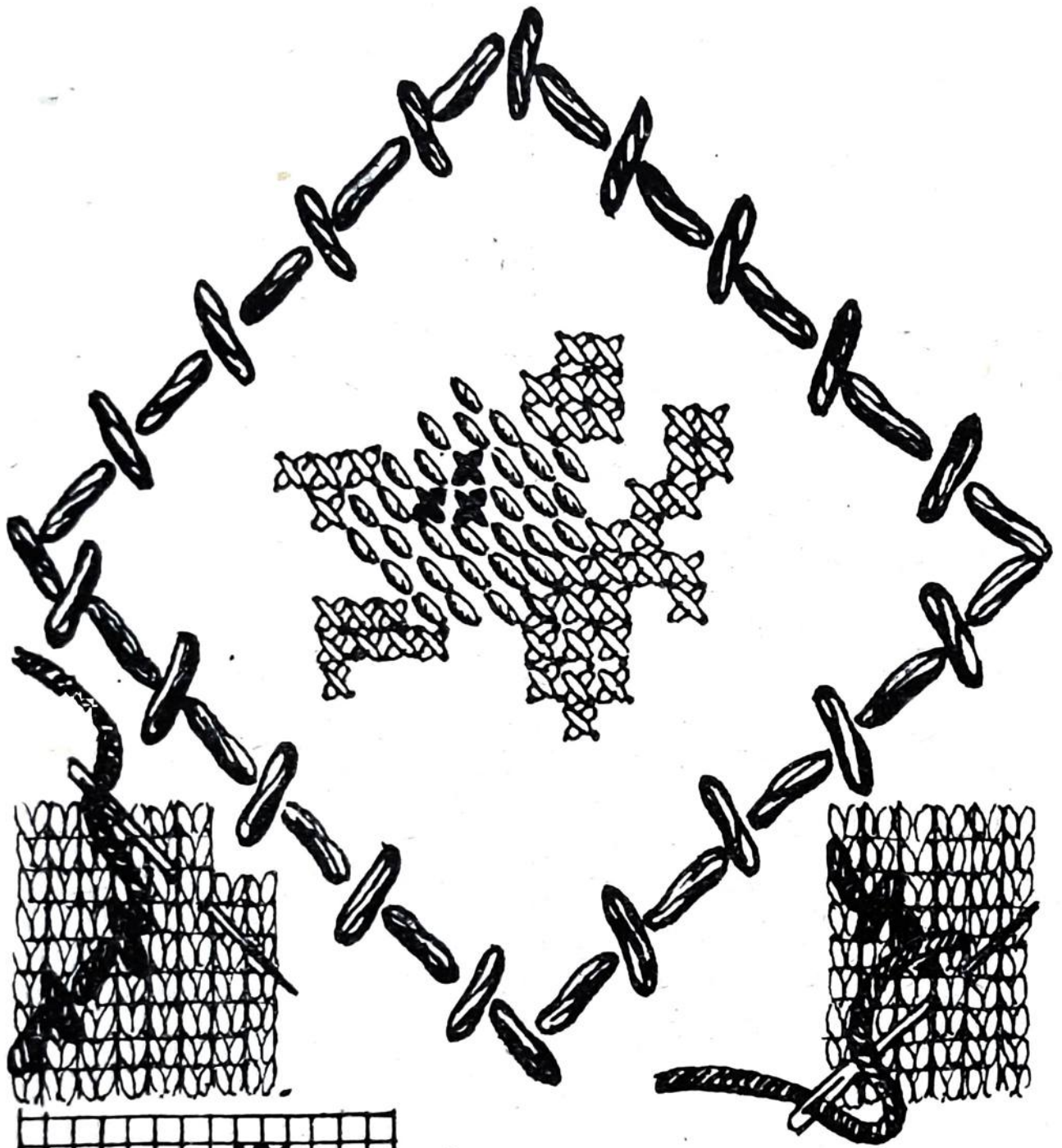
Bardzo łatwym haftem jest haft pokazany na rys. 85. Na górnym rysunku kolejność wklucia igły jest oznaczona kolejnymi liczbami. Haftem tym można ozdobić całą sukienkę niesymetrycznie rozmieszczając pojedyncze kwiatki.

Niżej pokazany jest całkowity wzór haftu, którym ozdabia się kieszenie lub przody sukienek i swetrów.

Ścieg dekoracyjny cerowany (rys. 86, 87)

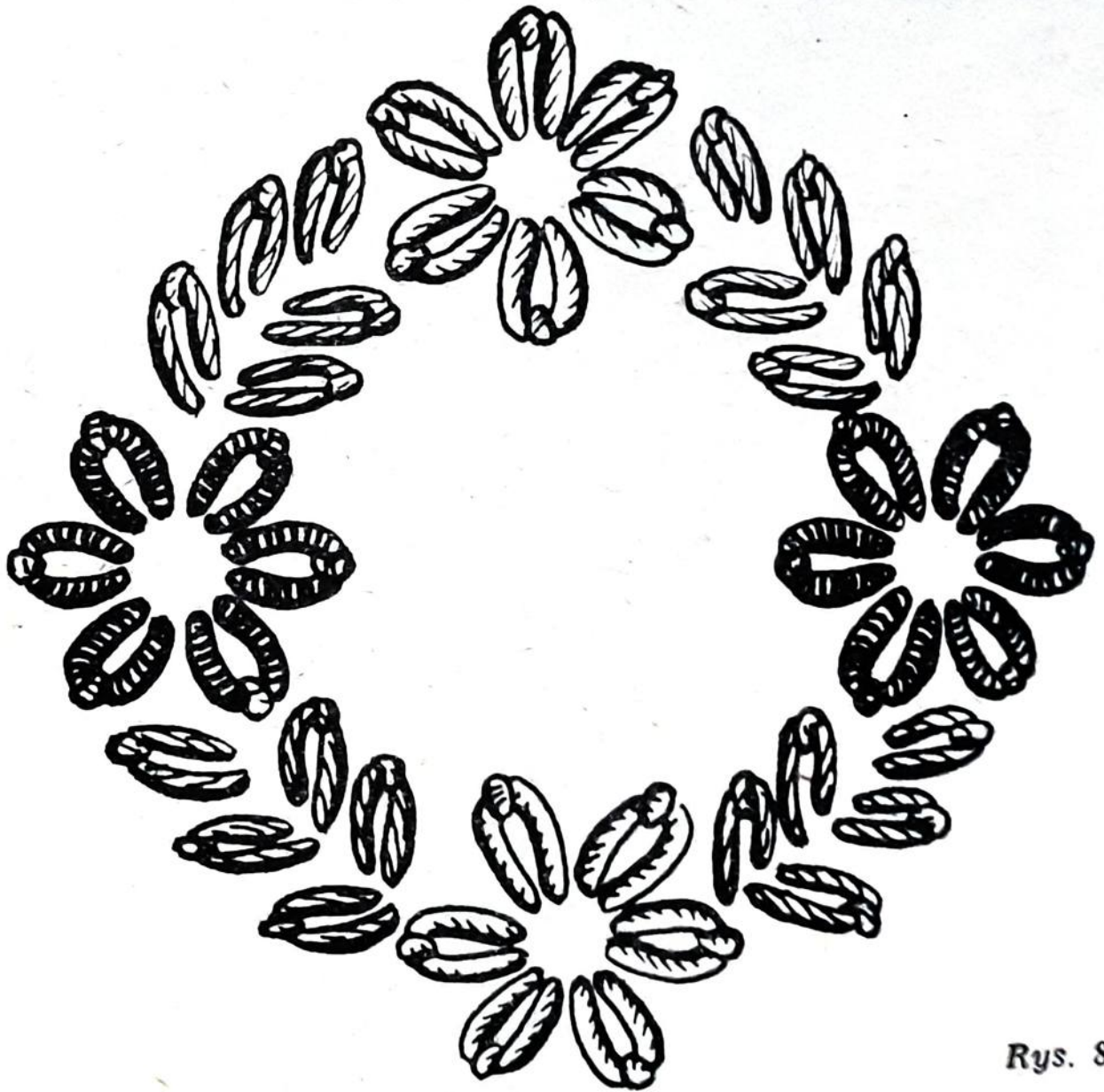
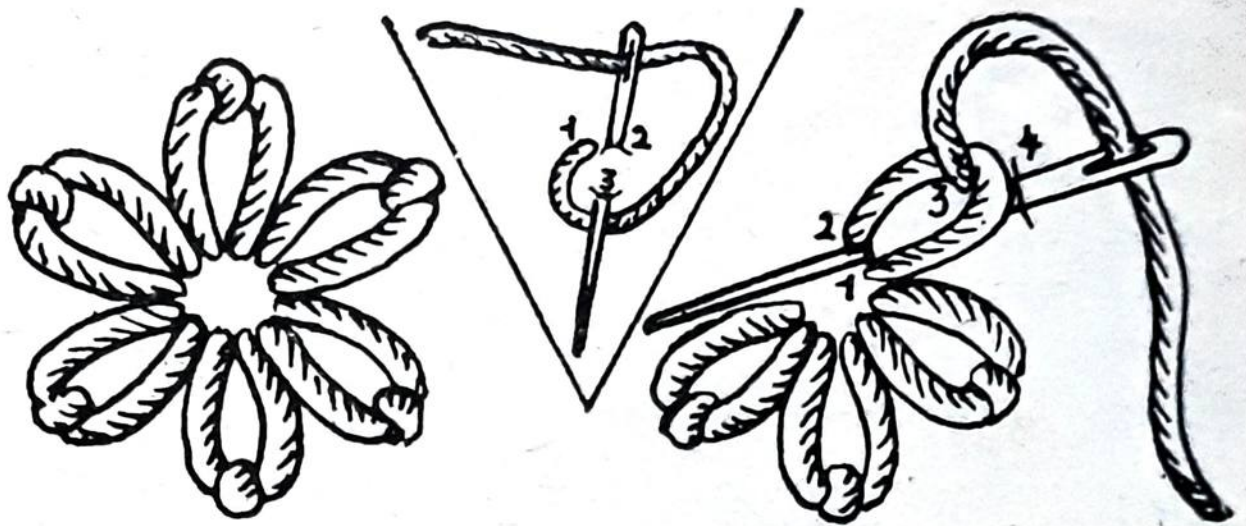
Często dzianinę wzbogaca się ścięgami cerowanymi. Atrakcją haftu cerowanego jest jego wypukłość. Otrzymuje się ją przez

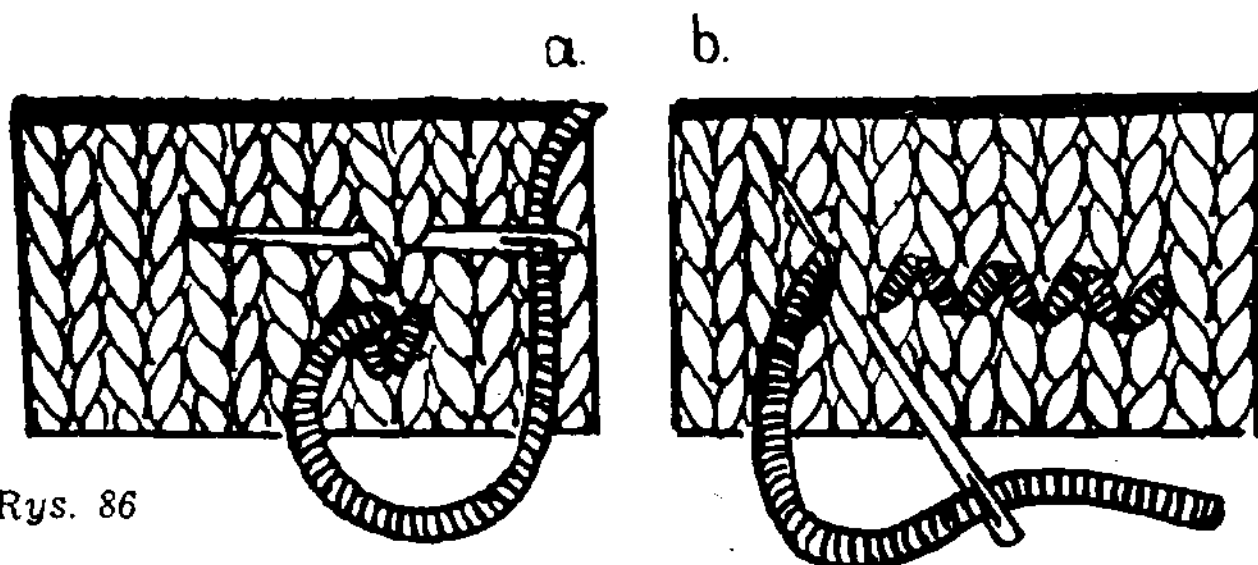

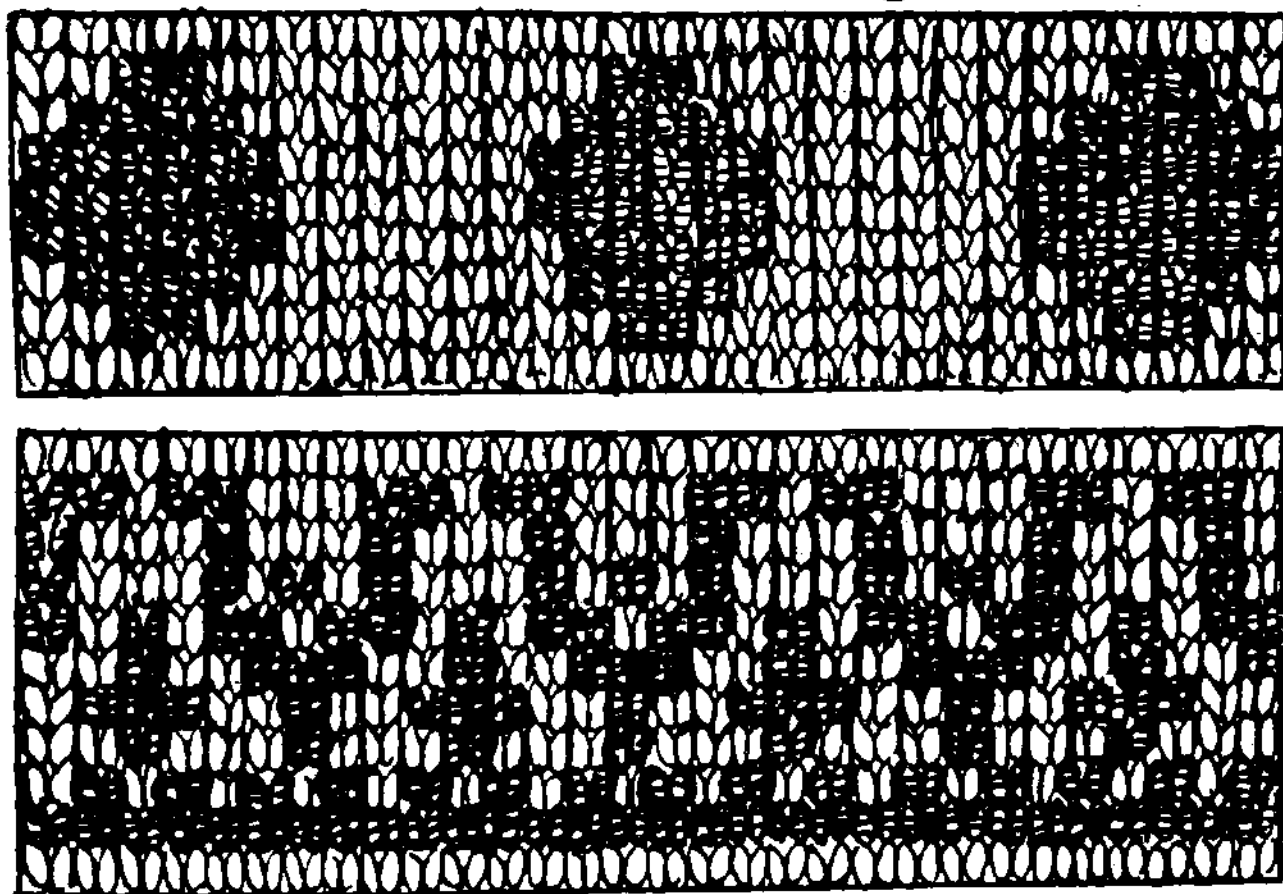
- o - ciemnoróżowy
- - różowy
- x - zielony.

Rys. 84

Rys. 86

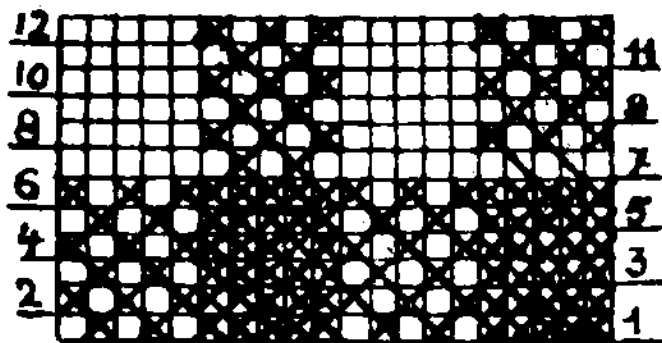
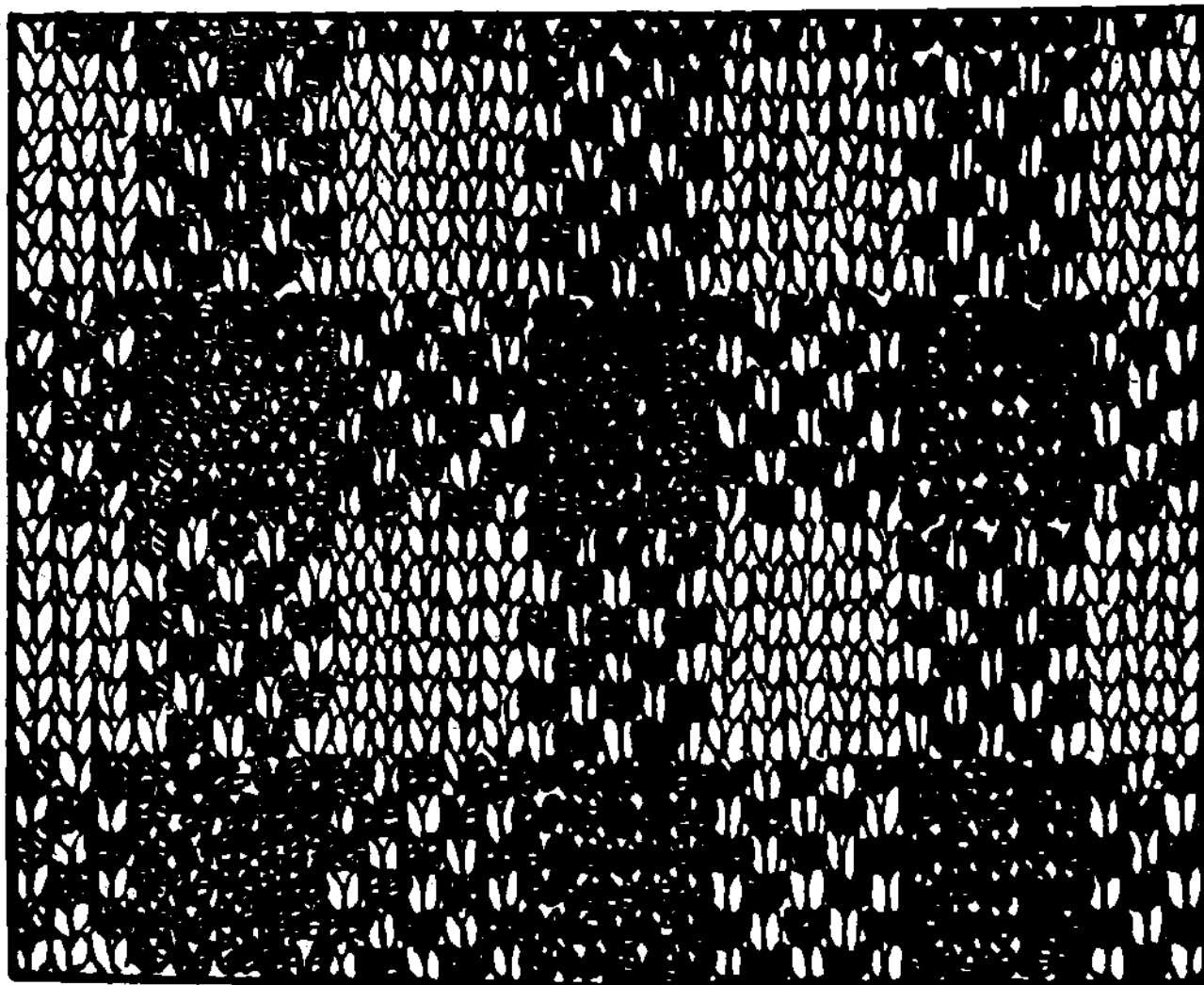

Rys. 87

przykrycie każdego oczka dzianiny dwa razy (z prawej i lewej strony oczka) po prawej stronie roboty grubą, w innym kolorze nitką. Ściegi te wykonuje się osobno na każdym fragmencie oczka, zakrywając je całkowicie w sposób pokazany

na rys. 86a (wzór wykonuje się pionowo) i na rys. 86b (wzór wykonuje się poziomo). Sposobem cerowania wykonuje się bardzo często wzór na całej dzianinie lub tylko pionowe i poziome szlaczki. Na rys. 87 pokazano 2 ciekawe wzory cerowane.

Krata cerowana (rys. 88)

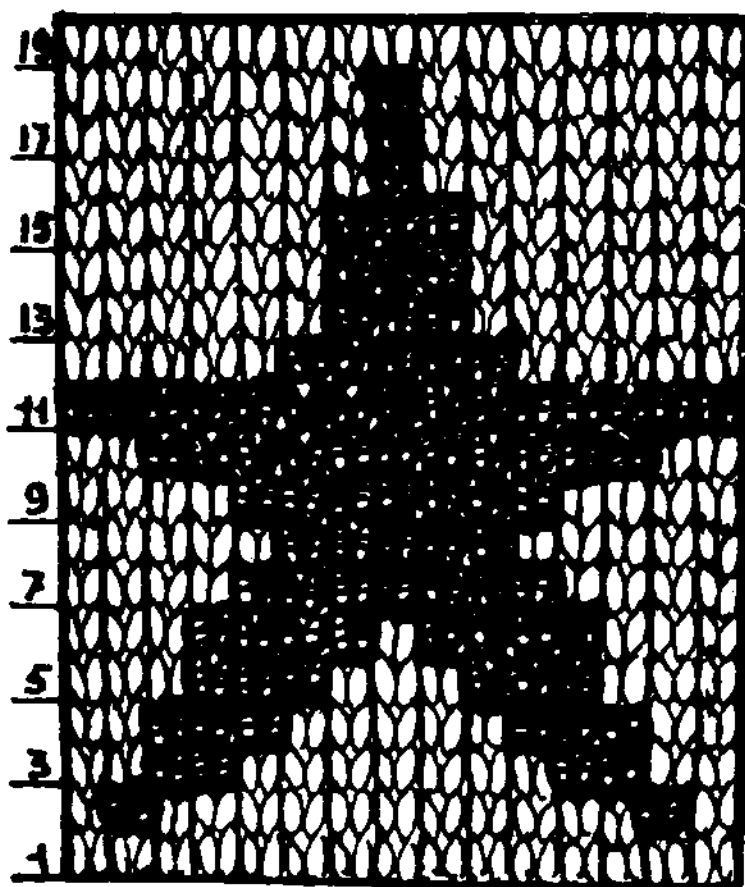

Rys. 88

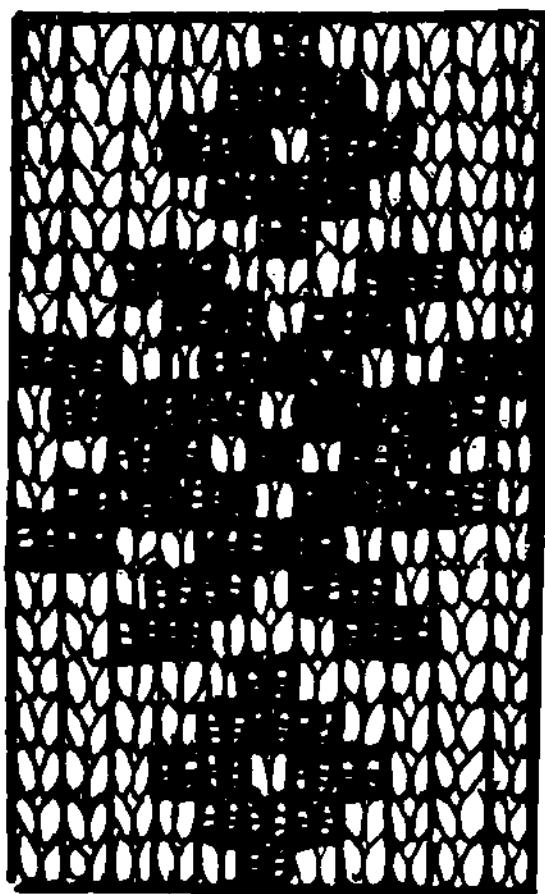
Dzianinę w jednym kolorze można uatrakcyjnić wykonując wzór kraty ścięciem cerowanym. Wzór ten można wykonać jednym lub dwoma odrębnymi kolorami. Np. na granatowej dzianinie można wykonać biało-czerwoną kratę. Na schemacie oznaczone są krzyżykami oczka, które zahaftowuje się ścięgami cerowanymi. Zahaftowuje się całą dzianinę po jej wyprasowaniu na każdej części osobno. Następnie zszywa się przód, tył i wszywa rękawy. W ten sposób wykonany wzór do złudzenia imituje na dzianinie oczka wrabiane.

Gwiazda (rys. 89)

Ornament (rys. 90)

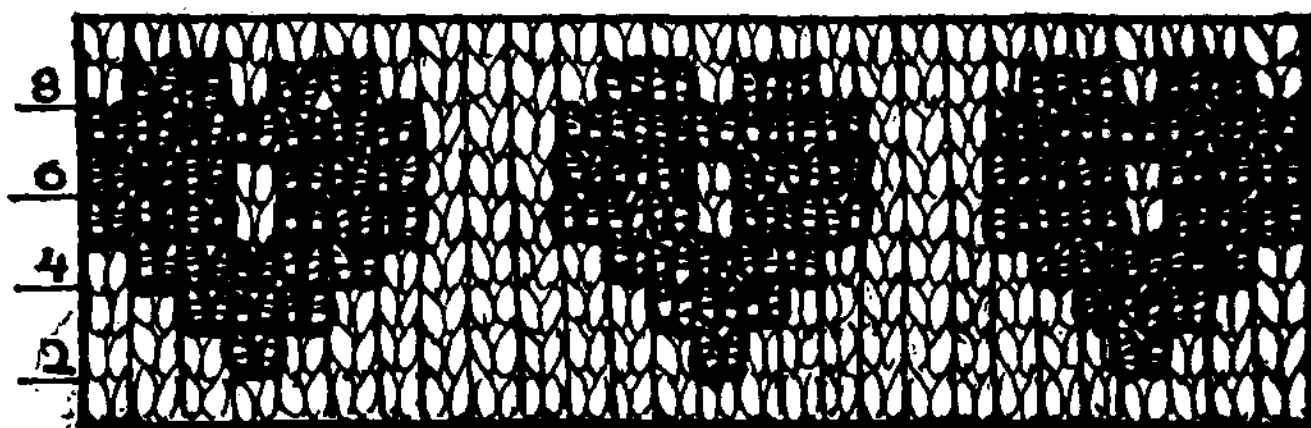

Rys. 89

Rys. 90

Serduszka (rys. 91)

Rys. 91

Sukienka i sweterek ozdobione haftem (rys. 92)

Na modelu sukienki dopasowanej w talii poniżej ściągacza umieszczony został haft imitujący dwie kieszonki. Sweterek pokazany na rysunku jest dopasowany do figury przez wyrobienie zaszewek.

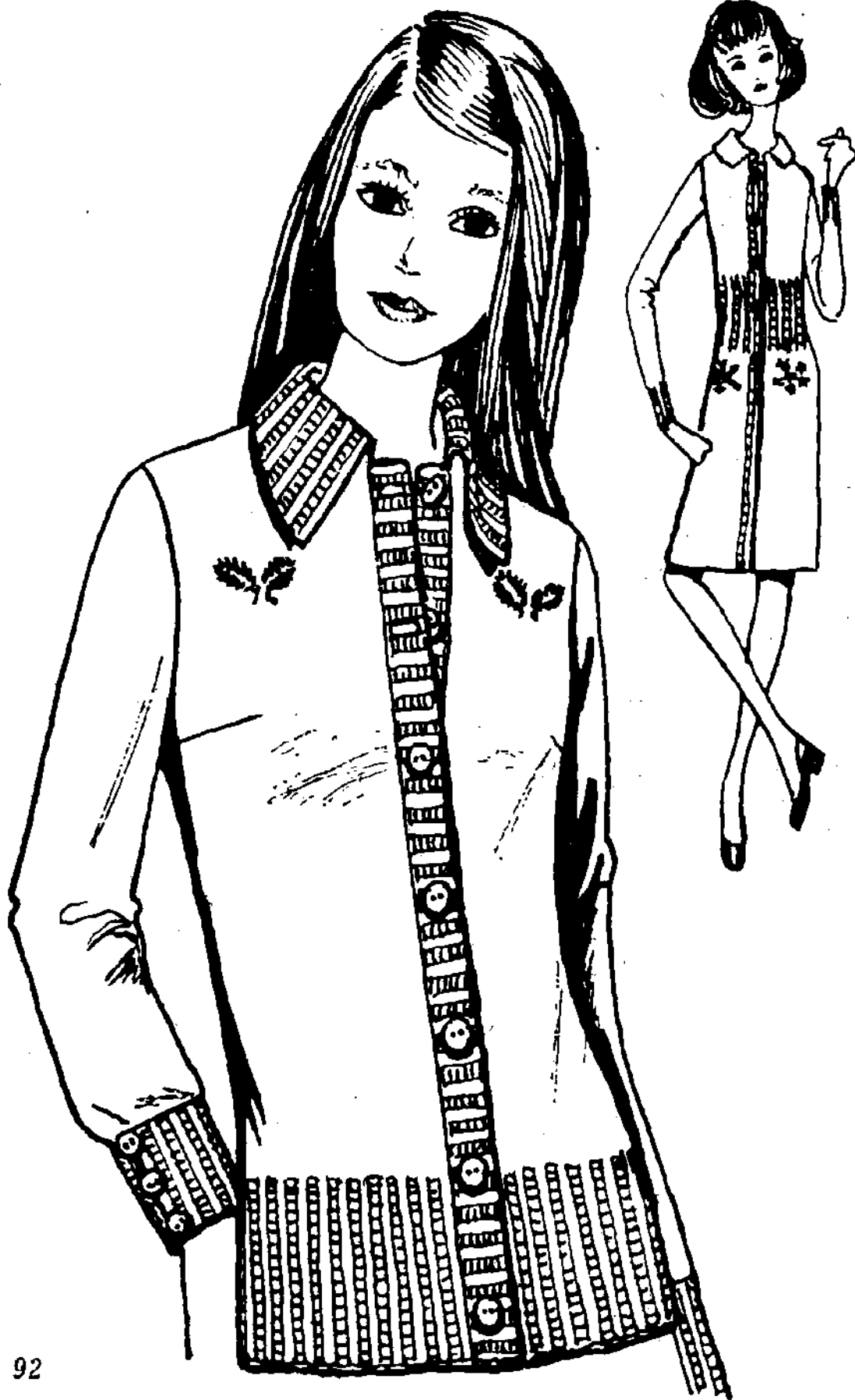
Wzór haftu — kwiatki i listki (rys. 93)

Umocowanie (rys. 94)

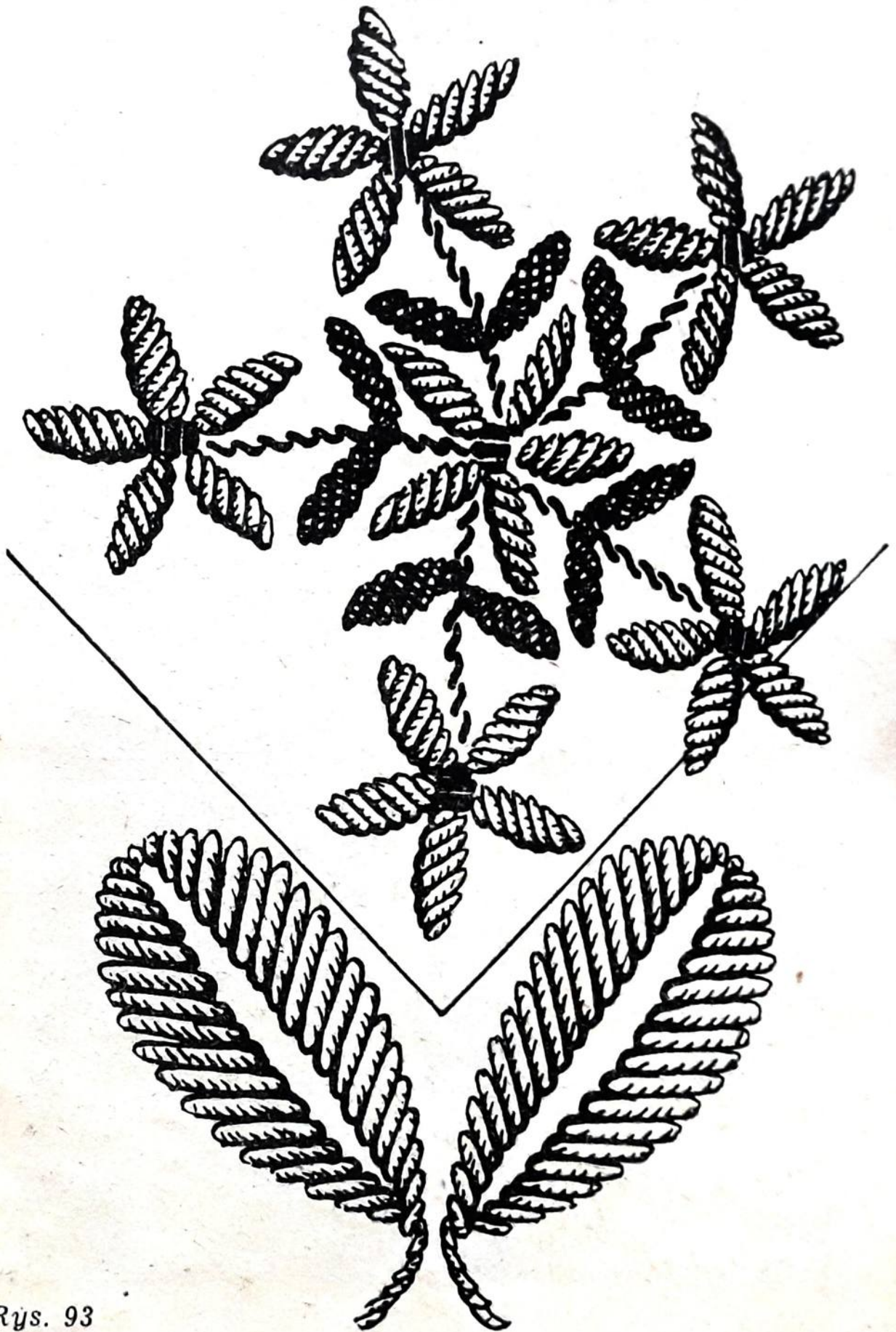
Ładną ozdobą do sukienek wykonanych z dzianiny są paski skórzane, łańcuszki metalowe lub dekoracyjne sznury. Dla utrzymania paska w wybranym miejscu z grubej nitki wykonuje się szydełkiem łańcuszek. Łańcuszek przymocowuje się do dzianiny w sposób pokazany na rys. 94.

Obramowanie (rys. 95)

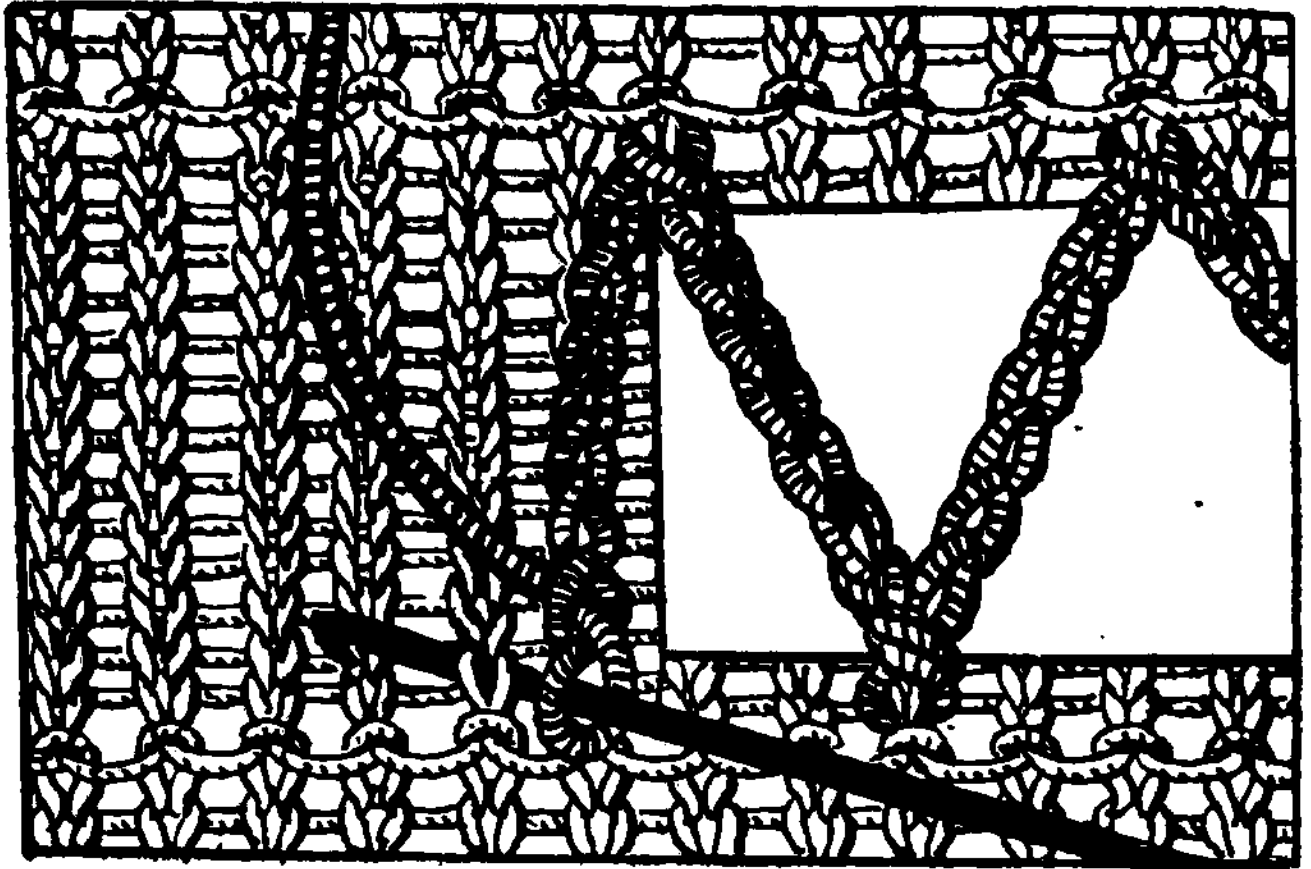
Bardzo często spotyka się modele obramowane u dołu i na bokach zapięcia dekoracyjnym przybraniem. Na rys. 95 pokazany jest bardzo łatwy wzór obramowania wykonany dużymi krzyżykami,

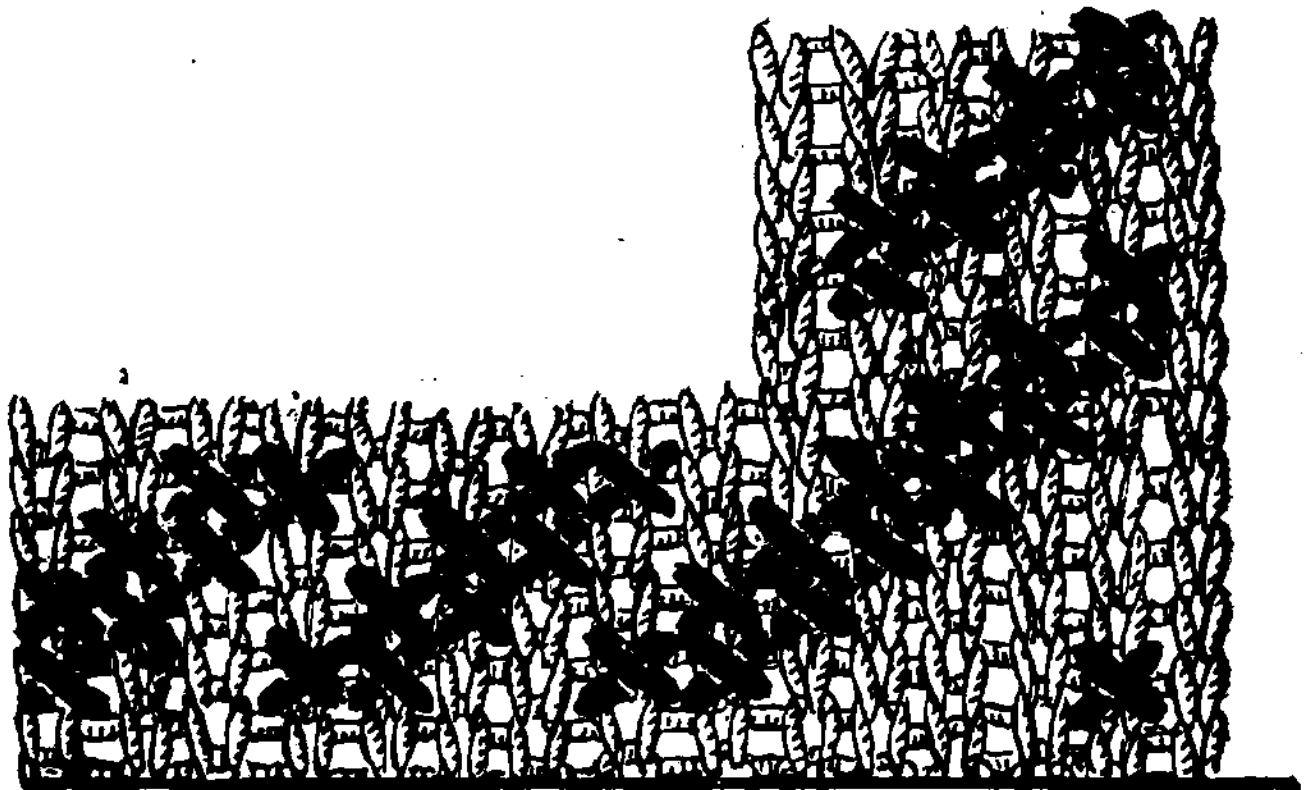
Rys. 92

Rys. 93

Rys. 94

Rys. 95

Cena 10.—